

FARNÍ KRONIKA

Proslov

Laskavý čtenáři! Nehledej učených slov na stránkách těchto, ale prostě od srdce vypravuji, co jsem viděl či slyšel o Karlovicích, aby každý, kdož to uzří, aneb čtoucího slyšeti bude, zamiloval si je. Předkové zdejší byli stateční lidé, kteří více jednali slavného, ale nikdy nepsali, aby to potomkům sloužilo, jako milý pozdrav zašlých dob, je potěšilo a povzbudilo, co krásného na nich a odvrátilo, co na nich zlého. Každá chaloupka má své dějiny, natož tak velká osada. Knihu tuto odporučuji do vzácné ochrany důstojného pána faráře P. Jana Nep. Nepustila, svého milovaného bývalého pána a vysoce ctěného pana starosty S. Reicha a jejich nástupců s prosbou, aby ji nechali kolovati po rodinách sousedů karlovských, co by tam též vepsali své strasti i slasti, přítomné, bývalé i budoucí. Na chrámě řeckém v Delfi bylo dávno před letem Spásy naší napsáno zlatem: „Poznej sám sebe.“ Jen ten miluje svůj rodný kraj, kdo jej pozná po všech jeho stránkách. Kniha tato v budoucnosti má posloužiti národopytci, dějepytci, starožitníku, filologovi i sociologovi. A neučeným má býti k poučení, potěše ale i k výstraze. A všechny prosím, aby laskavě shlédli na upřímnou snahu vycházející ze srdce vlasteneckého, jež se vždy řídí heslem: Milovati své, svůj národ a ctíti cizí.

V Soběchlebích na Narození Pána a Spas. N. J. K. 1889,

P. František Příkryl (kooperátor)

Karlovice

Od Vysoké, kde pramení vsacká a rožnovská Bečva táhne se území k hranicím uherským na čtyři míle čtvereční v podobě obrovského listu lípového, Karlovice. Tepna toho listu je Bečva vsacká a k ní vpravo i vlevo přicházejí z údolí či ráztek přítoky. Podél Bečvy táhne se obchodní silnice od „Kalinova“ až k talenti na Beskýdě. Ze Soláně schází rožnovská silnice k této. Dr. Jiří Volný. Kraj Přer. 1885 Brno str. 319 praví, že osada Karlovska založena byla od Karla Jindřicha z Žerotína r. 1710. Rozuměj, že jí úředně za obec prohlásil, kdežto již dávno se počala „budovati“ v dědinu za Karla ze Žerotína, slavné paměti hejtmana Moravy (1564-1615). Od r. 1608 uchýloval se často do zátiší z pohnutého života veřejného na hrad „Starý Jičín“ k němuž patřilo i panství Krásenské, a začal zalidňovati pustých krajů východní Moravy, též nynější Karlovice, které z vděčnosti osadníků jeho jménem se zdobí. Jllešházi mu pomáhal. Byl mu důvěrným přítelem a sídlil na Vsetíně a Hodoníně.

Žerotínové

Rod Žerotínů je jeden z nejstarších na Moravě. Z něho posli slavní vojevůdcové i státníci a byli vždy věrní naší slavné dynastii Habsburské. Markrabě z Burgan chtěl napsati životopis Karla z Žerotína, sl. Vojevůdce, strýce zakladatele Karlovic. Náš Karel mu k jeho žádosti psal 4. Října 1602. „Carolus, baro Žerotinius, clara apud Marcomanos, qui mne“ Moravi, familia natus“ ...tj. Karel svobodný pán z Žerotínů, narozen ze slavného rodu tehdy Markomanů nyní Moravanů...Staré letopisy Moravské (Bolbín. Miscell. I. 14. Pěšina 3.) vypravují, že po zavraždění sv. Václava r. 935. Moravané zvolili správce země „Olgu“ knížete ruského. Ten je praotcem rodu Žerotínů. Několik mil jižně Velehradu za městem Strážnicí stojí kopec a na temenu jeho spatřil jsem zříceniny hradu. Hrad a kopec podnes nazývá se „Žerotín“. Ku hradu patřil okolní kraj. Jak sv. Štěpán zabral Slovensko pro Uhry, usadili se Žerotínové ve Strážnici, odkud se ten rod rozšířil po vlastech našich. R. 1187 pán Hynek ze Žerotína táhl do Palestiny, dobývat sv. zemi. R. 1480 byl rod Žerotínů přijat do stavu panského. V XVI stol. stanul se rod tento učeností a bohatstvím. V druhé polovici stol. XVI. byl nejbohatším pánem na Moravě pan Jan ze Žerotína na Náměšti u Brna a zároveň nejmávanějším. Byl nejvyšším komorníkem, nejvyšším sudím a krajským hejtmanem v Brně. Zastupoval Moravu na sněmech v říši. V Králících u Znojma založil knihtiskárnu, kdež původ vzala bible kralická a v Ivančicích proslavenou školu. Byl nejmočnějším členem moravských bratří. Blahoslav byl učitelem jeho. R 1564 14. září porodila mu manželka paní Marianna z Boskovic v Brandejzu nad Orlicí v Čechách

„Karel z Žerotína“.

Vychován byl v útlém mládí v Náměšti. Byl prostřední postavy často churav, citlivý, čisté mysle, jako každý Slovan. Záhy učil se krotit své náruživosti, zapíral se. Byl pravým rytířem křesťanským. Jeho skutkové jsou výplodem čisté duše a mravní síly. Jednou v životě, jak sám vypravuje, opojil se vínem. U věku chlapeckém studoval na akademii ve Strassburku. Učilo se tehdy jen latinsky všude. Učil se matematiku, řečnictví, latinu, řečtinu a dějiny. Měl lásku k vědám a ctil spisovatele. Pak dán do Bázlu ve Svičarích, poté do Genfu. Magistrát toho města jej ctil vysoce. Z Gentu jel s Jaroslavem z Bubna a Karlem z Lichtenštajna do Francie seznámiti se se slavnými muži své doby. S králem francouzským Jindřichem z Navary milovali se jako bratři. Zajel i do Anglie ku královně Alžbětě, navštívil Nizozemsko a vrátil se domů. S pánem Petrem z Pražmy navštívil v Italii slavné školy vysoké v Pádově, Bolonii a též Řím. Tu zemřel mu otec 25. února 1583 a on vrátiv se domů, uvázal se v dědictví o tci a bydlel v Náměšti u Brna. Hrabství Náměšť v XV. a XVI. stol. Bylo rozsáhlé na 50 mil a složeno bylo ze 40 malých panství. Na vysočině západně od Brna na kopci stojí zámek a pod ním městečko. Skála nad městečkem rozpoltná a na obou vršcích hrad spojen mostem řetězovým. Jan ze Žerotína vystavěl ho r. 1578. Uvnitř nádherně vykrášlen mramorovými sochami a sloupořadími. Na chodbách a stěnách erby (znaky) pánů ze Žerotína, z Lomnice, z Boskovic a Pernštejna. V panském stavení bylo 100 pokojů nádherně upraveno. Zde usídlil se Karel. R 1588. 25. února přijal po otci statky a počal býti činným k slávě vlasti Moravské a k dobru Habsburské dynastie. Představil se císaři Rudolfovi II. v Praze. Byl slavně přijat císařem zván k tabuli a byl s ním vždy přítomen mši svaté. V červnu 1589 zasnoubil se s Barborou z Krajíř (z Čech), ze které měl později dcerušku: Bohunku. Paní Barbora, choť jeho, zemřela záhy 21. června 1591. Po její smrti byl zarmoucen, odevzdal statky ku správě bratrovci p. Bedřichu ze Žerotína a Židlochovicích u Brna a Bohunku dal na výchování paní Vanecké roz. Zamrské. Rodina Zámorský, nyní Zámorský, má v držení po dnes zemanství v Symři u Soběchlebu po panu Hynkovi z Vrbna, panství na Helfštýně, jemuž Bohunka, až dorostla zasnoubena byla. Poté rozloučil se ve Strážnici s bratrovcem Děťichem ze Žerotína a odjel do Francie. Odtud se vrátil r. 1593

na Moravu. Byl 30 let stár, když nastoupil dědictví.“ Náměšť, Rosice, Dřevohostice a Brandejs. Poté byl činným ve správě země až do smrti. V Olomouci, Brně i jinde na sjezdech panských byl předtím činitelem. Kdo směl býti činným v zasedáních, musel býti přijat do práva zemského. Do práva zem. Přijímání byli toliko páni rytíři a zemané, později i města. O ráznosti Karlově při hájení práv jazyka českého, stojí následující: r 1600 žádal nový kardinál – kníže arcibiskup Olom. z Dietrichsteina přijat býti do práva zemského. Když o tom v Olomouci ve sněmovně řeč byla, pravil Karel“ že to povážlivé přijmouti jej neznalého zemské řeči a zvyků domácích, on by ústavu zemskou porušiti mohl. Na to byl vyslán s dvěma pány do paláce arcib. a pravil Kardinálovi: „Že sněm u čehož protivnému nemá, kromě neznalosti češtiny, jinak ale nemusí užívati práva svého.“ Když na to Kardinál se objevil v sezení a německy začal mluvit, povstal Karel ze Žerotína a napomenul jej říká, že se musí při právu zemském jen česky mluvit, poněvadž se jiná řeč dosud netrpěla ani nyní netrpí, aby německy mluvil. Je ustanoveno starodávných zvyků pevně se držeti a odstrkování rodné řeči nestrpěti aby se předešlo nedorozumění.“ Kardinál se velmi zlobil a pravil, že bude latinsky mluvit, dokud se česky nenaučí. Ostatně že je odhodlán mluvit i německy a nestáti jako špalek, že odvolá se k císaři. Někteří páni chtěli jej proto vyloučit ze zemského práva, ale tomu se Karel opřel, žádaje, aby jenom česky mluvil. Jeden pán se rozhorlil a křičel silným hlasem po sněmovně. „Ž raději opustí vlast, než připustit jinou než českou řeč. Pán z Pernštejna uslyšev, že syn jeho mluvil německy pravil: „aby raději štěkal jako pes než mluvit německy!“ Dietrichsteinové a pán Berka hleděli Karla u dvoru zničit. V Čechách protiv němu Zdenko z Lobkovic, nejs. Kancléř královský a Kryštof Lobkovic, nejv. Hofmistr král. Jednou v Praze při hostině mu zabráněno císaři svému aby učinil Karel přípitek a jakýsi zpustlý a shovadilý důstojník Russum byl ho po hlavě pohárem, a byl by ho zabil. Karel se oponoval. R. 1609 na němu v Olomouci stavové chvátili Karla, že dobře spravuje zem a udělili mu plnou moc. Byl po císaři neomezeným pánem Moravy. Pán Hynek z Vrbna zasnoubil s Bohunkou. Císař Matyáš vyslovil Karlovi největší důvěru a spokojenost i vyznamenal Moravu tím, že první sněm po svém nastoupení vlády zahájil – na Moravě. Karel stal se ředitelem veřejných peněz a měl prozkoumati privileje olomouckého biskupství. Zemským hejtmanem byl od r. 1608. Z pohnutého života uchyloval se rád na hrad „Starý Jičín“, ku kterému patřilo též panství Krásenské, a zalidňoval pusté kraje toho panství. Vůkol Jičína usadil na 50 rodin ze Svíčar (německých). Na hranicích uherských přijímal osadníky z Valašska, Slovenska i Polska. Poručil, aby každý cizozemec, je statky kupuje, své děti nechal naučit české řeči a jen to dítě smí dědit, které dokonale zná zemskou řeč. Pán Hynek z Vrbna měl 1. září 1609 v Rosicích svatbu s jedinou jeho dcerou Bohunkou. Hynek měl 20 let a Bohunka 18. Byl klidné povah. 11. února 1609 připomenul mu Karel aby úctu vzdal jeho příbuzným“ Dionýsu z ŽE v Židlochovicích, panu Kašparu ze Že ve Strážnici a Viktorimu Že v Přerově. Bohunka byla nespělá, nepsala nikdy svému ženichu. Karel ho ujišťoval, že až bude jeho, nahradí, co zdánlivě zanedbala. Při svatbě byla přítomná šlechta česká, uherská a dolnorakouská. Karel stál až do smrti věrně při domu habsburském (+1615).

Počátky Karlovic

V Leskovém na Bařině u Blinků vídali lidé knihu psanou jakýmsi staříčkem, jenž dlouhá léta vojákem byl. Byly v ní vypsány počátky Karlovic. Nemohl jsem ji najít ač jsem dosti se namáhal. Sebral jsem sám ústní podání jak následuje: Když se Karlovice budovaly bylo jenom 6 rodin zde: Holčák přišel z Polska (u Bařiny), Mařeřánka z Roketnice u Přerova, Valigura ze Slezska, Tomek z Vlčovic za Frenštátem, Bukovjané z Bukoviny, Kysučané od Kysuce, jež pramení na Beskýdě a teče do Váhu (na Slovensku); Oravcové z Oravy na Slovensku. Pán Hrabě Karel ze Žerotína pravil těm prvním osadníkům: „vyrúbejte si lesy, patří vám, já vám je dávám, jenom se braňte protiv Slovákům!“ častěji přicházeli zlí lidé ze Slovenska, brali jim živnost a odháněli dobytek. Z toho povstala stálá obrana a první osadníci nosili vždy zbraně. Dům stavěli též jako k obraně. V průčelí byla jizba, síň a komory, vpravo chlévy kravské, vlevo ovčírna a stáj pro koně vzadu kůlna a kurníky. Ve dvou rozích byly silné vrata, okna malá a úzká i dveře, je uzavřené stavení lehce se bránilo. Na Giguli nebo Javorníkách byla vždy stráž a když Slováci přicházeli k Pluskovci, k Tisňavám neb do Podřatého, zatroubila stráž na „salašovku“ (z kůry a lýka urobený roh), že to bylo slyšet na míli. Kdy dal znamení sháněl se statek každý týden do jiného stavení a společně se bránili. – Mich Košela se ukrutně bránil „jednu se honili Slováci nad „Kašparovskou“ u Gáška na břízku). Na Javorníčkách hlídka zatrubila na salašovku, (v museu olomouckém je krásná salašovka), že ju bylo slyšet a na Oslovém a všeci sháněli na statek a utěkali na Kašparovskou. Slováci přišli a lezli dírů do chléva, hlavou napřed. Rýčem jim usekali hlavy. Enem jakýsi Choloděj ukázal na svůj veliký zub řka „toto ňa střel“ byl zamrazený. Kašpar utrhl zubami olovený knoflík z huňky nabil a zastřelil Choloděje. Karlovjané první sa modlívali na Vysoké dokud kostela nebylo, že byli blíž nebe. Dyž jednu Slováci sekli na Javorníkách, vlezl jednomu čmel do Kubíku a mrčal. Myslel, že Karlovjané brusá kose. Zakřikl, utěkal, spadl do jámy a pořezal se kosou i umřel. Uteklo 22 Slováků. Od té doby sa říká: „Zažene ťa čmel až do Staníka!“ V Leskovém učíval Michal Gavlík velmi dobře a naučil Bambuchovů (roz. Blinkovů) za 3 zimy číst a psát. Byl 3 roku u Kyrisníků. Byl zbožným a říkal, že nic neumí a též častěji opakoval „Blahoslavený, kdo ví a věří, ale ještě vík, kdo neví a věří. Byl raněn u penzinku. Na Babinci v Miloňově u Jurečků ukradli zloději děvečku ze mlýna a zavlekli do dūr. Vycházela ze skal ale nemohla utéct, byla zamrazená. Dyž vycházela, tož galiavala (volala o pomoc). Proto sa to místo po dnes menuje Galia. Na Beneškách vynesla jednou voda dukáty. Dorňáci, Pavelci a Polášci přišli z Polska i Košelé. Tito menovali se Seroň. Jednou lámal Seroň čtinu a haluzí pro statek jak byly hory vysoké. Lámal opačnickem soukal sa ze stromu na strom. Jedna baba co mu štěstí záviděla zakřikla, dyž sa mihal ze stromu na strom, řka:“ Podivte sa jak se ta košela háže!“ Bílá jeho košile bělala se v zeleném listí. Od té doby jej a rodinu nazývali lidé „Košela“ opačnickem sa Karlovjané bránili proti medvědům a vlkům a byl dlouhý i na 1 ½ - 3 sáhy. Konec Babské u skal bylo okénko z dūr (jaskyň) ke studánce. Místo to bylo bludem obsypané. Jak sa národ budoval, měli tu ti zbojníci skrýše ale neměli pokoje. Zahrabali tu poklad a jinde se usadili. Příklad do těch jaskyň naproti „Cidoleně“ v liščích dūrách zbojníci si naznačili tak, že proplekli buky jeden do druhého. Potom hora vyrostla a našli to tak jak sa ta hora kácala. Na Braní byla jaskyně. Jedna chudá žena šla na velký pátek okolo, dyž sa v kostele pašije zpívaly a viděla tam hořet poklady. Vběhla tam, posadila děťátko na zem u těch peněz aby sa hrálo ona pak nabrala si co stačila a odnesla do truhly v chaloupce blízke. Vrátila se, ale jeskyně a v ní dítě nenašla. Byla nešťastná. Blúdila tam celý rok a v ten samý den našla jaskyň otevřenů, poklady hořely a robátko si hrálo s dukáty. Vběhla tam, vzala své děťátko do náručí a ubíhala ven. Skály sa za ňu shrnůly. Dítě to žilo enem 3 dni a umřelo. (Erben z toho učinil krásnou báseň). Na Trojačce u Beskýda je velký poklad zakopaný. Kdo ho chce najít musí vzít černou kúru s kohútem černým. Ti snesou vajíčka a z nich nalíhnou se černá kuřátka. Zapřáhne

černého kohútka s černou kurou do pluhu a oborá dvakrát Trojačku. Po třetí jak oře, najde poklad. Za těch dob byli silní zdraví lidé. Dorňák stařík měl čtyři ženy. Dyž mu třetí umřela, vzal si čtvrtou z poza hor z Hukvaldska. Menovala sa Děckulák a její děti Děckuláci. Měl 32 dětí. Byl silný chlap. Šel jednou domů od Třeštíka napitý. Na Labajčákovej živnosti dal sa do něho vodník (hastrman) ubránil sa mu ale pravil: “Za rok přijdu pro ťa!” a za rok umřel Míchal Táborský silný řezník rval sa jednu v Jezerném u Jezera s vodníkem až buky pozohýbal. Dyž Třeštíci stínali dřevo na chalupu a dělali srub, utrhla sa silná jedla a padala na srub. Jeden silný Třeštík ju chytil a odhodil od srubu!! Byli předkové silný lid, poněvadž střídmu, šetrně žili a domácí stravou se živili. Nyní hynou a slábnou Karlovjané kořalkou (čmundou) a hospodami, v nichž jako pavouci zlí a lidu nepřátelští hostinští roztírají sítě po živnostech a lehkomylně dobré Karlovjany ochuzují. Bídna a nevyživná strava a kořalka z kvitu (šám), podvrací zdraví a seslabuje jich. Bůh to naprav!!!

Stavba chrámu páně (za Františka ze Žerotína)

Když už bylo hojně osadníků v Karlovicích, pomýšlelo se vystaviti kostel a zříditi duchovní správu. Příčiněním jakési Fojtové v darovaném od ní lesu vystavěn dřevěný kostel, z dříví na místě káceném, jakož po dnes stojí po roce 1752. Posvěcen byl k úctě Blahoslavené Panně Marii sněžné. Duchovní správa upravena r. 1755 tím, že zde usazen lokální kaplan, podřízen kostelu do Rožnova. R 1784 stal se samostatným a r 1843 byl povýšen za faráře. Vršky z těch stromů, co z nich byl kostel stavěn jsou na drozdově živnosti. Je z nich stodola. Proto se říká: "vrch" kostela je v Drozdově stodole! Důstp. P. Ořechovský napsal do staré křestní matriky toto: "Dle výpovědi věrohodného starce Michala Kubice č. 273 a dle lístku latinsky psaném byl prvním lokálním kaplanem P. Jakub Bednářik, přijel z Archlebova u Ždánic blíž Kyjova vlastní příležitostí dne 24. Prosince 1752 o 2 hod odpoledne do Karlovic. Ale instalaci měl velmi smutnou. Vypravuje sám: "Nenašel jsem bytu pro sebe, ani kostel ani kostelní roucha a náradí. Zavolal rychtáře a tázal jsem se, kde byt zřízen býti má. Ukázal mi místo i kapli z jedlového dřeva (nad farním sklepem)." Bylo mu spokojiti se s malým bytem u Michala Kubice proti Kostelu, z nichž majitel vytáhnouti musel na čas. Dne 25. Prosince 1752 jel s rychtářem do Rožnova, kdež na Nar. Páně tři mše sv. sloužil, pak si tam vypůjčil kalich, dvě bohoslužebné roucha dva svícny a svíce. Na sv. Štěpána první mši sv. sloužil v kapli. Od 1. Května 1753 pracovali farníci příčinlivě při stavbě chrámu a fary, do které přesídlil P. Bednářik 15. Června 1753. Měl tam dva pokoje, kde nyní světnice kooperátora a čeledník. K výživě měl úroky z jistiny: 2x 500 zl, které uloženy byly na panství Tovačovském a z jistiny 1x640zl. Uložených na panství Meziříčském. Úhrnné příjmy měl pouze 207 zl, přičemž sobě nestýskal neb farníci dobrosrdeční ho zaopatřili vším, co potřeboval v domě. V novém chrámu Páně obětována první mše sv. dne 15. Srpna 1754. Pak byl 21. Srpna slavně požehnán Děkanem Meziříčským a na tento den slavena první pouť. Až do r 1811 každoročně slavena na první neděli po 21. Srpnu, což až po dnes v platnosti. Do r. 1790 posílal sem kněze kníže arcibiskup olomoucký. Po té jmenuje faráře a k místodržitelství v Brně k návrhu konsistoře olomoucké. Kalovjané jsou všichni zbožní do dneška ale i někdy trochu pověřčiví, což je zbytek dob starodávných, kdy byli bez kostela a škol. A do těch svých chudých hor pověstmi vymyslili si poklady báječné, které se jim ve skutečnosti nedostává. „Je tam v Leskovém křivý Grun, Dlúhá Polana a Cindolena. Tam bývali před nedávnem, šak ich staříček znali (vypravuje jedna žena), zbujnici. Jednú tam žala děvčica kopřivy. Ukradli ju, zavlekli do dūr a mosela jim právat u studénky. Ven nemohla, byla zamrazená. Jednú ich pochytali v Trenčíně, enem jeden ušel. Tu děvečku pustil. Zavedl ju napřed do komory a kázal ji nabrat, co chtěla. Peněz nebrala. Myslela si: "Šak tam půjdu pro ně" vzala si hodně plátna. Zbůjník ju vodil sem tam, u studénky ňú zatočil a vyvedl ven. Od té doby tam žádný člověk nemohl lézt. Je to už hodně zasypané." To mě vypravovala Veronika Bambuchová, roz. Blinková od Bařiny. Poté mi vykládala: „Otec můj Josef Blinka, dyž byli mladí pásali v „Křivém Grúně“ a slýchali, jak v nové dni (při novém měsíci) tam v té Cindoleně „hrkalo“. Stromy byly poznamenané, jak ti zbůjnici tu chodili. Tu cestu mě ešče tatíček ukazovali. Každý sa tam bál. Za Dorňákem konec Babské je skála pač skalní poklad (vypravovali nám strýc Dorňák, co mamulce poručili mlýn). Zakopali ho tam zbůjnici, bylo ich 12. Dyž jednú u Olomúca rabovali, pochytali ich tam. Byl tam mezi nimi i Kuběna (Matěránka) a ten jím utékl. Utekal zpátky do Karlovic. Jednú šel k Olomúcu na to místo, co ten poklad zakopali. Chytili ho a dyž ho vedli na popravu, tu prý zvolal: „Jeli tam kdo z Karlovic, že konec Babské je skála, pod skálú poklad po 12 chlapoch, na té skále roste jeřáb a z toho jeřába dyž prší teče na ten poklad. Kdo z toho jeřába by topúrko měl, ten ho najde. Kdosi ten mladý na palec tlustý jeřáb uťal a že z něho toporo nebylo, pokladu nenašel. Je tam též „Vlčí jama“ a nad ňú „Homolka“. Mamulka tam pásli krávy a kutálela břidly do doliny. Jak tam brala břidlu, pod jednú s vršku uschlou jedlú viděla pod

kořeny v kotle peníze. Lekla se. Dyž křičela přišli kravaře ale než přišli peníze sa propadly. Při Syhelce v jamách našel Josef Košela peníze pod dubem. Tu sa tam zjaví bílý holub. Chlapec běžel za holubem a peníze sa ztratily, dyž holuba chytil. S holubem pásal krávy. A dyž za 14 dní zas tam přihnal, viděl tam zajíce pěkného. Přidělal holuba klobúkem a chytil zajíca. Zajíc uběhl, holub odletěl, peníze sa ztratili a nemněl nic. V Babskej strašilo vždy o 6 hod. Večer. Otec měl pilu, tu za zvonem. Jednú dali hajnému a on jim za to dal 3 jedle. Večer jeli pro ně do „klínů“ na lúku. Dyž jeli nazpět koně ostali stát. Tu přišel k nim chlap bez hlavy a v prsách oči jak žejdlíkové dno. Modlili sa a on stál. Potom kleli. Oddech si řka:“ tys ňa vyplatil na tebe sa pomstím a ztratil sa. Jednú po té jeli na lúku pro seno večer. Zjevila se im srna a obíhala kolem nich a oni za ňú až ke „Klímom.“ Tu si na toho chlapa spomněli. Chytili srnu za nohy a už ju nemohli pustit. Mlátila ich nohama. Už byli celý umordovaní, dyž přiběhli mamka a křičela. Napřed se modlila a poté klela. Na to se srna ztratí a slyšeli hlas, že se pomstí na pátém pokolení . Otec říkali:“ nechodte na Babskú do hospody. Bratr šel dom z Babské. Tu vidí velkého psa ležet přes cestu a zvolal. Chval každý duch Hospodina, a Ježíše Jeho syna!“ a ten zlý duch odpověděl:“ Chval si sám, já nemám zač.“ Dne 1. Července 1887 vyšel jsem s panem Jindřichem Barvičem, bývalým fojtem do Leskovských ráztok. U skal, konec Babské nám vyprávěli „že tu kdysi hledal poklad člověk z Frenštátu s virgulemi ale nenašel ho. Šli jsme k Cindoleně. R 1880 vykáceli zde vysokou horu, napadlo mnoho sněhu, stráň se svézla a zasypala jeskyně. Jmenuje se to místo „ v Korytovej na Lemešné (prostření). Přelezli jsme rozvaliny divoké na jednom balvanu po suchu odpravili jsme skromný oběd a napájí vše se z té studánky přešli jsme na cindolenu. Stojí tam převysoký dub. K první haluzi měří asi 30 metrů, je štíhlý a krásně hladký. Stojí za podívanou, byl by z něho mohutný stožár. Poté přešli jsme přes Bařinu, Šlahorku na hranice Ostravice. Po cestě viděli jsme mnoho „hafér“. Dělá se z usušeného ovoce nápoj proti nachlazeninám žalúdku. Do flaše z bílého skla nasype se do polovice hafér, posypou se cukrem a polejí se bílou řeznou kořalkou. Nechá se to stát na slunci až tekutina zčerná. Te černé kořalky se ráno vypije kalíšek na lačný žalúdek a sebe horší „katar“ žaludeční se vyhojí za krátký čas. Šli jsme starou „hradskou“, kterou musel lid vyrubat a nasypat pro císaře Josefa II jak jel z Uher na Moravu (z Markova na Bečvy). Přišli jsme k Třeštíkovi, k té hospodě, kolem níž všichni dráteníci ze severního Slovenska přecházejí na Moravu. Tam nám jeden staříček vypravoval o té chaloupce, co u Třeštíka stojí na hradské: „dyž císař Josef II tu jel, vyšel ten člověk z té chalupy, co před ňú tu stále ven a prosil:“ Milost pane císaři dajte ňa dřevo na novú chalupu.“ A on pravil:“ vem si!“ tu udělal před císařem kotrmelec samou radostí a vystavěl si novou chalupu. Jak pan hrabě Kinský kúpil panství Krasensko-Ronovské přijel jednú na Čarták. Volek byl fojtem ale neumělý v řeči. Pudmistrem byl Koraba, domkař, ten povídal za Fojta a vítal uctivě pana hraběte. Na to mu odpověděl pan hrabě: „Těší mě, že mě tak vítáte, ale mně v Karlovicích nic nepatří jen Jezerné a dvůr po Ponú“. Na to Koraba odpověděl: Vaše Milost hraběcí, co vidíte všecko je vaše. Pan hrabě ho obdaroval velkou pasekú a on dědinu zradil jak jidáš. Do Karlovic dal pan hrabě myslivca, lesy sobě přivlastnil a žádal robotu. Dlouho ešče dával lidu zdarma dřevo, enem sa ohlásil na myslivca. Potom tu a tam zakázal past, ba potom boj dřevo zakázal. A když vláda r. 1848 vyzvala Karlovjany, aby sa hlásili o své právo nemohli ukázat nic psaného. Jenom všichni svědčili, že šlechtný pán hrabě z Žerotína říkával osadníkům: “Vyrubejte si lesy, já vám je dávám, patří vám, jenom se braňte Slovákem!“ Z novější doby vyprávěl: „ Na Makově u Tomků, říkajú u Berníka, tam měli pašeráci (švorci) hlavní skladiště tabáku listového. Na Horní Bečvě býval odvážný pytlák. Měl delší nohy, než ostatní trup. Byl velký běhún. V zimě na sněhu chytil srncí a chytil je. Odnášel to na Makov za tabák. Na Hrozenkovsku honíval v Kobylské. Tam ho zastřelili, protože nebyl myslivec ani hajný jist životem. Jednú táhlo 40 pašeráků od Berníka na Bečvy. Od tabule nemohli se dostat k Třeštíkovi, bylo mnoho sněhu. Vrátili se k tabuli a pustili se po silnici dolů z Beskýda přes Karlovice. Dyž přišli pod

kaplu v Leskovém čekali na ně finanční strážníci (obrajti). Kdosi je prozradil. Náhle na ně vyskočili. Oni odházeli měchy s tabákem a utékali na Miloňovú. Obrajti a něma ale nedohonili ich. Vrátili sa ale tabáku nenašli nebo nenechali tam stráž. Karlované prý navzdory obrajtům , kteří je mnohdy sužovali, vzali tabák a potom ho dali pašerákům. Naproti fary na sklepě Borákovým býval jeden kontrolor (dozorce), zuřivý pronásledovatel pašeráků (konal svědomitě povinnost). Jednou v zimě v noci přišel kdosi pod okno a zaklepal. Kontrolor se zbudil a ptá se kdo do? Jdu šverci! Vyskočil z postele, vzal šavlu a bez obleku hnál se za chlapem, který nesl měch kolem oken Borákových. Jak ho chlap za sebou viděl, utekal za Volkovu paseku až k Bečvě. Tam odhodil měch, přeběhl zamrzlou Bečvou a hnál se na fojtství do lesa, kdež zmizel. Kontrolor udýchaný zdvihl měch, rozvázal a v něm byly reziny. Byl rozehrátý bez obleku a zima třeskatá. Sotva došel dom přechladlý, dostal zapálení plic a za tři dni bylo po něm. Tak sa na něm vymstili (ale nekřesťansky!). R 1790 Francek Dorňák, dyž byli kravařem, pásli statek konec Babské. Kravaře sa naváděli, aby vlezli do dūr. Namluvili Franckovi, aby tam vlezl, byli tam peníze. Jak bude křičet, že mu pomozú. Vlezl tam až mu bylo enem paty vidět. Tu začal křičet, až to zvučelo. Vytáhli ho za nohy a utekli uděšení všichni. Gazdové moseli statek shánět. Dyž si ogaři odechli, tu Francek vykládal, že tam viděl velikú jámu a v ní na kamenném stole 3 svíčky hořet. U stole ležel velký pes, oči mu hořeli jak taléře. Polekal sa a křičal. To sa stalo pod tú vyšší skálú. Dne 19. Července 1887 v neděli odpoledne učinil jsem vycházku do Kobylské k pověstné jeskyni. Na Soláni připojil se Jiří Korytář, bratr Jonaz Dorčince, Josef Plánka ze Solance, bratří Pavelci, Bukovjan a jiní. Bylo nás 10 osob. U hostince Čartáku stojí kříž železný na kamenném podstavci a na tomto nápis Bohu a jeho lidu od Terezie hraběnky Kinský r. 1827 (postaven). Asi 10 minut dále u polní cesty na Lopúňové stojí nízký kamenný kříž hrubé práce a na něm neuměle nápis vyryt: " J. N. R. J. Ivannes Strnecký byl tu zabit l 1744." Vypravuje se, že zde byl r. 1744 zabit řezník ze Vsetína Jan Strnecký. Psovi uvázal do nákrčníku 500 zl a u sebe měl jeho 4 kr. Pes přiběhl na Vsetín a kňučáním volal a vedl domácí až na to místo. Na tom místě postavila jeho přízeň kříž. Cestou do kobylské vyprávěli mě sousedé, jež tuto kladu k poučení a výstraze: Starý kalendář rukopisný jejíž mi půjčil Josef Pavelka, co učival na Soláni a o kterém se později zmíním pochází od Fojta Karlovského, známého jménem „chromý Bíl“ Slýchával na kanceláři v Meziříčí noviny vypravovat a zapisoval do oné knížky. Též domácí události. Starého Bíla zabil pacholek pro ženu jeho, s níž v nedovoleném poměru žil. Položili ho na postel a ta byla od krví jeho potřísněna. Postel kupil Martin Borák ale krev nedala se umýti. Fojtěna a pacholek bídně skončili. Jednú na podzim o Věch svatých číhali v Kobylské na pytláka. Našli ho o rybníčkoch. Udělali na něho hon, přičemž starý pan Stýskal byl. Hajný jeden ho zastřelil a vynesli ho na Hutiskú stranu, položili do záryje a přiházeli kamením. Martin Běluněk ho našel. Ruky a nohy jedné neměl. Už žrala ho zvěř. Žebra mu trčely z boků. Josef Plánka ze Solance, kolem něhož stavení jsme šli vyprávěl: „dyž sme byli malé děti, vlúpali se na nás matěřanci. Otec s matkou spali na hůře a my děti v jizbě na posteli. O půlnoci provalili zbůjnici okno a vlezli se světlem do jizby. My sme sa zbudili, ale nám neublížili. Chlapi byli černí. Otec na hůře pravil k mamce: „ Už je zle!“ měl tam nasekané loukotě a pravil: „Podávaj ně!“ Otec házal na zbojníky do síně, kteří po schodech chtěli na hůru, loukoťami. Coufali do síně. Shodili schody a křičeli na něho: „Haž, haž, šak ti do poledňa chybí!“ poté přistavili od chlěva žebr ke střeše a rúbali ju. Otec skočil do síně a jizbú ven. Lupiči ho poznali, že běžel v bílé košili a plátěnkách. Dali sa za ním, ale nedostali ho. Súsedé potom přišli a vysvobodili nás. Maťeřanci sebrali 2 flinty a pantoky. Jednú rubala banda drvařů v kobylské. Mrzlo. Franta Matyščák stál na kládě a rúbal. Větr mu huňku odhazoval. Karel Pajger tesal vedle. V tom sa huňa odhodila a on uťal Matyščákovi patu. Ten sa obrátí a praví: " Tys ňa řal!" a paty nebylo. Hajný Martin Orság z Hrozenkova, zván Lepiš šel po ranní do lesa na kravaře. Žena mu nechala jít a šla na hrubú (velkou mši sv.). Došel do Račkova, tam uhlídl pytláka a zastřelil ho, dyž seděl u dubu a

kouřil z vybité fajky (vykládané) s višňovou freskou. Koule projela fresku a přešla mu prsa. Skonal. Hajný neměl po té mikule stání. Poděkoval se ze služby a šel do Ameriky, ale aj tam mu nebožtík nedal pokoje. Pořád ho před sebou viděl. Přišli jsme do Kobylské. Před námi bylo spousta skalisk a nad nimi vypíná se Troják. Okolí je pusté a divoké. Na úpatí tvoří několik balvanů sklípek v němž jsem viděl kámen a na něm rýhy. Odstranil mech a ukázala se hrubá podobizna jako vojína a nad ním nápis. Radkeda. Byl prý to náčelník bandy zbůjníků. Na prsou měl kříž, jakýsi druh vyznamenání, na boku šavlu a kabát upjatý 12 knoflíky. Ráztoka ke kostelu Hrozenkovskému nazývá se Radkov a ke Kalincovu Radkovek po něm. Na boční straně kamene vyryt křížek pak jméno: Vani, pak dvoutečka, dvě rovnoběžné čárky a pak jakási sekera. Lze se domnívat, že zde jakýsi. Vanius, či Vaněk odpraven sekerou. Jakýsi posměvák lesnický příručí pravil, že to znamená: Vachler majitel panství Vsackého, jenž Košutovi pomáhal. Nechal zde najatými havíři kopat po pokladech. Jeden havíř ho tu prý zvěčnil. Chtěl jsem ho vniknout do jeskyň. Pod tím popsáním balvanem je úzká díra několik stop dlouhá pak byl strop díry prolomený na místě kde přechází potůček. Nechal jsem toto. Po té vylezli jsme na Troják. Viděli jsme Karlovice, Hrozenkov, Bystřici a Solanec. Tam mě sousedé sdělili: „ že jsou pod Trojákem velké jeskyně. Vcházelo se do nich z Bystřicka, širokým otvorem i vozmo. Jak se zde usadili zbujníci, zasypali ho a nechali porůst lesem. Neví se, kde je. Jenom do Kobylské byl úzký otvor, aby se mohli bránit. Napřed se lezlo po čtyřech šikmo dolů, přešel se malý potůček, co vytéká ze skal; po té díra šla vzhůru, byla vyšší, až se mohl každý postavit. Před otvorem býval velký kámen a na něm vydlabány misky. Tu prý ti zbujníci obědvávali. Pravděpodobně byli ty jeskyně obydleny v pravěku lidmi (troglodité) a ten kámen byl „obětní kámen“, u Meziříčí našli podobné. Musejní spolek olomoucký, jemuž horlivě sloužím, našel podobných několik v I. Století bylo království Markomanské rozděleno. Mezi Moravou řekou a Váhem zřídili Římané království Kradské tj. Slováké na Váhu. Kobylské jeskyně byly uprostřed a poskytovali v divoké době bezpečného útulku pronásledovaným. Prvním králem učinili Římané Vania čili Vaňka. Snad jméno na tom kameni je ohlas dávných dob! Na začátku tohoto století byli zde zbujníci. Byli od vojáků pochytáni a odpravení na místě. Místo bylo prokleté. Každý se mu vyhýbal. Nad vchodem na skalách postaven dřevěný kříž. Před 20 lety za hrozného bouře blesk uhodil do skal, svalili se dolů a zasypali otvor. Josef Plánka č. 94 ze S. vypravoval: „ Na stanisku, co je u kříže, kde toho řezníka zabili byl jedný jeden bača. Byl chudobný. V poledne jedný sebral svítidel a sirek i šel do Kobylských jaskyň hledat štěstí. Vlezl podtím kamenem do díry a až byl dál rozžal svítidlo a šel dál. Přišel k propasti. Dole hučela voda a přes tu propast viděl lávku. U lávky ležela zlatá kačena a na ní četl nápis: „ Obrát ju!“ Obrátil ju hlavou do zad. Poté přešel most. Tam byla druhá kačena s takým nápisem. I obrátil ju. Pak šel dál až přišel ke kamennému stolku, při němž seděl stařec a u něho dvě husy. Na nich nápis: aby sa ich netýkal, ale nabral co potřebuje. Ty byly zlaté. Nabral si v koutě zlata a stříbra, co potřeboval k unesení. Vylezl z jaskyň a od tých dát nebačoval. Na Trojáku leží kámen na trojích hranicích – hrozenkovskou – bystřicko- solaneckých. Přivezen byl sem od kostela Hutiského. Nápis jenom z počátku lze číst: „Smilujte se nad námi. Kámen stál nad branou hřbitovní. Bratr toho bači, slúžil na horní Bečvě u jednoho Gazdy. Jednú jeli do Kobylské naproti bečvanského kostela na klády. V lese postavil pacholek koně a rozmýšlel co dělat. Při tom zpoměl si na svého bratra, jak k štěstí přišel. Pomyslíl si že půjde hledat do díry, co sú tam a Gazdu svého odběhl při nakládání dřev. Vlezl do jaskyň, přešel na jedno místo, kde u kamenného stolu 4 muži seděli a dal pozdravení: Pomáhej Pán Bůh odpočívát!“ a oni mu řekli: „ Co tu hledáš?“ on jim odpověděl: „Šťestí bratra svého!“ Jeden z tých muž ukázal mu prstem na jedno místo, kde byly hromady zlata a stříbra. Šel a nabral si, co stačil unést. Sebral sa, šel nazpátek a dyž vyšel z jaskyň nešel už ke gazdovi. Šel na Moravu a kúpil si hospodu s pěknú zahradú. Za čas zastavil sa u něho Gazda s towarem (šindelem a deskami) a ostal u něho noclehem. Poznal Gazdu svého a pravil: „Gazdo

já su váš pacholek! Ste ňa dlužen službu!“ A on mu na to: „Já sem vás člověče ponajprv viděl. Jak byste slúžil, dyž máte taký majetek!“ A hospodský mu zase řekl: „Gazdo, dyž sme to jeli na klády do Kobylskej, kde sa vám pacholek poděl?“ On mu řekl: „Od tych dát sem ho neviděl!“ Hospodský na to: „Já su ten pacholek. Odběhl sem do tych skal a tam sem k ščestí přišel a od tych dat sem sa neznámil, až dnes večer!“ Gazdu svého vyčastoval, službu odpustil a nezemřel-li, žij e podnes. Jistý řemeslník z Rájca na Slovensku, co studoval devět škol, slyšel od Valachů, co pásli v Kobylskej na Hrozenkově ovce o tych jaskyňách. Vyhledal si muže spolehlivého Michala Korytáře a šel s ním do těch důr. Jak sa jaskyně dělí na moc důr, uvázali špagát a šli dál. Šli po lávce přes vodu. Tam ležel pes popsany: „toho psa obrať hlavú zpátky!“ a na druhém konci kačena s nápisem, že sa mosí obrátit. Poté přišli ke dveřím ze železa ve zdi. Nade dveřmi našli sedm kluček a odmykali. A když sedmá nechtěla odemknout, zaklel Korytář a nemohli už otevřít. Přišel na ně strach a vrátili sa ven. Žena Matouše Korytáře vyprávěla mi pod Kapitánem, že tomu není tak, jak ta Suralka naplácala. Že prý jakýsi Kompas ze Vsetína, chudý člověk, šak sem ho viděla, měl hrčku na krku, býval v Rájci na Slovensku. A ten byl v tych jaskyňách kobylských v Radkově a tam všecko skusil co ta Suralka naplácala. Pan učitel Dagobert Berg tvrdil: „V hrozenkovské huti, že je huťář a ten ještě před nedávnm viděl před jeskyněmi v Kobylské kamen a na něm vydlabaných 12 misek. Z kamene utesali mlýnské kolo a odvezli. DP. P. Fr. Vyvlečka, vikář na dómě v Olomouci rodák Hrozenkovský mě ujišťoval, že ten kámen viděl. Je to pravdojatečně obětní kámen z dob předhistorických po lidech z těch jeskyň kdež zbytky pohanství útočiště měli. Mám v úmyslu, dáli Pan Bůh zdraví, prosit vrchnost Vsetínskou v dovolení, odstranit spousty kamenů od vchodu do jeskyň a je v r. 1892 prozkoumat ve prospěch musea olomouckého. Odstraníme kamení několika patrony dynamitovými pomoci elektřiny. Jisto slibují jeskyně hojnou kořist vědeckou. Dyž sa Karlovice budovali, usadil se nad Malinovou živností v Miloňově Babčan. A dyž později Valigura na Oslovém budoval si chalupu, vyhrožoval mu Babčan: „Sekerú (valaškou) ťa zmlátím, dyž sa mi pod nohy usazuješ!“ Pan Jindřich Barvič, fojt vyprávěl“ jakýsi Jež z Hrozenkova, tesal mu v kobylské kameně na mlýn. Vlezl do jeskyň a došel až k té lávce, dole hučela voda. Lávka byla shnilá, bal se, aby nespadol dolů a vrátil se. Na Špilberku v Brně byli zavřeni Matěránci a Pavelci (Světlané). Drancovali na Karlovsku v okolí i na Slovensku. Prozradili se jednou (byli vždy zakuklení) v Lopušánkách u jedne ženy. Kradli u ní a chtěli ju oběsit na kluče u dveří. Dyž ju vlekli prosila. „Josefku nevěšajte ňa!“ Lekli se a odběhli. Ona šla žalovat k fojtovi Korabovi. Byl spřízněn se Světlany, bál se jich a obořil se na ženu: „Babo, dokážeš ty to na ně?“ Šla s pláčem přes Tisňavy na Koncovú a Pluskovcem kolem fary. Vyšel mladý panáček a ptal se jí proč pláče? Ona mu vše žalovala. Rychle psal na kancelář do Meziříčí a hned chlapy pochytali. Po dvou svázali a každý pár vedlo 6 susedů do Meziříčí (Matěránci byli 4, Polanští 2, Pavelka 1 zvaný Jeleň a jedna žena:“ Babčanka (Maruša Holčáková). Ti jedni šli na starýho Mikulca, aby im dal peníze. Mučili ho, Babčanka mu rozpáleným špendlíkem píchala do přirození a vrtali mu bozíkem do kolena. Ostatní domácí poházeli do jámy v jizbě pod podlahú, co byla na zemáky. Mikulec mlčel. Měl peníze zadlabané v kládě na dvoře, co sa na ní četina seká. Odsouzení byli pak v Kroměříži doživotně na Špilbert. Na Soláni jsem slyšel posměšku na hranici od Trojačky přes Vysokou. Benešky k Solanci:

Jak Karlovska dědina vysokomyslná, vymyslela hranicu, kde není šikovná. A to od Trojačky až dolů Solancem, U Plánkovéj stodoly zakopali kámen.

Portáši

Jak už byla obec vystavěna, bývali tu k pořádku dva portáši. Portáši byli pohraniční strážníci. Dyž umřel některý, volili gazdové tři zachovalé, silné chlapy a z těch vrchnost v Meziříčí volila portáše jednoho. Dostával denně 8 kr. Každý ho mosel poslouchat a nejmenší protivení trestal aj smrtí. Dyž chlapa zabil, ohlásil vrchnímu, že sa mu protivil a bylo po tom. Oblečen byl v zelený brundek, zelenú župicu, (napřed to enem páni v Rožnově nosili) v úzké nohavice z bílé huně, na nohách opánky neb vysoké boty se střapcemi a na hlavě měl vydrovku. Ozbrojen byl krátkou karabinou, šavlou, sekerou (valašskou) na dlouhém topoře a opásán byl provazem na svazování zločinců. Nejsilnějším portášem byl Stavinoha z Karlovic a nejobratnější ač byl malý, Malina z Hošťálkova. Měl hřmotný silný hlas, až sa hory třásly. Ti da sa milovali, všecí sa ich báli a dyž něco odvážného měli portáši provést, poslali Stavinohu s Malinou. Jednú šel Stavinoha do Klobúk na osekucí. V Klobúkách bývali za tych dat enem sami kloboučníci a súkeníci. Ti nemívali portáše doma, posílali je do hospody a platili za ně. Mohl jest a pit co chtěl. Stavinoha býval v té hospodě, co tam ti súkeníci chodili. Jeden mladý silný súkeník dycky sa k němu vyzývavě choval. Jednú se před něho postavil a řekl „Šak ňa nesvážeš!“ Stavinoha mluvil pomálu silným hlasem a odpověděl: „Oprubuj!“ Klobúčan udělal s ním sázku. Měli v neděli odpoledne utekat a sa zdoháňat. V neděli po požehnání vyšel celý Klobúk za město, jak Stavinoha bude svazovat, podívat se. Stavinoha dyž došel ven řekl tomu súkeníkovi: „Kolik kroků chceš napřed?“ on mu řekl: „Sedm!“ Stavinoha byl dobrý běhún, ale aj ten mladý Klobúčan. „A jak daleko ťa mám honit?“ Ten mu řekl: „Jak chceš!“ Klobúčan se vyslekl, byl bosý a měl enem košelu a gatě. Dyž načítali tři nechal Stavinoha udělat klobúčana sedm skoků a poté sa pustil za ním oblečený v celé zbroji. Za chvílku ho dohonil, valašskou ho udeřil za krk, že sa na tvář svalil. Skočil mu na záda au byl svázán. Neudělal mu nic. Portáše měli dobře zacházet s valaškou, každého svalili nebo omráčili ale nezabili. Uměli rychle svazovat provazem. Mžikem si ho odpásal a už svazoval. Nejvíce vyznamenal se Stavinoha v Lipníku. U Soběchleb je kolonie 4dvořáku: „Symře.“ Žije tam posud na výměnce dvořák Martin Vaněk. Znal v mládí Stavinohu i Malinu, bývali u něho noclehem. Předcházeli i zdejším krajem „Záhořím“ vypravoval mě. Je tomu víc než 60 let, byl z Lobosvárského mlýna odveden syn na vojnu. Byl zlý a říkali mu: Antúšek z Libosvár (nedaleko Bystřice p. H.). Ten se vracel jednou z vojny a potkal dva rekruty. Věděl, že nesou peníze. Vrátil se s nimi k Olomouci a na cestě náhle chytnul každého do jedné ruky a tloukl jim hlavy o hlavu, až je zabil. Peníze im vzal, zařídil si obchod v Lázních v obilí a kaši a prodával i v Lipníku. Poté si zde koupil v Lipníku dům, stal se náčelníkem bandy lupičů, co rabovala na Valašsku. Zde se s ním scházeli, baj od Rožnova kupovali kašu od něho. V Lipníku bydlel lajtmant (komandant) portášů. Pán vrchní prosil lajtmanta aby poslal portáše chytit Antúška, jehož se všichni báli. Baj pro vojáky do Olomouce poslali ale ti nevěděli si rady. Lajtmant obeslal Stavinohu a Malinu. (Dále jsem to slyšel po Karlovsku.) dyž přišli do Lipníka, divil se vrchní, že jsou jen dva řka. „Chlapi, vy chcete toho zbojníka svázat, nevíte, že jen něho silných chlapů dycky dost?“ Stavinoha na to, pane vrchní skusijá to, ani čerta sa nebojíme!“ v kanceláři nechali zbraně měli sebou jen provaz a sekeru. Vrchní poručil, aby šli za ním a na který dům klepne paličků, aby tam vešli a Antúška svázali. Stavinoha stál u dveří, Malina vešel a dal pozdravení. Dělal se hrbatým a na ramenou nesl měch. Podpíral se o valašku. U dlouhého stolu sedělo několik silných chlapů a Antúšek řezal dlouhým nožem krucák (tabák). Ohlédne se přes rameno a pravil: „Co chceš?“ Malina pokorně: „Jdu kupit, poníženě prosím kaše!“ V tom než se kdo nadal mrskl Antúška za tylo, zakřiknul až se dům zatřásl a už byl svázán. V té Stanoviha kopnul do dveří, že vyletěli z pantů, skočil před stůl, napřáhl sekeru a zakřiknul: „Hlavu důle, kdo sa hne!“ Než se vzpamatovali byl Antúšek svázán na ulici, vedli ho do zámku, Tam ho přivázali na vůz, 6 vojáků ho obstúplo a už ho vezli k Přerovu na Špilberk. Pod

Pavlovicemi roztrhal Antúšek provazy a chtěl utéct. Vojáci sa báli, aby mu jeho kamarádi nepřišli pomoci a vrátili se do Lipníka. Stavinoha a Malina statečně popíjeli v hospodě, dyž je zase vrchní nechal zavolat a ptá se ich, zdali by Antúška nedovedli do Brna. Malina mu pravil: „ Baj do pekla bysme ho zavedli!“ A sami táže se vrchní? „Sami!“ Po té vyšli portáše na dvůr, vrchní a páni z kanceláře dívali se z okna: Stavinoha zakřikne: „Odvážte ho!“ Báli se, ale dyž ho odvážali a slezl z vozu, přistoupil k němu Stavinoha, zaklepal mu obuškem do čela a zahučel na něho: „Jak sa hneš, hned ťa zapleščí!“ A včil marš! Šel před nimi ticho, jak beránek k Přerovu, Kojetínu až do Brna na Špilberk. Když se vrátili do Lipníka, prosil jich vrchní, aby ukázali, jak chlapy svazují. Stavinoha na to vrchnímu: „ Nezlobte sa ale, dyž při tom škodu uděláme!“ Vrchní na to „ Aj na 10 rýnských stříbra nepohlednu dyž nám to ukážete!“ Vrchní vybral nejsilnějšího písaře k tomu a posedali za dlouhý stůl. Portáši vyšli ven a písař se chystal k obraně. V kanceláři bylo ticho, jak dyž mak seje. Venku též ticho. Dyž čtvrt hodiny odběhlo a dlouho sa nic nehýbalo, počal byt vrchní netrpělivým a vrtil se na sesli a ostatní též. Po té řekl: „Ti chlapi nás majú za blázny!“ Ostatní též začali nadávat. A dyž už legátkami lomozili a nadávali hlasitě, tu náhle rozletí se velké mana kachlové, Malina zakřikne až okna řinčali a v té Stavinoha, než sa kdo spamatovall písaře svázal. Vrchní je hojně obdaroval a vrátili se domů. Stavinoha šel Solancem a slyšel o veliké krádeži. Na čartáku vešel do hospody. Byla plná lidu. Zakřikl na ně: „Zloděju hoří ti čepica!“ Jeden chlap chytl sa za čepicu a on ho už svázal. Ten sa přiznal. Tak byli Portáši šikovní. Na Bystřici měli Portáše šokovatele. Děti jeho už dorostli prý též rabovali a obírali. Proto ich pochytali a zavřeli na Špilberku. Ze žaláře posílali na Bystřicu růžence z chleba, aby sa lidé modlili za jejich duše. Poté byli Portáši zrušení. Posledním osadníkem Karlovským byl prý Drozd. Dyž byly Sýhly ešče močálem. Měl 3 syny. Dvěma rozdělil paseku u kostela, třetí dostal javořinu na Koncové. Při stavbě chalupy č. 265 stavěl pec na peří. Obdržel od pana Karla Jindřicha, hraběte ze Žerotína r 1701 pár černých volů, aby paseku přijal, též mnoho stromků ovocných k osázení zahrady. Jmenoval se Michal. Jeden Drozd býval 12 let kostelníkem. Sošku bl. P. Marie vystavěli Drozdové, že nebylo pokoje při zátočině. Stavinoha se stal z portáše pudmistrem. Příkladám zde jeho záznam poplatníků daně: Nápis: “Rejstřík na výběr obecní na r. 1817 dědiny Karlovic za burmistra Jana Stavinohy.” Uvedu jména osadníků Karlovských před 83 lety žijících č. 1 Pavel Bíl, fojt. 4. Josef Polášek 5 Martin Bambušek 6. Václav Pavelka. Josef Táborský Jan Jež, Michal Jež 8. Obá Barošé 10. Martin Matyščák, Jan Třetina 11. Pavel Korytář. 13 Elis horní a dolní 14. Jan Třetina 15. Mochýčena, Jan Mochýček. 16. Jan Beluněk. 17. Jakub Vojvodík. 18. Jura Korytář. 18 Pavel Korytář 19 Jan Švec, Josef Dorotík. 20. Jura Jakeš, Jan Jakeš 21. Ondřej Jakeš, Martin Jakeš, Michal Obšivač. 22 Jura Vašut, Martin Vašut 23. Jiří Žitník 24. Jiří Smetana 25. Martin Belháč, Jan Jakeš z Gruňa 27 Jan Mikulec, Martin Bambušek. 28 Jan Měkyna 29. Ondřej Plánka 30. Josef Pěrdoch 31 Josef Stavinoha 32 Jan Skorna 33. Jan Babčan, Martin Babčan 34. Martin Holčák 37. Jan a Josef Bíl 38. Jiří Valigura. 39. Jiří Matěránka. 40. Josef Stoklasa, Jan Chuděj, 41 Jiří Bambuch 42. Josef Jakeš, Jan Jakeš 44. Jan Gavlík, Josef Chromec. 45 Jan Janík, Jiří Janík 46. Jiří Minarčík. 47. Jan Mikulec 49. Josef Surala, fojt 50. Jan Volek 51. Pavel Volek 183. Jiří a František Volkovi. 52. Martin Borák 193. Josef Borák. 54. František Volek 185. Michal a Jakub Volkovi 60. Josef Kvinta 61. Jan Drozd, Jiří Drozd 62. Vdova Stokláska, Michael Stoklasa 63. Jan Bambuch st. Jan Bambuch ml. 64. Michal Gavlík, Martin Gavlík, Jiří Horecký 65. Josef Třetina, František Volek 66. Jan Kuběna. 70. Josef Valigura, Jiří Valigura. 72. Josef Střelecký 73. Michal Kalinec 74. Josef Jakeš. 75. Jan Střelecký 76. Jan Oravec, Martin Koláček 77. Ignát Martinák, Šebesta Martinák, Josef Martinák. 78 Jiří Vyčan, Jiří Vyčan 79. Jiří Valchář, Josef Valchář 81. Martin Mužík, Paprskář 82. Jiří Paprskář. 80. Jiří Kořistka, Josef Kořistka, 83. Martin Ondrýs 84. Jan Podešva 85. Jiří Blinky, Jan Blinky 86. Jan Kantor 88. Ondřej Dorňák, Jiří Dorňák 89. Martin Bártek. 187. Jan Valigura, Josef po Václavu Dorňáku. 93. Josef Košela, Jan Košela 100. Jiří Gavlík, Jan Gavlík,

11 Jiří Křenek, 102. Jiří Tomek u Žankovskej 103. Jan paprskář. 102. Mieček (Měčislav) Paprskář. 105. Josef Lukáš. 107 Martin Mužík, Mikuláš Mužík 108. Josef Volek, Petr Volek 103. Josef Pavelka 118. Michal Petřek 119. Jan Surala horní Jan Surala dolní 121. Marin Martinec, Josef Martinec 122. Jan Podešva, M. Podešva 123 Jiří Volek 124. Martin Juranka 125. Josef Matěřánka, Ondřej Matěřánka. 126. František Prda, J. Prda 127. Josef Kratochvíla 128. Ondřej Ančka 129. Martin Pavelka 129. Michal Pavelka 131 Jan Paprskář, Josef Paprskář 135. Jan Bíl 136. Jan Kuchajda 134. Měkyna, Gavlík 171. Michal Vaněk. Toto jsou karlovští sousedé na začátku našeho století

Obyčeje a zvyky

Z těch zašlých dob uchovaly se krásné zvyky mnohé až po dnes jen že už se odkládají jako ten sváteční, krásný šat valašský. Na nový rok závodí chasa z kostela, že kdo spíš doma, tomu obilí skoro dozraje. Staří lidé říkají: „Kdo najprv přijde, najprv žne!“ Ráno snese hospodář chasa obuv, obslúží ju, na znamení, už není radní pánem. Na svobodu do sv. Tří Králů. Nová čeládka jde světit vodu a přichází po té „šťastíkovat.“ Na přík: Dyž z kostela přijde řekne:

1. Pochválen buď Ježíš Kristus,
Vinšuju vám štěstí zdraví,
Na to boží narození
Aby vámto Pán Bůh dal,
Co si od milho Pána Boha žádáte
2. Menší hříchy, větší radosti
Takto roku vespolek se dočkati
A vám hospodářicku sto tolarů
Na roloch vydělati,
A vám hospodářičko sto otepí
Lnu jak hedvábí natrhati

Na poslední den v roce hospodyň peče koláč čeledinům, který odnáší se na svobodu. Chasa se sebere, volí vůdce a jdou k příbuzným. Vůdce nese pecen chleba a kdo je ve stavení dá mu krájet. Chasa se po té vyčastuje a něco sa jí podstrčí. Doma se jí pošije a zaláce vše k nové službě. Čtyři dni se raduje. Odpoledne před sv. 3 králi nová čeleď světi vodu. Přichází až večer, aby měla krátký rok. Dyž přijde čeledín na 3 sv. krále, sype se mu pod nohy popel, aby netesknil. Když přijde poprvé do stavení má se dívat na komín, aby netesknil. Na obrácení sv. Pavla se dává pozor jaké je počasí. Je-li krásné, budou lidé zdraví, je-li deštivo ne chumelice, budou nemocní. Krásný den zvěstuje též úrodný rok. Na hromnice jestli větr fičí, spálí obilí, jak je ticho urodí se. Je-li a hromnice jasno, leze jezevec do díry, je-li chumelice vylézá z ní, na znamení, že je po zimě. Na končiny seje se do hlíny lněné seménko, do třech květináčů. Které vzejde nejpěknější, podle toho seje se buď skoro, prostředně nebo pozdě. Prostředně o sv. Janu Nepomuckém, poslední o sv. Petronile v květnu, prvním na sv. Filipa a Jakuba. Matičky jezdá k přátelům, dyž hospod ešče nebylo. Jezdili po celých Karlovicích, napřed do Podřátého, poté do Leskového. Byly veselé a poctily se. Neb šli pěšky aj 2 – 3 hodiny cesty. Po té si odpočaly a muži přijeli pro ně. Tancovaly hodně, aby sa jim urodily konopě a len. Jak přišel půst, daly do kuchyně jiné náčení. Ve středu sa požehnali lidé sv. křížem a žádný nejedl masa po celý půst. Mnozí ani mléka, ani vajec a mastili olejem ze semena. Na černú středu vyhání sa kyselá. Kdo je lenošný (zdechlej nátury), dá sa mu drčet řičica pod komínem u ohniska. Kdo je chytřejší, vezme putnu vody vyleze na hůru a vleje komínem na něho vodu a pěkně ho očape a věc sa mu řičice držet nechce. Tak sa mu to kyselá vyhání. Na Velký pátek pře východem slunce jde se chasa k řece mýt, aby byla zdravá a při tom sa říká:

Vítej vodičko čistá,
Která teče z ran Pána Krista.
Obmyj ňa od mých nepravostí
A přijmi ňa do radostí

Naberou pak vody z řeky a přinesou, kdo nemůže ven. Děvečky rozplétají vlasy, aby jim růstly. Z topolových pupenců dělají masť na vlasy. Posílají se kluci neb děvčata k sousedům na „petruželé“. Jak přijdou tam, veme sa průtek nebo řemeň a ptá sa gazda nebo gazděna: „Po čem Petr želel?“ oni mosí odpovědět: „Po Kustu Pánu, že ho Petr třikrát zapřel!“ Jak ho několikrát sibne, dá mu chleba s máslem. Jan není chleba, čeká až sa napečú koláče nebo mu je pošle domů. Kdo neumí odpovědět dostane prutem, všichni se mu smějí a on sa zlobí. Na bílou sobotu dává se pozor, až se rozvážou zvony, které stromy nerodí, běží se k nim honem, třasou jimi, aby rodily. Dyž je první bouřka v roce, honem sa vezme kámen a potluče se hlava, aby nebolela. Jestli hřmí na horách, budou ovce dojit, jestli na dolách, krávy. Z které strany první bouřka, z té se často opakuje. Po Vzkříšení postu odzvonili. Z hůlek posvěcených dělají a křížky, nosí se na pole, aby se urodilo a krúpy neškodily. V pondělí chodí chudobnější po domech a čtou sv. evangelium toho dne. Obdarují se koláčem a grošem. Gazdové ráno budí gazděny a bijí prutem gazděna pak rozdává malovaná vajíčka. V úterý ženské budí a derou mužské. Na Vesno, když vyjedú ponejprv vrat, ženské vyběhnú na ně a dyž první brázda oře, naberou hlíny, sypou po hovézím dobytku, aby neskřečkoval. Dyž orač ponejprv dom přijede, nabere gazděna neb děvečka do putny vody a nezpozorovaně orače očape. Při první orače odpoledne donese gazděna oračovi svačinu: vaječnicu klobásovou a dobytku seno s jetelinou. O sv. Jiří 24. Dubna vypovídají se hofeři. Do Jiřího moe pást ovce kde chce, říkajú: „Esče není po Juřím!“ Po Juřím ani krok!“ Když někdo před Jiřím ščura (štíra) vidí, má ho článkami pohladit, aby dyž sa zduje kráva, článkami hovado pohladil a mu pomohl. Kdo před Juřím motýla žlutého uvidí, má jej chytit, usušit, do soli dát a krávám lízat, budou mít máslo žluté. Co před Juřím naroste, to se stratí. Před Juřím dyž paše (pastvy) není, nemusí nikoho. Dyby před Juřím kleščami ze země táhal, esče nic neroste a po Juřím dyby kyjami do země búchal esče tiskne paša ven! Prvního dne v květnu staví chlapci máje. Jdú do lesa, utnou pěkný, hodně hlaný stromek, čím tenčí tím pěknější. Stromek opentlený se dá na žerd' a večer před 1. Květnem ho postaví do dvora, kde je děvče na vdávání. Poté musá chlapce počastovat. Ráno každý hledí řka: „Tam je pěkný máj!“ A kde ho není vzdychnou řkouce: „Ach ta nemá nic!“ V květnu vyhání se ovce na salaš i hovézí dobytek. Na každou ovci připadá měřice výsevy na salaši. Od vánoc sa týdně čící. Ovce na salaš vyhání sa ve 20. Týdnu. Každý hledí je doma ostříhat. Jahňata sa odlučá. Ovce na pasu a jahňata sa prodajú, neb na plemeno odstaví. Jak sa na salaš přiženú, dostanú ovce na uši znak. Za týden bývá zavázení (zkouška), jaká je kerá dojka: celá, půla neb nicálka. Dojka dá půl žejdlíku na jedno dojení, půlka čtvrt žejdlíka, nicálka nic neb málo. Na salaši nejvyšší pán je bača, druhý je valach, co pase ovce, po té kravař a esče na pomoc hoňák. Přes noc bývá statek (dobytek) v kolibě. Je to stáj z kládů vystavěn a šindelem pokrytý. Vedle stáje je jizba z ohniskem a komárník, kde sýr ukládá. Ráno před pátou vyženou se ovce do Košáru, ohrady z odkorků, hůlkou na ní je připevněná kůže z ježa. Naprotiv koliby je můstek pod stříškou. Ovce jedna po druhé vystupují na mostek nechají se podojit a mléko se odnáší v geletě na kotel. Geleta je nízký hrotek z jednoho kusu dutého stromu urobená nádoba. Do mléka na kotle dá se glaga, či roztok z močeného, pokrájeného Žaloudka telecího. Mléko se sedne a dělá se brynza. Po té vstane v kotli žinčica. Sýr se vydělá, dá do čistého plátna a až oschne, dělají se z něho hrudky. Z žinčice se vyvařuje urda. V kolibě jsou na žinčicu kadluby větší, menší, též z dutých kmenů dovedně urobené. Pak putyry na žinčicu a fasečky na sýr. Ze starých jedlí robí bačové kadluby, z menších putyry zvláštním dlátem a nebozízem. Jeden konec nádoby se 12 hodin močí, pak se dno vtluče a když dřevo seschne a se stáhne drží dno, až se nádoba rozletí. Všecky potřeby si robí sami ze dřeva a železa při tom není. Baj hřebíky na chalupě a plotech sou ze dřeva. O vodě, dyž zmrzne se říká, že je sglagala. Z urdy sa tluče máslo, není tak dobré, jak kravské je bílé. Lidé ho užívají k jídlu, dyž pichá na prsech neb v boku (zapáleniny) nejvíc se ho s prospěchem užívá při zapálení plic nebo souchotinách. Žinčica, dyž dlúho stojí, ukysne a dává se prasatom. Na paši jsou ovce několika gazdů. Temu sa říká: Míšaníci. Přicházejí si pro sýr. Žinčicu neb mléko kravské odnášejí si míšaníci v oboni. Podobná úzká díže na chléb s dvěma dny, na boku je otvor. Nosí se na zádech v kotuši plátěné. Každýho týdne přijde jiný mísaník pro sýr a žinčicu. Za jednu ovce odvede bača 10 liber sýra. Je-li dobrý rok, neplatí se bačovi nic, leč sůl ovcím. Je-li nepohoda musí doplácet. Dyž ponejprv ženou krávy na pašu, pokropí se svćenú vodú. Gazděna přichystá kravařovi něco slušného a uvaří vajíčka, aby si je vzal sebou. Jak přižene na rovnu (pohodlivé místo), jedním vajíčkem obválí statek, aby sa držel v krdeli (pohromadě). O sv. duchu za

tmy skoro z rána, vstávají ogaři a křičí na děvečky, aby podojily. Kdo napřed vyžene, nadává tomu kdo pozdě vyhnal a vykřikuje na něho: pucilátko! Toho sa každý ogar bojí. Ogaři mají nové biče a rochují. V pondělí si každý ogar hledí vyptat několik vajec, kousek špeku, též i klobáse a jak nevyptá vleze tajně do kurníka. Některý opatří rendlík. Až doženou na pašu složí oheň, praží vaječnicu klobasovu a tak udělají si hostinu. Při tom někdo píská na fujaru, z kury a lýčí urobenou píščalu. Hlas fujary je jemný a velmi dojemný zvláště při vlhkém vzduchu. Nebo kravaře a kravařky na sebe vzájemně helekajú. Je to překrásný dvojzpěv, mnohem dojmavější nežli to jodlování ve Štyrsku či Tyrolích. Z kopce na kopec odpovídají si a poslední slabiku táhnou dlouho. Ozvěna z hor jim přizvukuje. Na příklad zpívá kravař: „O helele, Marinko Stoklasova, pojd' ke mně! Není to daleko, do nebe vysoko, do země hluboko!“ Když mu neodpovídá heleká žalostně: „O helele, proč sa na mňa hněváš, dyž na mňa nehelekáš, helekaj, milého nečekaj, milý je daleko, Pán Bůh je vysoko, svět je široko, já poženu domů, odporučím Bohu, o heleló, heleló, helekaj! Anebo zpívajú: „Tále, tále u je slunéčko na Jičíně, už li si Marinko po svačině?“ Ona mu odpoví: „Tále už je slunéčko na Jičíně, já jsem po svačině!“ On : „Tále, už je slunéčko na Javoří, už si Marinko po večeri?“ nebo: „Tále, už je slůnečko nad jabloni, už si Marinko po snídání?“ Nebo: „Tále, už je slůnečko na odlubě, už si Rozinko po obědě?“ radostně volá kravař. Tále, zdráva helekala, za rok sa vydala, červenú pentličku mně darovala. On roztouženě: „E helelo, proč sa na mně hněváš , dyž na mě nehelekáš?“ Ona odpovídá čtveračivě:

„Heleló, já na tě helekám,
Milého nečekám,
Milý je daleko,
Pán Bůh je vysoko
Já poženu domů,
Pod zelenú horu,
Tam je studánka, tam sa mně napije moje malenečka,
Napije – Marinka umyje,
Bude pěkně bílá,
Pánu Bohu milá,
Ne tak Pánu Bohu,
Aj svému milému!
Ona rozmarne zpívá: O heleló – Stratil šuhaj péro,
Já sem ho našla,
Dyž sem krávy pásla

Anebo smutně: Starala se máti má,
Kde mě Pán Bůh místo dá,
Nestaraj sa máti má,
Šak sa Pán Bůh obstará,
Na tom Karlovské krchově,
Tam je pro mě místečko hotové! Ach heleló

Dyž mně budú zvony hrát
Tenkrát bude mé srdečko tvrdě spát.
A já budu mět mládence,
Ty červené mravence,
A já budu mít družičky ty knězovy ručičky. E heleló

O ptactvu myslí, že zpívá:

Pinkava: Sejte děvčata karafijú, jak vám nezajde, sejte jinú! (rychle číst!)

Drozd: Pes valach, urdu pije, za košárem ovce bije! Aneb: „Sedláče, stávej do práce, vem si rukavice, sú tam velké fujavice!

Vlaštovička: Nachystala sem plné stodoly, plné komory, vyžrally, vysraly není nic! Nebo:

„Menšímu menší, většímu větší, kdo nechce vzíti, prútkem po řiti, až vzkřikne!

Fojtík (oříšek): Tylcem palcem, pod šindelce, zabil sem tam babu tylcem!

Sýkora volá: Vyšší pán

Strnadel se táže: „Proč ho věšeli?“ Vrána odpoví: „Dyž krad!“

Skřivánek: „Nesu panně Marii svícu, svícu, svícu, spadla mně, musím pro ňu jít!“

V hody naříká drubež, že nedostala žrát: Kohút křičí: „Dlúho li ty hody budú?“ Húser mu odpoví:

„Týden!“ Kače ho těší: „Šak, šak, tak!“ tele ve chlévě: Běda věda (bída). Protože šla děvečka k muzice.

Lidé říkají: Na velikú noc, najíme sa moc,

Na sv. Ducha, edem do půl břucha.

Na sv. Jana bude v břuchu jáma.

O sv. Medardovi 8. Dne června seje se pohanka, poslední sivo. O sv. Janu křtiteli se páli ohně. Kravaře před sv. Janem svláčají na hromady roští, četinu a jalovec. Dyž sa stmívá zapalují vysoké hranice, při čemž sa zpívá „houká, bičem praská, z pistol střílí, metlami ohnivými točí a veselí až dlúho do noci. Staré metle namočí se smůlou a zapálené se vyhazují do vzduchu, a pak se jimi točí ohnivá kola. Pálí se čarodějnice. Na sv. Jana skoro zrána, než gazda stane, obstrkajú dívky domy a v jizbě obrázky i kolem oken halouzkami lipovými, zelenými věnci a kvítím. Děvčata se umívají rosou ze žita, aby byly vzácné. Také trhají na mezích kvítí, co sklání hlavičky. Ono volá: „vem si mňa!“ uschlé kvítka dávají se lízat kravám se solí, aby čarodějnice na ně neměli moci. Staré babky trhají na sv. Jana léčivé byliny, poněvadž tehdy mají moc léčivou. Hospodáři choďá za statky na pašu, a nosá jim sůl. Na horách sa večer na jednom konci smráká a na druhém svítá – je nejdelší den.

O sv. Petru a Pavlu povídajú Valaši na Hanáky: „Dyž na ten svátek prší, pijú edem piv, bude špatná úroda. Dyž je pěkně, pijú víno, bude úrodno, už sa těšá.“ O sv. Prokopu je gazděna aspoň ráz kopnúť do zelá (ohrnuje sa), aby hlávky byly veliké. O božím Těle, skoč do vody směle, povídajú chlapi. O sv. Jakubu jsou-li tlustá mračna, bude mnoho sněhu, jak tenká, málo. O sv. Anně ponejprv sa jedí zemáky. Když se velká bouře blíží, zahání se: Kladou pod komín na ohnisko svěcené kocánky (jívové ratolesti) a chvojí svěcené. Chodí se s rozžatou hromničkou ven. Vystrkují se pod okap „ožehy“ od pece (lopata, vidlice a pometlo) a pantok. Vykopává se na dvoře „kolocír“ (jitrocel), dyž sa vykope jedním kopnutím, přestane bouře, jinak ne. Též sa čtává začátek evangelia sv. Jana. O svatém Vavřincu zasedajú jádra v leskovém ořechu. Říka se: „Na sv. Vavřinca, nasypem zemáků do hrnca.“ Nebo: „jak sv. Vavřinec vaří, tak sv. Bartoloměj smaží.“ Za teplé počasí. O sv. Bartoloměji přestane se koupat, nebo na ten den jeden sa vyščí do vody, je chladná. Čeká sa už podzim. O sv. Bartoloměji teprve uzrajú na Javorníkách lúky. O žních, která žnice první dožne, bude první v neděli tancovat. Která zapomene svázat snopek, bude do roka kolébat: Při žnivě, zvláště na den dožaté sa hečí (zpívá táhlým chorálem).

Na příklad: O polednách:

1. Už sluněčko kolem jde – (opakuje se)
Bude brzo poledne, poledne –
2. Za bor, sluněčko za bor- (poslední slabika dlouho se drží, co stačí dech)
Za ten zelený javor, hej –
Za ten nejzelenější, hej –
Tam je můj nejmilejší, hej –
3. Studená rosa padá –
Šuhaj koníčky hledá, hej –
Nehledaj šuhaj koně, hej –
Já sem poslala pro ně, hej –
Já jsem poslala pro ně, hej –
Do tej turecké zem hej - (Uher, pod panství Turků)

Večer

4. Už slůnečko zašlo,
Za veliké mračno, hej
A ten měsíček vyšel aby syneček přišel, hej
5. Poďme domů, večer je, večer je

Cosí nás tu sebere, sebere
Je tu taký bobača, bobača
Co sa chytá rubáč, rubáča

6. Hej, hej, za našima humnama
Hej, hej, zabili tam Hermana.
Hej, hej, bude zaňho modlení
Hej, hej na Vsetíně v pálerni
Hej, hej bude zaňho rekviem
Hej, hej u Donátky při pivě.
Hej, hej bude zaňho mše svatá
Hej, hej budou slúžit děvčata
Hej, hej budeme mu zvoniti
Hej, hej šindeliškem po řiti

- Při dožínkách sa hečí:
1. Hej, hej, už nám Pán Bůh, pomohl, hej
Ale Kvintom nepomohel, hej
Hej, hej už jsme všeccko sežali, hej
Do snopečků svázali hej.
 2. Hospodář, hospodář,
Jaký ty nám haldamášek uchystáš?
Ani sa nám do komína neschováš!
Schováš-li sa do komína – hospodář – (táhne se)
Umažeš sa jako sviňa – hospodař
Schováš – li sa do světnice – hospodář
Naleješ nám do světnice hospodář

Anebo slýchati nadmíru krásný chorál, který jsem v červenci 1889 slyšel na nádraží v Kroměříži, když okolo šli Valaši z práce žňové. Zvláště ukončení je tklivě krásné:

1. Víím zahrádku trnovou – nejhorá, najhorá (táhne se)
Hora, hora javorová
2. Do zahrádky skočila, vajhorá, vajhorá
Hora, hora javorová
3. Tři růžičky utrhla vajhorá, vajhorá
Hora, hora javorová
4. První dala mladému, vajhorá, vajhorá
Hora, hora javorová
5. Druhou dala starému vajhorá, vajhorá
Hora, hora javorová
6. Třetí dala družbovi vajhorá, vajhorá
Hora, hora javorová
7. Po tom bylo veselí, vajhorá, vajhorá
Hora, hora javorová

Rač též to zachytit někdo do not a vepsat. Stojí to za to!

Přitom se zpívá i žertovně: Spad z pece – nebúchal,
Jed kašu – nefúkal
Esče při tom Boha chválil,
že sa nepopálil!

1. Zabili synečka,
Na tych Vsackých lúkách.
Proč si sa nebránil?
Měls obušek v rukách!

1. Aj já sem zeman,
Aj já nic nemám
Edem jednu košulenku
Aj tu prodám

2. Zabíli synečka,
V hoře na polaně.
Už na tej polaně,
Tráva nepolehne!

2. Aj kupím si za ňu
Šerednú Haňu
Ona bude na mňa hledět
A já na ňu!

Slýchali též posměšky na jmena:

Janku z Podolí, kdo ti krávy podojí, panímámy není doma a pantáto neumí!

Nebohý Jožko, nerobil těžko, hnojové vidle, hned dělal tři dny!

Pavel, do pekla zajel, na bílem koni, čert ho tam honí čevenú paličku uťal mu hlavičku

Franta, leberanta, nabil kule do pistole, bác!

Jakube, Jakube, jak uděláš tak bude!

Antonín, veze kmín, veze Káču na tragaču fúk s ňú pod komín!

Markétko s kytkami smiluj sa nad námi!

Hopsa Hanko (Anno) srdca moje, jak já umřu, všecko tvoje, nohavice, župica i beraní čepica!

Naša Juhanka v černej župici, uvařila nám švába v krupici

Na sv. Jiljí jeli pěkně, bude podzim pěkný. Panní Marie Narození, vlaštoviček rozloučení. Pečou se podlesňáky, nejlepší však u Minarčíků! O Pozdvižení sv. Kříže stříhají se ovce. O sv. Václavě sa kopú zemáky, krávy už chodá na rozpas. Pasou se bez dohlídky, kde jim libo. Dělalú sa pořádky. Dluhy a úroky se zplácajú. Chasa za to, bude-li od nov. Roku slúžit. Dává se jim závdavek (ravářovi 50 kr – 1 zl, dívce a pacholkovi 1zl – 5zlo) O císařských hodoch (v říjnu) sháňajú se ze salašú ovce. Trškajú sa od sebe (oddělují) podle znamení rozličných. Na sv. Šimona a Judy, zima je všudy. V neděli po sv. Karlu Borom. Jsou v Karlovicích hody na památku založení osady a trvajú tři dni. Vše se veselí a navzájem se častuj známí a příbuzní. Po hodech se zpívá:

Aj šlo děvča okolo vody

Pítala sa sú i tam hody?

Aj, hody, hody, hody

Ach spadly ste do vody!

Nebo žertovně: aj hody byly, hody sú

Zabijem barana

Komu nožky, tomu nožky

Nebo(Jurovi) vajca

Ta neděle po hodoch menuje sa podhodky a tu sa zase Karlovjané veselá. Sv. Martina (11. Listopadu) nemá cigán rad. Radši Jurovi (sv. Juřímu) okuje koňa zadarmo, než Martinovi za peníze. O sv. Jiřím čekají jako a o sv. Marinu zimu. Když sa před sv. Martinem zabije hus, pozoruje se kobylka (hřbetní kost). Je li černa bude tuhá zima, není li černa bude levná zima. Na sv. Ondřeje (30l. listopadu) v předvečer běhá dívka po humně a rozsívá konopě zpívajíc:

Můj milý Ondřeji

Já tobě konopě seju

Abys mňa dal znát

S kým jich budu drát

Kdo sa jí při tom zjaví (ukáže) toho do roka dostane za muža. Večer před sv. Ondřejem lámou dívky z višně větvičky s pupenci a zasadá do hlíny a každého dne po tom při umývání z huby je musí zalét, říkají při každém prutku „ Otčenáš“ až do štědrého dne. A jestli vykvete některé prútek, do roka sa dívka vdá. Vykvetlý prútek dávají mládencům na Boží narození za klobouk. O rorátech vykládá se rozmarná příhoda: Jacísi rodiče odešli kdysi na roráty a nechali chlapce staršího u malého bratříčka v kolébce a aby vařil snídaně. Tu příběhne starší hošík do kostela a volá: „roráte! Sú i tu moji máma?“ a matka ho okřikuje: „ Pšt!“ On jí na to: „ To není pst! Hrach v kamnoch shořený a chlapec v kolébce po...!“ v té době snáš hospodář vlnu ovčí z hůry, chasa ju čechrá, vytáhne krample poza komínem, kde sa celý rok sušá, aby nezarzavěly po té sa krampluje. Přitom sa zpívá a vykládajú pohádky divné a

jinčí. Hospodyně snáší len češe se stětami grackmi. Po té se donesú kolovraty, natahují na ně struny, mažou cívky olejem a ty cérky k přádlu, říkáce: „do vánoc sú krátké dni ale dlouhé niti!“ Večerem s přede a chodí k susedům na přástvu. Přijde-li mužský na přástvu mezi přádky smetá jim z klína pozdeří, přičemž se dělajú vhodné i méně vhodné vtipy žerty. Zdvihne li spadlé vřeten ze země žádá z to náhradu na tabák. Před sv. Lucíí (13. Prosince) ten večer s nepřede. Vypravuje se: Jednou sa chlubila jedna dívka: než Luca přifučá (sa přihrne) že potáč nafača sama přadla přineslo do izby plný koš vřeten postavilo k nohám s výhrůžkou: „Esli ty vřeten nenaplní, že s ňů bude zle!“ Milá dívka přadla na každé vřeten jen malou nitku až všecky naplnil. Dyž dokončilo volalo to samé na ňu: „že s dobrého doradil vřeten sa ztratily. Od tých dat sa nepřade na sv. Lucíí. Ten samý večer gazděny jdou do chlěva a kropjá krávy svěcenú vodú na chlěvových dveřoch tři křížky svěcení křídú udělajú, by čarodějnice neměli přístupu. Na sv. Tomáše nerádi jezďá do lesa. Povídajú, že jeden gazda varován, aby nejezdil do lesa pravil: „Sv. Tom, nech sedí dom! Já najez sa masa, pojedu do lesa!“ Jak jel pře potůček zamrzlý, nemohl dále. Volom šplhaly nohy. On im chtěl porúbať led seknul volovi do nohy. Na štědrý den majú gazděny plné ruce práce: Mik na pec kyse-li to, hop z pece, hořili to! Jeden člověk z Hrozenkova švercoval tabák. V noci ukryl sa před strážníky (obrajty) do důry v Léskovém v Košelúch a našel tam peníze. Tam cosi naň volalo: „Všecky nejsú tvé, daj na mše sv. a na dobré skutky a ostatní se ženú sežij!“ on neposlech toho ducha zbláznil. Třeštil a tlúkl sebou o zem. Ptalí se ho na to, tož oni z těch peněz dali na mše sv. a žebrákom a on vyhojil sa. Na Beneškách vynesla voda dukáty. Na Solanci pásal pacholek voly. Dycky mu odběhli, našel ich jednú v debři lízať sůl. Pacholek běžel dom, řekl to hospodářovi a ten, aby sa to neprozradilo, ho zabil. Od tých dat, tam ryčával na tom místě černý býk sůl sa ztratila. Ta sůl dala jméno Solanci a ten černý býk, kde ryčával, tomu místu, kde ho ludé vídali „Ryčák“. Esče sú ludé, co ho spatřili. Ryčával v poledne.

Jan Korytář v Dorčinci

Žije-li ten dobrý staříček nevím. Navštívil jsem ho 15. Června 1887. Lidé o něm praví, že se žádným nemluví. Jak byl u velikonoční sv. zpovědi přišel do kaplanky mě dať na mši sv. prosil jsem ho, abych jej směl navštívit. On mě srdečně pozval. Šel jsem tedy mimo Koncovou a Gigulu na Javorníky a kolem Kalusovej salaši č. 1. Přišel jsem po hřbetě Javorníků, z nichž přehlednouti lze celé Slovensko a část Moravy až ku Kolibě Korytářově. Přivítal mě, sedli jsme na trávník u Košáu a před námi ležely celé Karlovice, jako mapa rozložené... a on vyprávěl: Koliba jeho stojí v Gaurovém Gruně (Gaur turecky značí: Křesťan) tj. Křesťanský důl. má ji od hrab. Kinského najatou už 27. rok je spokojen. Potřeb krom kouření nezná. Masa nejí, leč v zimě vepřové. Strava jeho jsou zemáky, brynza, žinčica a dyž je dobře, prosná kaše. Platí vrchnosti 70 zl. Ročně. Na paši má 90 ovec, svých 20 a míšaníků 70. Ráno dojí ovce od 4 do 5 hod., odpoledne od 2-3hod. a večer při západ slunce v 7 hodin. Je bačou, syn je valachem a céra zastává kravaře. Jsou spokojení a šťastní. Jenom když dlouho prší a při husté mlze není vidět kroku před sebe, je jim smutno. Dole v Dorčinci má paseku, na níž hospodaří žena jeho a ostatní děti. Žijí po způsobu staroslovanské zádvyhy. Otec je pánem a hlavou všech. Když jsem se mu zahleděl do obličeje, měl jsem hned před ním velkou úctu. Tvář a oko má věru knížecí. Ze své střídmosti příkladně nevybočí nikdy, leč když jde do kostela. Tu si popřeje pálené. Střídmost uchovala ho v síle zdravotní ač má již 72 let. Hlas jeho je silný a zvučný. Do Dorčince je dobrá hodina cesty. Když na pasece suší jatelinu a na uherské straně vidí Korytář přicházet bouři, zakřikne hlasem velkým z Javorníků a oni dolů mu rozumí a shrabují jatelinu do kopek. Má přirozený telefon. Slováci sem činili častější vpády ale jemu nikdy neublížili. U Pindule ich bylo mnoho porúbáno. Proto se nazývá to místo na „Zrúbané“. Jak byl Kordon museli zarústlé hranice uherské pod gaurovým grunem, jak začínajú Lopušánky čistit. Museli i v neděli odpoledne kácat stromy. Koraba byl fojtem. Dole v Lopušánkách pod jeho kolibou byl čarták (dřevěná bouda) pro 25 vojáků. Na vrchu stodůlským a bačkarovským byl též čarták pro 25 vojáků. A vždy 10 kroků od sebe budka z desek pro stráž. Tak všude po hranicích. Práce se konaly zdarma a dřeli přitom nouzi. Stát peníze poslal za to ale foť prý všecky nemohl podělit! Nedostali mnozí zaplaceno. Fojty pamatuje: Pavla (chromého) Hudečka, Zrúnka, Koženýho. Poté, jak sa pánom v Mezřiču uzdalo, pořád jiný, po té Korabu baj Gavlíka (Kupčáka). Za roboty nás velice sužovali. Rúbali sme dřevo až na Babské. Korytáře se menovali Sulimané. Bydleli na Soláni a uměli dělať pěkná koryta.

Proto ich vrchnost menovala: Korytáře. Obrajti chytali švorce, co nosili listový tabák. Byl lepší. Chodili baj po chalupách v noci o 12 hod. mosela sa fajka ukázat a kdo měl v ní listový přišel do kriminálu do Mezříča nebo sa vyplatil. Lot za 7 rynských! Švorci chodili za tmavé noci. Ve dne obrajti hlídali na vrchoch. Krúcený se mohl veřejně křít. Poté jsme šli do Koliby. Ukázal mě nedodělaný hrotek z jednoho kusu jedlového dřeva. Taktěž i uobenou masnicu. Potom Gelety se železným obloukem. Nadojí se do ní z 30 ovec.

Do studeného mléka ovčího dává glagu (roztok z telecího žaludku pokrájeného) mléko sa sedne tj. sglagá. Brynza sa vydělá a urda sa vaří. Smetana vyvařená sa sebere a žinčica sa pije. Hroudky brynze dává do mosoru (nizká díže). Staříčku dobrý! Nezazlívej, že jsem tě zde slabo vypodobnil. Učinil jsem to v úmyslu, aby jiné též žiti tak jednoduše a skromně a dosáhli tak vysokého stáří v blahu spokojenosti.

Karlovjanky ozdobují prádlo i šaty krásným vyšíváním. Na výstavě vyšívání lidu Moravského v Olomouci 1884 uznáno vyšívání Valašské jakožto nejmělejší, Slovenské nejmalebnější a Hanácké nejbohatší. Karlovjanky vyšívají podle obrázku na zamrzlých oknech. Jinak vyšívají.

1. Na krokvičku
2. Na jatělinku
3. Na obrtlík
4. Na jablka
5. Na sudečka
6. Na zvonky jednoduše i mnohonásobně složeně
7. Na psí jazýček
8. Na husí dlabku (rostlina)

Josef Pavelka ze Soláně, který 25 let vyučoval v zimě děti psát a číst půjčil mně 13. Června 1887 rukopisnou knihu z druhé polovice 18. stol. v předku byl kalendář a na posledních listech bylo psáno: Bamalný knížka po je w keveni roku dílo r. 1740 bylo tak veliké sucho, že skrz to veliké sucho byl veliký nedostatek krmně, kdežto museli lidé Lípy boží (posvátné lípy) zorubovat i jiné dřevo k tomu.

R. 1747

stalo se, že celý masopust byl kopný v němž to kvetly bílé vrby a červené růže spatřeny byly.

R. 1751

dne 15 srpna v neděli po sv. D., na který den bylo Nanebevzetí P. M. Na ten den mněl svatbu Pavel Surala, pojal sobě za manželku Annu, dceru Martina Bambuška, na ten rok byla chovanicú u Martina Volka v Karlovicích.

R. 1752

vystavěn první kostel na Hrozenkově. Sbořen byl r.1790 a vystavěn nový.

R. 1753

vyhořeli Vyžankovi dvoje stavení, chalupa a chlív 14. Března. V tom roku bylo sucho velmi veliké, tak že vyhořivaly lny, lúky nepršelo od 19. Dubna do 17. Března.

R. 1755

umřela Rosína, manželka Jiříka Bíla, fojta v Karlovicích 5. Července.

R. 1764

povstalo veliké dávání z hlav. Musel každý platit za ženu 1 rýnský 12 kr. čeledín 15 kr. z hlavy. V tom roku učiněna fabrika na tabák v Leskovém (šnupový), kdežto musel každý šnupavý tabák platit za lot 2 kr. a nesměl žádný jiného kúpit, pakli by kúpil a našli ho obrajti neb vojáci musel dát pokuty z každého lota rýnský neb byl v areště až do odseděl a kuřlavý byl funt za 70 kr.

R 1771

Bylo celé císařství popsáno a ponumerováno a podle těch numer byli chlapy do vojska bráti a musel se každý mužský jak veliký tak malý ukázati.

R 1773

byli Jehovisté z řeholi svůj vypuzení a z klášterů vyhnání a v šaty světských Knězů oblečení.

R 1772

bylo veliké draho a místami mnoho lidu pomřelo

R 1774

byla udělaná nešťastná hranice v Karlovicích a skrz ňu mnoho súsedů zkaženo bylo.

Poznámka: Panství Krasenské a Vsetínské vedlo dlouholetý soud o Karlovice. Císařovna Marie Teresie nechala si předložiti mapu a udělala čáru od Gaurovýho Grunu přes Lopušnou až na Soláň. Co k Hrozenkovsku bylo nazvala Malé a co k Vysoké bylo nazvala: Velké Karlovice. Od té doby jsou z Karlovic dvě obce, Velké a Malé, ačkoliv jsou ve všem společně dobří sousedé. Mají jeden kostel, společné školy u kostela a v Podřatém i na Soláni. Proto mohou nyní míti i společné představenstvo obecní, je to v jejich moci. Kdyby se srovnali, což by pro Malé Karlovice velmi prospěšné bylo. V obecném životě se rozdílů nehledí, každý v sobě vyznává, ať z Vel. či Mal. K. pochází, že je Karlovjan. Svorností malé věci mohutněji, nesvorností velké zkázu berou.

R. 1779

dne 14. Srpna přišla velká povodeň tak, že pobrala množství zboží, veliké i malé chalupy, nejináč se zdálo, že je potopa světa.

R. 1785

byly po celém císařství země změněny na Jochy, měřice, sáhy a střevíce. K tomu měření, byli lidé přísahaní a mampulanti museli býti dobře učení v aritmetice a počtech, začež následovalo potom v čas vojny veliké dávání sena, obilí a ovsu a kontribuci hrozná podle výsevku. Každý hospodář musel těm měřičom od svej země zaplatit: manipulanti měli denní plat 1 rýnský a místy i víc.

R. 1789

byla zima neslýchaná. Mnoho lidu pomrzlo. I vojáků na marši.

R 1791

bylo draho veliké, vži na malú měřicu 11r. Mnoho lidu formanilo do Polska, do Krakova. Tam se platil korec vži 12r. Polský ječmeň 8 r korec a kaše 4 r.

R 1788 začala vojna s Turkem v Bělehradě

R 1790 Bělehrad od Laudona vybojován (jeho pravnuk má panství Bystřické pod sv. Hostýnem). Josef II. Zemřel a Leopold I nastoupil.

R. 1792 Císař Leopold zemřel, hned byl zvolen František II a začala vojna s Francúzem. Lid tam hned maširoval, Moskvané, Holandáné, Angličan, Španěl a ešče potentátů osm. Tak se začalo čtvrté císařství zdvíhati: Marokanské. A ešče nebyla vojna ta uspokojena

R. 1795 Francús sebral mnoho zemí i Holandským zem všecku sobě podmanil a říšský Ryn, Kolín odňal. Veliké množství lidu zahynulo. Potom vyležel veliký fesfunk Lucenburk.

R. 1795 byl nesmírný hlad na hovada i na lidi a všude. Uhři dělali na Moravě veliké draho. Místami byla vez za 7 r. měřice malá a v dolních Uhroch ešče dražeji bylo. Toho roku byly veliké pršky, takže 7 července přišly veliké vody, které udělali mnoho škod na lúkách na volách a staveních.

R 1796

ještě nebyla skončená vojna s Francúzem, nýbrž ješče větší válka nastávala. Toho roku 8.března v zemi pruské u hlavního města Berlína ukázala se předivná a pamětihodná věc: v noci v povětří ve čtvrt na desátou na jasné obloze nenadále vystoupila ohnivá koule podivné velikosti (povětroň) a krásy a táhla se mezi polednem a východem a pak se rozpukla z čehož byl hřmot. Již dne 7 na noc okolo 7 hod mnozí lidé viděli jakúsi podobnú jasnosť, kerž říkají, čistění hvězdy (severní záře!) a ta jasnosť každú noc osvěcovala.

R 1797

ještě větší vojna Francouzská se rozmáhala, neboť francouzský generál Bonapart odtáhnul do Vlach. Opanoval hlavní město Mantuji a podmanil si a osadil papežovi 3 krajiny i Řím.

R 1802

bylo veliké draho. Rež 5 r měřice a ječmen 4 r. bylo veliké sucho, kterého staří lidé nepamatují. Přes celú francúzckú vojnu byly papírové peníze. Nejmenší platil 5r jiný 10,15,20,25,30,35,40. A to až do 100. Za takové peníze nemohl malé věci kúpit. Stříbrných nebylo, měděných málo. Potom byly stříbrné 2 grošky, 4 grošky. Potom nadělali menších papírů rynskových a dvourynskových a nastaly sedmáky bez hlavy.

R 1804

bylo draho veliké. Rež měřice malá za 9 r., ječmen za 7 r. kaše mírka za 30 kr. Místami rež za 12 r a v Čechách byl nesmírný hlad a inší věci byly nad míru dráhy jako obuv, sukno, šaty, železo, statek, maso, žádný nikdy neslýchal o takým drahu. V Mezříčí byla kaše za 24 r, žito za 18r, rež za 16 r., ječmen za 13 r. lidé rozličné trávy jedli. V tom roku malo polacinělo neb Francús začal vojnu a tahnul k Vídnú a na pomoc nám tahnul Rus. Bylo přeukrutné fořponování (přípřah). První bitka byla u Vyškova, druhá u Rousinova a třetí u Slavkova mezi Brnem a Prešpurkem.

R 1807

Konec vypravování o francouzské vojně. Až potud sahájí poznámky psané bukovým perem na režném papíře.

Dp. P. František Ořechovky (1826 – 1850) napsal do křestn matriky. Tom I. Několik obecně zajímavých dat, již tuto zmíním:

R 1824

dne 6.června v pondělí přijela velká komise ze strany moravské a uherské a obědvála v huti pod širým nebem. Uherští magnáti přivlastnili si území od Trojačky na Beskýdě až po halenkovský kostel. Z Moravy přítomen guberniální rada baron z Mnichů z Brna, pán na Koryčanech, pak bug. Rada z Hranic, jakožto krajský hejtman zastupoval hejtmana Uh. Hradištského. Z Uhrů přítomen hrabě Balci a Uhnízdí se třemi nadžupany. Celkem 30 osob. 30. Července přijel sem zemský guvernér s paní a bug

vadou z Granit, p. Janem z Pulzu. Zastavili se u nově dostaveného mostu přes Bečvu u Michala Mikulce. Mluvil jsem s ním. Pak jel do huti, kdež obědval a o 3tí hodině odpoj. Jel zpět do Meziříčí.

R 1826

byla Františkova huť vystavěna za nad ředitele pana Josefa Drobníka. Pak 23. Ledna 1827 slavně od níže psaného posvěcená. První správce byl velmi vážený pán Alojs Seidel. A první kontrolor: Jan Zelinka z Kroměříže.

R 1829

24. Října jsem jel na saních k nemocnému. Sníh zůstal do 23. Dubna 1830. Veškeré zboží zničeno

R 1831

19. Července byl zde Kordon vojenský proti Koleře asiatské na hranicích (Na Javorníkách). Napřed přišly 2ll kampani od pluku Mugan a 7. Srpna přišly ještě 2 a ½ konup tedy 5 setnin. Z těch byly vždy 2/3 na hranicích a 1/3 v osadě usazení k nevyslovitelnému soužení farníků. Pluk tento je ze Lvovského doplňovacího obvodu. Mužstvo nejvíc rušíni. Mezi farníky panuje převeliká chudoba, téměř všichni kupují živobyti. Není žádného výdělku a první dny na 300 lidí zdarma muselo na hranicích dělat čartáky čili boudy, vždy 500 m vzdálené podél hranic pro vojsko. Čartáky byly z desek a šindelem pokryty. Mělo-li by to soužení trvati 3 měsíce, zhyne náš ubohý lid, poněvadž při svém nedostatku musí vojsko vydržovati. Rež dovází se za zl, žito za 10zl jarka, za 6 zl. 30 kr., oves 4 zl prosná kaše 11zl, hovězí maso (funt) za 14 kr. skopové špatné jako hovězí (funt) za 12 kr., a co nejtrudnější není mezi lidem peněz a obilí nelze dostati. 13., 14., 15., a 16. Září přišel velký déšť, potoky rozvodněny. Bečva 4' nad břehy. Potok Pluskovec, jenž r 1812 s cestou v rovné výši tekł, zaryl se do hostince v Pluskovci 10' hluboko.

R. 1831

16. Října odvolán Kordon, 5 setnin č. 1100 mužů odtáhlo do Rožnova. Druhého dne do Příbora, Štáb přišel do Těšína (velitelství). Lid si oddechł po odtáhnutí, jenom ženské žalostnily. Tři ženské, které nechci jmenovat běžely za vojskem až do Místku. 23. Října byl můj (František Ořechovský vl. Rukou) kooperátor P. Josef Kaun na saních u nemocného Františka Paprskáře

R 1832

15. Srpna pukł větší zvon sbírkou farníků v temže roku přelit v Olomouci u Frant. Stranke. Vážil 160 nyní 169 a zavěšen 24.prosince o 4 hod. odp. při opravě věže r. 1885 v září jsem vylezl ke zvonům. Menší zvon má nápis pod korunou: „In honorem b Virginis Maiae et s. Barbarea fusa“ (K úctě bl. Panny Marie a sv. Barbory litý) a na okraji dolním: A:W:St.Olomuci r.1773 – Větší zvon m nápis pod korunou: „Honorio deo in Sanctis ejus“. (K poctě boží ve svatých jeho). A na dolním okraji: „Rev. Dom. Franciscus Ořechovský per Leopoldan Franciscum Stranke Olomuci restaurari curavit a 1832. Na menším zvonu je vypouklý obraz Bl. P. Marie stojící a drží v rukou spasitele jakožto dětátko. Na protější straně obraz sv. Barbory. Na větším je obraz bl. P. Marie sedící s Ježíškem na klíně a na protější straně archanděl Michael.

R 1833

bylo zde katastrální vyměřování. 15. Července přišlo 9 geometrů. Výlohy obecní obnášely 1300zl. Nesnesitelné břemeno nesla obec na peněžích a ruční práci. 27.října svěcen kříž na Machůzkách. Bylo kázání. Slavila se zároveň stoletá výročníce boje mezi našimi a uherskými Slováky, kteří zde loupili a odháněli dobytek. U kníže padlo 59 mužů, kromě raněných a vůkol pohřbení. V témž roce postaven

kříž dřevěný ale bez podobizny P. Ježíše Kr. Teprve r. 1754 ozdoben plechovou podobiznou a vysvěcen. R. 1833

byl kříž obnoven a znova svěcen od. P. Františkem Ořechovským. Při té slavnosti asistoval jakožto jáhen kooperátor z Nového Hrozenkova op. P. Mikuláš Vychodil a jáhnem byl zdejší kooperátor dp. P. Josef Kaun. Lidstva sešlo se na 4000. Krásné počasí zvýšilo slavnost – Velké Karlovice 1833 dne 27. listopadu P. František Ořechovský vl. Rukou

Poznámky z domácí kroniky far. Karlovské

R 1848

bylo veliké sucho, nic se neurodilo. Z toho povstal hlad. Lidé jedli trávu. Na fáře mleli na chléb na ručním mlýnku. Za krávu dostalo se 1 měřici obilí a pecen chleba. Lidé požívali i otruby. Někde i mleté řeziny jedli. Žaloudek lidem opuchnul a umírali na hlavničky z hladu. Konstituce i zde popletla hlavy. O pouti (patrocinimu) pravil kdosi v panikářské boudě: „Pernikářku! Stluču vám to všecko, dyť je konstituce!“ Bývalý posel Dorňák vykládal: tehdy, jak ten veliký hlad byl, lidé byli nemoudří, měli pěkné dobytky ve chlévě a ne, že by je zabili, než kopřivy a šupy pohanské jedli.

R 1852

12. listop. napadlo na 5' sněhu, že mohlo se říci: „jsme na faře zasněžení.“ Vzájemné obcování se sousedy bylo přerušeno a po několik dní nemohli jsme sobě ty nejpotřebnější potřeby jako sůl zaopatřit. Sněh opadl, ale na kopcích zůstal až do polovice března 1853

R 1854

16. Srpna o 10 hod. dopoledne přihnál se déšť a trval 24 hodin. Z toho povstala povodeň, která všecko zboží na polích kolem kostela zničila. Hostinec u Kostela (u Majky) byl v nebezpečí odplaven býti (byl dřevěný). Hostinský Matyšček, vulgo Kalinec, měl přijít o život. Převedl ženu s dětmi na protější sklep. Ve všech ráztokách voda mosty strhala i na Bečvě porouchány. Na Vsetíně stržen velký most, velký hostinec na rohu i se stájem, jakož i mnoho domů odplaveno. Byl to smutný pohled.

R 1855

Stihlo osadu velké neštěstí. O 7. Hodině večerní přivalily se mračna a z nich padaly kroupy ½ hodiny a 10 minut. Kroupy vážily 4-6 lotů. Neštěstí zastihlo zvláště sousedy blíž kostela. Zboží při mlácení do země a vodou odplaveno. Ta půlhodina zdála se býti poslem soudného dne. Vlasy mě na hlavě vstávaly, když sem šel do kostela zachránit věci bohoslužebných. Na oltářích ležely kroupy na dlaň. Střecha na kostele, faře a škole i ostatních budovách úplně rozbity, a v témž roku nově pořízeny byly. Po bouři brodil jsem se spoustami krup po kolena do kostela. Ve stínu trvaly kroupy osm dní. Bůh nás chraň“ P. Feigerla v/r.

R 1859

14. Zářij odbýval zde nejdůstojnější pán kníže arcibiskup, Bedřich Furstenberků (nyní jeho Eminence pan Kardinál) generální visitaci. Slavně byl uvítán a slavobrány za mostem naproti živnosti Janíkové. Bydlel na faře a p. Farář u Fleišmana.

R 1870

byla veliká povodeň. Potok Pluskovec se rozvodnil a u Majky odnesl most. Hostinský Borák osvobodil krávu uvedl ji do hospody.

Zřízen zde spolek živnostenský s názvem: „Společenstvo veškerých živností. Téhož roku byl zde místodržitelství rada Januška působením pana starosty, aby doporučil vysoké vládě zřízení škol na

Soláni a v Miloňově. Stalo se. Vyučováno střídavě v obou expositurách předně Panem Janem Barvičem (nyní ctihodný pán bohoslovec II v Olomouci) od 11. března 1886 – 28. července 1886. Pak se stal správcem obou škol pan Karel Dušek, oblíbený svou dobrosrdečností u malých i velkých a vyučuje od 15. září 1886 až po dnes. V Miloňově vystavěl svým nákladem p. Starosta školní budovu velmi úhlednou s věží na střeše, na níž okolní sousedé zavěsí zvon, který ráno v poledne i večer hlásati bude slávu Královně nebes Bl. P. Marii. Vláda věnovala na tuto školu 600zl., které ponechány na školu na Soláni

Duchovenstvo Karlovské

- 1p. Jakub Bednařík 23.12.1753 – 11.října 1762 přijel z Archlebova u Ždánic
- 2p. František Žiška 20.října 1762 – 30. Dubna 1768
- 3p. Isidor Vrána 7.května 1768 – 2. Května 1776
- 4p. František Veselý 6.května 1776 - 17.dubna 1784 z Kojetína. Pochován před oltářem
- 5p. Jan Křepiš 12. Července 1784 – 13.května 1798. Pocházel z Místku, odešel za far. Na Halenkov, pak do Štěpánova u Olomouce
- 6p. Karel Růžička 7.září 1798 – 10.září 1801 z Dřevohostic, stal se far. Ve Spytinově u Velehradu.
- 7p. Jan Matyáš 2.února 1802 – 29. Července 1806 z Kaskova, stal se far. V Předmostí u Přerova
- 8p. Václav Šéfr, 24. Prosince 1806 – 18. Listopadu 1812 z Veselíčka u Lipníka – dostal se do Kladek u Prostějova.
- 9p. Václav Volný 8.března 1813 – 1. Února 1821 z Příbora, stal se farářem v Nákle u Olomouce.
- 10p. Jan Navrátil 2. Září 1822 – 31.srpna 1826, z Vel. Penčic, + v Drahotouších u Lipníka.
- 11p. František Ořechovský 20. Prosince 1826 – 1.července 1850 z Kojetína, + na pensí v Kojetíně
- 12p. Antotnín Fajgrle (Faigerle), 17.října 1850 – 13. Května 1858 z Náměště u Olomouce, + v Karlovicích. Měl jednoho bratra biskupem, druhého kanovníkem, leží pochován u vchodu chrámového
- 13p. Josef Sychra, 21. Října 1858 – 23.března 1872 z Vratíkova (nar. 1808), + v Karlovicích.
- 14p. Jan Nep. Nepustil farářem od 12.března 1873 – až po dnes, jemuž ze srdce upřímného přeji a všichni Kalovjané: „Na mnohá leta!“

Velp. Kooperátoři

- 1p. Josef Kaun
- 2p. Isidor Grolich
- 3p. František Kubáň
- 4p. Valentín Šiler)
- 5p. František Kyselák, 1858 – 1864
- 6p. Petr Sedláček, 1864 – 1868
- 7p. Jan Nep. Nepustil 1868 – 1873
- 8p. Karel Černocký, 1873 – 1879
- 9p. Jan Pavlík 1879 – 1881
- 10p. Antonín Toukal, 1881 -1883
- 11p. Antonín Skládal 1883 – 1885
- 12p. František Přikryl, 23. Srpna 1885 – 26. Července 1887, dostal se do Soběchleb u Lipníka
- 13p. Antonín Staffa, 22. Srpna 1887 – až do 11. července 1891

Školství Karlovské

A škola rostla. Před r. 1821. Vyučováno v domě nynějšího kostelníka Jana Gavlíka. Škola v Pluskovci vystavěna z kamene a cihel r. 1821 a vyučováno v ní jako jednotřídce do r. 1879. Nová nádherná školní budova stavěna v letech 1878 – 1879. Z jara 1878 položen základní kámen. Stavěna pro tři třídy, vyučuje se dosud ve dvou. P. správcové školy 1p. Liberda, 2p. Jan Folta a 3. Pavel Kunda, 1849 – 1864 a 4 (l.nadučitel) p. Florian Šula od r. 1864 až po dnes. Na mnohá léta. Páni učitelé: Zgabaj, Pavel Lit, Jan Klímek, až po dnes! Mnoho zdaru! Škola v Podřatém: stará školní budova vystavěna ze dřeva r. 1848. Předtím u kaple Leskovské v č. 240. Vyučováno eacurrendo. Nová krásná škola v Podřatém dostavěna r. 1886 a 12 září slavně posvěcena úkolu svému důstojným panem farářem. P. Janem Nep. Nepustilem za asistencí vp. P. Rudolfa Vaňka, kooperátora t.č. v Brodsku a Ctih. P. bohoslovce p. Jiřího Minarčíka rodáka zdejšího (nyní kněz) u přítomnosti c. k. okr. Hejtmána Tkanýho, c.k. okr. Školdozorce p. prof. Tereby, p. Starosty a mnohých vzácných hostů. Veteráni a hasičské sbory tvořili špalíry. Slavnostní řeč konal pisatel těchto řádků.

Správcové školy: 1. Pavel Kunda (1846 – 1849) 2. František Konvář (1849-1872) 3. Jan Petřvalský z Rožnova 1872 – 1879. 4p. Jan Kudzer, spisovatel „Zrcadélka Karlovského“ Od r. 1879 – 1882 zatemněla od 1. Října 1882 definitivně až po dnes. Vivat, flreat, crescat neúnavná pilnost jeho! Soukromá škola v Leskovém. Zřízena na podzim r. 1865 a prvním učitelem byl p. Valentín Dobeš z Příbora, vyučoval počátečně v „Capúroch“ (Dřevěné chalupy pro drvaře) 2. Jan Kutzer 1867-1870. V capúroch pak v maloučké chaloupce do r. 1879. R. 1886 školní budova obnovena a rozšířena. Po něm účinnivě působila slečna Emilie Maturova do r. 1886. Po jejím odchodu okrášlena školka, obklopena anglickým parkem a zásobena potřebnými pomůckami. Ve školách u Kostela a v Podřatém vyučuje s úspěchem ručním pracím ženským slečna Eugenie Barvičova. Pro poučení lidu zařízena r. 1886 lidová knihovna farnosti Karlovské. Knihovnu spravuje obětavě slečna Anna Němcova na faře, za češ ji každý čtenář z upřímného srdce přeje štěstí vrchovatě a cítí vděčnost hlubokou.

Představenstva Karlovská

- I. Velk. Kar. počátkem byli fojtové z rodu : „Bíl“, po nich: František Zrůnek r. 1826 – 1839, pak Karel Barvič, 1839 – 1848. Prvním starostou byl František Ján 1848 – 1874 a po něm pan továrník p. S.Reich až podnes. Na mnohá léta!
- II. Malé Kar. Fojti bývali prý na „ Stočkové“ Prvním starostou byl Ondřej Volek, pak František Bukovjan a nyní Michal Petřvalský.

Jména tratí území Karlovského

Bzové, Kopencová, Soláň, Kršle, (Orsakovy). Beskyd u Čartaka, Čarták, Medvědí, Kapitán, Kyčery, Grun, Prostřední raztoka, Na Cigánce (na Soláni, Nad Jezerem, Prostření Grun Benešky (vršové), Oslové, Chudějovy jámy, Ďobák u jezera, Pod Jezerem Miloňov, Palúch, Košáry (plot z odkorků) u Dvořiska (velký dvůr), Valová (u Křenka), Hatlovice, Miloňová, za Miloňovů, u Skaly, Na kršky (tak jmenují se nešikovně omláčené stromy), v Rovinách, Rázčena, Janíkova lúka (panská, Mléčová (studánka na chlazení mléka) ,Spálenicka u nynštoku, Hanzová (Velká hanzlůvka, Pastorkov (pastorek = sirotek), rybyjánky, Člověčí, Vysoká (prameniště Bečvy Vsacké i Rožnovské), Potočiska, na Řečisku, Babska (u Třeštíka), Šlahorka, u Zgruňa (grun=vyhnalý kopec porostlý lesem, říká sa: děti žeňte do gruňa), Bařina. Beskyd, Javorová, V potokoch, Záplatkovy, Homůlka, Hanzlůvka malá, Buřanov, Bařinka, Podřatý, pod Pindulou, na Světlé (u Macečka), Lemešná, v Koni (tam byla peleš zbojnická, jsou prý tam peníze uschované)

Pindula, Bačkárka, Lopušánky, Noclehy, Přischlop, Dorčinec, pod výkapem, Lopušná, Úplazy, v Hrdle (u hajného Kalusa), panský Přischlop, pod Hlanu (strom štíhlý, bez haluze až ke koruně, nazývá se hlanný strom.)

Adamíky, Gigula, Miloňovek, Kyčera, Osloveček, Bukoryška, Spálené, Štucov, Koncová, Česnečka, Polomová, Okunhlánka, Na Slovákově, Slovákov, Javorníčková, Kopencová, Štrčkov, Javorníček, Kantorka, Solisko, Baďúrka, Baďurúch gruň,

Kyčerka, Pluskoveček, Malý klín, Hrubý klín, Borsučí (les), Hluboká pastva (Hluoč, do hubače = do lesa dělat klády, šli do hluboče)

Stanovnica, Baranářka, Bukovina, Hákovina, (hákem se oralo) a Pluskoveček

Ku konci přeji nejupřímněji Karlovjanům, aby rodná osada jejich vzkvétala a se vzámala rok od roku až do posledních pokolení, aby Pán Bůh vždy odvrátil všecko zlé, ji uštedřil všeho, čehož potřeba ku klidné blaženosti v těch krásných ráztokách a po vršinách. Bůh žehnej Karlovicím, je opatruj a chrániž do věků nejdelších. – Sbohem!

R. 1901

Od 4-12. Května konala se ve farnosti této sv. missie od 3 dp p. Jezuitů z Velehradu a ze sv. Hostýna za velkého účastenství farníků. Ke stolu páně přistoupilo v týdni 3750 věřících. Kříž misijní darovala rodina Petřvalských z Velkých Karlovic č. 111.

Velpp. Kooperátoři od r. 1891

- 14p. Suchánek 1891 – 1894, z Předmostí
- 15p. Alois Nakládal 13/8 1894 – 1897, z Čertoryje
- 16p. Alois Vrba, 14/8 1897 – 1900 z Pivína
- 17p. František Pochylý 5/8 1900 – 31/8 1902 z Derfle
- 18p. Ferdinand Jarolímek 1/9 1902 – 10/8 1904 z Malenovic
- 19p. Emil Kyselák 10/8 1904 – 3/6 1905 z Němčic
- 20p. František Holdmann 22/6 1905 – 20/4 1906 z Točenic
- 21p. Karel Ježka 1/10 1906 – 1/8 1908 z Kovalovic
- 22p. Antonín Kolísek 20/8 1908 – 1928, stal se farářem z Dolněmčí
- 23p. Jan Múčka, osobní kaplan 16/1 1910 – 1/11 1917 ze strážnice
- 24p. Josef Kuchařík osobní kaplan 1/11 1917 – 15/11 1921 ze Všechovic
- 25p. František Pelíšek, osobní kaplan od 15/11 1921 – 1/8 1928 z Krnova
- 26p. Jan Vindiš 1/9 1928 – 1/10 1928. Zemřel 26/9 1928, z Frýdlantu
- 27p. František Půček 1/10 1928 – 1/8 1929 z Hýsel
- 28p. František Polášek 1/8 1929 – 1/8 1934 z Hluku
- 29p. Jaroslav Žuja, 1/8 1934 – 1/3 1935 z Bílovic u Uherského Hradiště
- 30p. Ludvík Kulička, 1/3 1935 – 1/8 1935 z Rakova u Hranic
- 31p. Jan Stojaspal 1/8 1935 – 1/8 1937 z Nivnice u Uherského Brodu
- 32p. František Voldán 1/8 1937 – 1938 z Malhotic
- 33p. Josef Doležel 1938 – 1939 z Filipova
- 34p. Jan Vítovský 1939 – 1941 z Trnavy
- 35p. Antonín Frech, 1939 – 1949, ze Skořova
- 36p. Antonín Duda, 1941 – 1947 z Halenkova
- 37p. Otakar Pělucha, 1946 –
- 38p. Jan Janíček 1947

Roku 1909

na den Sv. Jana křtitele uděloval zde svěťící biskup. P. Karel Wisnar svaté biřmování. Biřmovanců bylo přes tisíc. Večer před slavností kochali se vzácní hosté pohledem na četné ohně svatojanské. Kostel byl právě šindelem nově pokryt a uvnitř bílou olejovou barvou natřen. Jenom obě sakristie ponechány v původním stavu nenatřeny (K tomu píše arch. ck. Konservator z Brna 21. X. 1913, č. 83 farnímu úřadu: Podepsaný dovoluje si vyžádati laskavou odpověď, zda zmíněný nátěr skutečně proveden a co podniknuto aby toto znehodnocení kostelíka bylo odstraněno dopsáno 22. 2. 1952

Roku 1914

dne 2. Srpna všeobecná mobilizace do 38 roků. Na 500 mužů odjízďelo ten den ke svým plukům hájit císaře a vlast. Na zastávku je doprovázely nepřehledné zástupy lidu. Loučení bylo dojmavé. Pláč žen a dětí srdcervoucí. Poslední s Bohem, s Bohem, železný oř zasupěl a odvážel mladé lidi do neznámých končin. Nejednoho – aby se víckrát nevrátil. Počátkem září už nastupují jarní odvedenci vojenskou službu. Jdou s tím vědomím, že po krátkém výcviku ve zbrani půjdou posílit prořídle řady bojujícího vojska.

Počátkem října druhá výzva do 42 let. Odchází kolem 70 mužů – otců. Loučení možno –li ještě dojemnější.

12. října odvod mladíků 20,21 a 22 letých, kteří by měli jít k odvodu až na jaře. Bylo odvedeno na 80 rekrutů. Místo bývalé rozpustilé veselosti vážná nálada. Čekají brzy povolání „na Mozgaly.“

13. listopadu odvod všech mužů od 24 do 36 let. Odvedeno 89 mužů. Když byli kdysi po třetí u odvodu nepomyslel si nikdo z nich, že půjde ještě jednou pod míru!

Kéž Vánoce, svátky pokoje a míru přinesou nám vítězný mír!

Roku 1915

Vánoce minuly a mír daleko od nás. Sv. Otec Benedikt XV. Přimlouval se u zneprátelených států, aby aspoň klid zbraní dovolen byl v ty svaté dny, ale maně. Místo andělského „ Pokoj lidem...“ zní letos hudba děl a strojních pušek.

Sbírá se pro vojáky teplé zimní pádlo a peřiny do nemocnic. Nasbíralo se hodně- válka probudila lidský soucit. Školáci sbírají po domech staré plátno a z něho dělají cupaninu na obvazy. Rukovali odvedenci 20 – 22 letí a za měsíc 24- 36 letí a pokaždé u vlaku obraz dojemného loučení V postě modlíme se místo obyčejné zvláštní válečnou křížovou cestu. Při každé mši sv. od počátku války přidáváme oraci es missa tempore belli a po mši sv. společně s lidem se modlíme „za šťastný výsledek a skončení vojny“ třikrát otčenáš a Zdrávas a příslušné modlitby z kancionálu a píseň: „uděl Pane pokoje“ nebo „ Královno nebeská.“ Dejž Bůh, aby vroucí modlitby všech došly brzkého vyslyšení!! Odvod 19letých Zrovna děti ještě. Odvedeno 30%. Školáci sbírají po domech kovy. Hlavně měď a mosaz, ale i jiné kromě železa. V síních školních toho leží plné měchy (odešle se k účelům Válečným) Od počátku války bydlí zde 5 rodin Poláků – uprchlíků 13. Června přijelo 60 italských vystěhovalců. Dostávají od státu 90 haléřů denně na každou osobu. Jedna četrná rodina bydlí u Vašutů za kostelem, jiná u Boráků naproti kostela, ostatní u hutí. 20. Června rukovali odvedenci devatenáctiletí. 21. Června byli u odvodu 18 letí. Z 39 odvedeno 7. Jednomu z těch „Tegrůtů“ řekli u odvodní komise: „Chlapečku, ty chodíš ještě do školy?“

Primice

Dne 18. Července byla naše vesnice svědkem krásné slavnosti. V ten den zdejší rodák P. František Janík slavil zde své prvotiny. Radostný to den pro pana primicianta i pro celou farnost. Je to naše chloubka, že z naší obce zase jeden rodák vstoupil na vinici Páně. Po 9 hod. ubíral se veliký průvod farníků z kostela do domu dp. Primicianta zpívaje: Bože, cos ráčil. V mladinská hudba doprovázela. Po dojemné promluvě dp. Faráře Fr Vítaska udělili rodiče svému synu – knězi požehnání, načež průvod za hlaholu zvonů a písně: „Bože, chválíme tebe“ ubíral se do kostela. Před rodným domem stála slavobrána. V kostele překrásně kázal bratr primiciantům dp. Farář z Grůně Josef Janík. Při mši sv. přijala rodina a příbuzní primiciantovi z rukou jeho Tělo Páně. Po odpoledních službách božích udělil dp primiciant všem novokněžské požehnání. Kněžstvo z celého okolí přišlo doprovodit svého nového spolubratra k oběti nejsvětější. Byli kromě místního kněžstva přítomní: P. Fr. Odstrčil (farář) a P. Fr. Šimek (Kooperator Nového Hrozenkova), P. Ludvík Koncer (místoděkan) a P. Fr. Beránek (kooperator z Halenkova), P. Metoděj Směták (farář z Hovězí), P. Ant. Pavelčík (farář z Horní Bečvy), P. Jiří Minarčík (děkan z Renot), rodák zdejší a druhý rodák zdejší P. Jiří Blinky (katecheta z Uherského Hradiště). Při mši sv. asistovali oba zdejší kooperátoři. Novému spolubratru přejeme všichni hojně zdraví a síly, štěstí a božího požehnání k vznešené činnosti kněžské, jež na něho čeká

28. července byli u odvodu 42-50 letí. Ze 170 vzali asi 80. Říkají, že doposud je na vojně síla, ale s nimi, že tam přijde rozum

14. září Rukují 18 letí.

Školáci sbírají po domech vlněné staré látky a kaučuk pro účely vojenské. Pytle hader všeho druhu se odvázejí na nádraží. Zhotoví se z nich šaty pro naše statečné a vítězné vojsko.

Evropa v plamenech. Vede se 25 válek

1. 28. července 1914 vypovědělo válku Rakousko Srbsku
2. 1. Srpna 1914 vypovědělo válku Německo Rusku
3. 3. Srpna 1914 vypovědělo válku Německo Francii

4. 3. Srpna 1914 vypovědělo válku Německo Belgii
5. 4. Srpna 1914 vypovědělo válku Anglie Německu
6. 5. Srpna 1914 vypovědělo válku Rakousko Rusku
7. 6. Srpna 1914 vypovědělo válku Srbsko Německu
8. 11. Srpna 1914 vypověděla válku Černá Hora Rakousku
9. 11. Srpna 1914 vypověděla válku Černá Hora Německu
10. 11. Srpna 1914 vypovědělo válku Francie Rakousku
11. 13. Srpna 1914 vypovědělo válku Anglie Rakousku
12. 23. Srpna 1914 vypovědělo válku Japonsko Německu
13. 25. Srpna 1914 vypovědělo válku Rakousko Japonsku
14. 28. Srpna 1914 vypovědělo válku Rakousko Belgii
15. 2. Listopadu 1914 vypovědělo válku Rusko Turecku
16. 5. Listopadu 1914 vypovědělo válku Francie Turecku
17. 7. Listopadu 1914 vypovědělo válku Belgie Turecku
18. 7. Listopadu 1914 vypovědělo válku Srbsko Turecku
19. 24. Května 1915 vypovědělo válku Itálie Rakousku
20. 21. Srpna 1915 vypovědělo válku Itálie Turecku
21. 14. Října 1915 vypovědělo válku Bulharsko Srbsku
22. 15. Října 1915 vypovědělo válku Anglie Bulharsku
23. 16. Října 1915 vypovědělo válku Francie Bulharsku
24. 19. Října 1915 vypovědělo válku Itálie Bulharsku
25. 19. Října 1915 vypovědělo válku Rusko Bulharsko

Vzbouřili se národové a naklonila se království ... (Žalm 45.)

21. října Odvod 19., 20., 21 letých a 37-42 letých. Ze 130 vzali asi 80 mužů

28. října. Dnes jsme pochovali „stařečka hrobaře“ J. Boráka. Byl nejstarším člověkem v obci, téměř devadesátník. Narodil se oku 1828. Od malička sloužil kostelu. Ještě nechodil do školy a už ministroval. Byl kostelníkem i hrobařem. Za dlouholeté a věrné služby kostelu byl od církevního úřadu i vyznamenán. Na sklonku života, letos v květnu, stihla ho krutá rána. Padl na bojišti jeho jediný syn Josef Borák, jeho nástupce v úřadě kostelnickém i hrobařském. R. in pace!

15. listopadu. Dnes rukuje zase pět ročníků na vojnu. Po kolikáté už! Kdy tomu bude konec?

15. prosince. Rukují 41., 42 a 43 letí a 18letí. Celkem asi 40 mužů

Podpora žen a dětí narukovaných mužů obnáší ve Velkých Karlovicích měsíčně asi 15 000 Korun. V Malých Karlovicích měsíčně 3 000 Korun. Pravidelně dostávají ženy 40 haléřů a děti 20 hal denního příspěvku. V některých případech i více. Italové zdejší dostávají měsíční 1431 Korun. Každá osoba denně 90 haléřů. Je jich tu nyní 53. Duchovní správu těchto vystěhovalců vykonávají jejich kněží. Farář bydlí na Vsetíně, kaplan na Hovězí. V náboženském ohledu jsou zdejší Italové velmi horliví. Mohou býti našim lidem vzorem

Rok 1916 – ještě válečný

V lednu rukují 45., 46., 47., 48., 49. A 50 letí. Nejedem tam už syny a mnohý je výměnkářem. A to bolestně loučení pokaždé na zastávce! S Bohem ženo, s Bohem děti, s Bohem krajané, s Bohem ty náš kostelíčku – a už vlak uhání a hlasitě štkající a plačící zástupové lidstva rozcházejí se domů.

Šest synů a dva zetě má na vojně Petřek Jan v Podtátém, číslo 302. Hned v první výzvě rukovali Jan, Josef a Pavel. Později František, Jiří a Ludvík i oba zeťové, Jan byl raněn do lýtka a zůstal pak u sanity, Josef je od počátku u trénu, Pavel při kuchyni, tam si při zdvihání ublížil a byl tři měsíce v nemocnici, nyní je už zas při polní kuchyni. František, Jiří a Ludvík jsou spolu u III Rg., 8 Comp. Na ruském bojišti. Zeťové Petřevský Jiří slouží u artilerie v Judenau u Tuttnu a Volek Jan z Vysoké u Valaš. Meziříčí slouží v továrně na prach ve Vídni. Dosud je anděl strážce chránil, kéž se i šťastně všichni navrátí, aby zármutek rodičů obrátil se v radost!

Drahota neslýchaná panuje po čas války. Všecko je dvakrát, třikrát i čtyřikrát tak drahé než před válkou. Něco není vůbec k dostání.

Před válkou,	Za války	v roce 1919
1 kg masa hovězího stálo 1.6 K,	nyní 4 K,	nyní 12 K
1 kg masa vepřové stálo 2 K,	nyní 5 K,	nyní 16 K
1 kg špeku stálo 2.4 K,	nyní 9 K,	nyní 38 K
1 kg másla stálo 1.6 K,	nyní 4 K,	nyní 20 K
1 kg rýže stálo 32 K,	nyní 1.80 K,	vůbec není
1 litr mléka stal 20 haléřů,	nyní 30 hal	
1 kráva 200 – 400 K,	nyní 600 – 1400 K,	nyní 2000 – 3000
1 ovce 16 – 20 K,	nyní 40 – 50 K,	nyní 150 – 200
1 kg vlny ovčí 2.4 K,	nyní 10 – 15 K,	
1 metr sukna 6 – 10 K,	nyní 20 – 30 K,	nyní 100 – 150
Boty stály 10 – 16 K,	nyní 30 – 50 K,	nyní 100 – 200

Mouku dostane koupiti v obchodě jenom ten, kdo se vykáže lístkem od obecního úřadu. Ty lístky vydává obecní úřad těm, kdož nemají vlastních zásob obilí. Lístků dostane rodina tolik, kolik je v domě osob a na každý lístek lze koupiti 1 kilogram mouky. Lístky se vydávají u obecního úřadu každou sobotu. Obchodník při prodeji mouky lístek odebere a vrátí obecnímu úřadu k vůli kontrole.

Více mouky tedy nedostane nikdo koupit, než 1 kilogram pro osobu na týden

Také cukr dostane koupiti od 1. Února jenom na lístek. Každá osoba v domě dostane jeden lístek a na ten obdrží v obchodě koupiti jeden kilogram cukru na měsíc. Tak pečuje stát o to, abychom vystačili se zásobami potravin až do nové sklizně, neboť dovoz z jiných států je našimi nepřáteli zamezen.

Vojákům posíláme polní lístky s rozličnými pěknými veršičky. Tak např. polnička, na ní obrázek Panny Marie hostýnské a veršičk:

Milený!

Slyš, tisícere pozdravy

Z Čech letí k Tobě, z Moravy.

Nechť v dešti střel a nesází

Tě anděl srážce provází!

A Svatá Máti s Hostýna

Měj o tě péč jak o syna!

Haj císaře a naši zem a

A zdráv se vrať k nám vítězem

Nebo polnička s obrázkem sv. Cyrilla a Methoda a veršičkem:

Milý

Jsi v širé dáli, kde to sotva známe,
Však za tě modlíme se, vzpomínáme.
Kéž Věrozvěstci naši v každém boji
Jak ochráncové po tvém boku stojí!
A proti střelám, útrapám a zášti
Nech Máti boží kryje tě v svém plášti!
A v hromobití děl a šrapnelů
Stůj kolem tebe hradba andělů,
Bys čist a zdrav a plný jarých sil
Se v slávě vítězné k nám navrátil.

Dále polnička s obrázkem anděla strážce a veršíkem:

Šel do pole dálného
Za vlast drahou bojovat,
Rač anděla strážného
Pane, jemu po bok dát.

Polnička s obrázkem dragouna na koni s veršíkem:

Dragóni, dragóni, malovaný děti,
Na koňa vyskočí, na koňa vyskočí,
Jako ptáček letí

Polnička s obrázkem Ukřižovaného a veršíkem:

Modlitba vojínova.
Ježíši dobrý, jen jsi v bolu pněl,
Stůj v boku mém, když hrozí nepřítel.
Pohlédni na mne okem laskavým:
Tys pastýř můj a já jsem dítětem tvým!
S tebou chci strádat, s tebou v boje jít,
S tebou chci vítězit neb čestně mřít.
Vše drahé své poroučím do ochrany
Tvé, Spasiteli, a tvé Matky Panny.

Polnička s obrázkem sv. Václava a veršíky:

Václave svatý, zbožný reku,
Jenž s anděly jsi vítězil,
Miláčka chraň nám v bitev jeku
A v pochodu jej těžkém sil.
Kdy české pluky v boje táhly
tvá nad nimi šla korouhev
a vojín, jemuž rety sprahly
zas k vítězství spěl jako lev
o kníže náš, rač ovinouti
své vojsko laurem přeskovacím
a nedej svým zahynouti
nám – ani budoucím.

Vydala tyto polničky Matice Cyrilla Methodějská v Olomouci a K. dostal – Lutinov, básník a farář u Prostějova. Jedna polnička stojí 2 haléře, známe poštovní se do pole nepřilepuje, takže je to korespondence velice laciná. Proto také se jich odesílá celé spousty.

V postě modlíme se v kostele válečnou křížovou cestu. Deváté např. zastavení zní:

Docela vysílen a zemdlen klesáš, nejdobrotivější Ježíši, pod křížem a zlí židé a katané kopají tvé zraněné tělo a po něm šlapají.

Pro tento svůj bolestný pád a pro hořkost potupy, kterou jsi zakusil smiluj se, o Ježíši nad našimi vojíny, když snad padnou v boji uprostřed nepřátel a budou od nich snad jako ty trýznění a šlapáni. O pomáhej jim, posilni a pozvedni je, aby hrdinsky snášeli vše. Připočti jim, Pane Utrpení jejich k zásluhám pro věčnost – Amen

Nejvíce podražilo za nynější světová války mýdlo. Jest sedmkrát dražší, než bylo za doby míru, ačkoliv je horší jakosti. Dříve stál 1 kg mýdla 60 haléřů, nyní stojí 4 Koruny.

14. dubna: Odvod 18 letých. Asi ze 70 odvedeno bylo 34

10.května: Rukují 18.letí odvedenci

Tabáku je veliký nedostatek. Trafiky fasují jenom pátý díl, než jindy. V trafice u Barvičů v čas míru kupovali na Vsetíně měsíčně 2500 balíčků tabáku, nyní dostanou jenom 500. To se rozprodá za několik dní a není pak nic celý měsíc. Cigaretového tabáku a lepších druhů cigar vůbec není. Nedostatek tabáku se vysvětluje tím, že napřed se musí zásobiti armáda a teprve zbytek se nechá obyvatelstvu. Kromě toho za tabák tak jako za cukr kupujeme výměnou v cizině jiné potraviny. Hlavně v Rumunsku, kam anglická blokáda nemůže zasáhnouti.

Radostný lístek. Anna Křenkova z Miloňova číslo 360 obdržela po osmnácti měsících od svého muže lístek, v němž ji oznamuje, že je živ a zdrav v ruském zajetí. Půl druhého roku o něm ničeho nevěděli, už ho co mrtvého oplakali a najednou přijde takový radostný lístek. Což divu, že ho celá rodina zlíbala, a slzami radosti skropila ten drahý, radostný lístek od dobrého tatíčka.

Nešťastný příjezd na dovolenou. V neděli, dne 25. Června jel na dovolenou 30 letý dragoun Pavel Kalus, pasekář z Malých Karlovic ze Stanovnice. Na Vsetínském nádraží čekal na vlak a při posunování vozů dostal se pod vlak, jímž byl úplně přejet, takže po chvíli skončil. Zanechal vdovu se čtyřmi drobnými dětmi. Ubohý, přijel si na Valašsko pro smrt, co zatím v krutých bojích na ruském i italském bojišti vyvážl bez pohromy. Ze Vsetína byl převezen a tu pochován za veliké účasti lidu. Odpočívaj v pokoji, statečný bojovníku pro císaře a drahou vlast.

Šest synů zemřelého Jana Žitníka, číslo 94 v údolí Miloňově stojí ve službách císaře a drah vlasti. Nejstarší Michal, majitel paseky rukoval hned při první mobilizaci, byl raněn na ruském bojišti, léčil se tři měsíce v různých nemocnicích, pak vytáhl opět do pole a byl zajat. Také mladší Jan slouží od počátku války a to u pracovního oddělení. Josef byl později odveden a je přidělen k lehčí službě. Rudolf byl lehce raněn a je opět v poli. Pavel, vyučený krejčí, pracuje ve vojenské dílně a Cyrill prodělává ještě vojenský výcvik. Nejmladší, sedmnáctiletý Alois lituje, že nemá ještě osmnáct let, aby mohl jíti k odvodu a rozmnožití zásluhy svých bratří. Jenom to, že je nyní hlavní pracovní silou na rozsáhlém hospodářství bratrově, ho zdržuje od úmyslu, hlásiti se dobrovolně pod vojenský prapor. Kéž dobrotivý Bůh drží nad nimi svou mocnou ruku a Matka boží je skryje v svůj ochranný plášť, aby se po svízelech válečných zase všichni radostně shledali pod rodnou střechou!

Dne 10. a 11. Července odvod všech mužů od 18 do 50 let. Hlásilo se pod míru asi 330 osob a odvedeno bylo 110 mužů. Z Velkých Karlovic vzali 30% a z Malých 50%

Září. K zásobování vojska a měst odvádějí Velké Karlovice měsíčně 30 krav a Malé Karlovice 15 krav. Krávy dojné a tažné, bez nich se hospodář nemůže obejít jsou od dodání vyjmuty. Platí se na váhu dle zákonné ceny za 1 kilogram

1. Listopadu. Smutno letos na hřbitovech – bez světél. Následkem hrozivého nedostatku tuků zapovězeno bylo v celém Rakousku pod vysokou pokutou rozžítati o dušičkových slavnostech na hřbitovech svíce. Co ještě nám hrozná doba válečná nepřinese?!

27. listopadu. Dnes v kostele bylo slavné requiem s konduktem za zemřelého císaře pána. J. Vel. Císaře a krále Františka Josefa I. Bůh oslav duši jeho

1. prosince. Na pátou válečnou půjčku musí upsati obyvatelé Vel. Karlovic aspoň 40.000 Korun a z Malých Karlovic aspoň 18.000 Korun

8. prosince. dnes konaly se v kostele slavné služby boží a Te Deum na oslavu nastoupení na Trůn nového císaře a krále Karla I. Za velké účasti věřících, školních dětí i spolků hasičského a vojenských vysloužilců. Bůh ho posiluj a chraň!

Rok 1917

9. března. Dnes rukují mladíci sedmnáctiletí, před měsícem odvedení. Mezi nimi náš kostelník Alois Šiler. Službu tuto zastáváti bude nyní tyrolský vystěhovalec Eduard Prádi z Levika. Kostelníkem byl už ve své vlasti před válkou. Domluvit se s ním možno německy.

15. května dnes odcházejí z Karlovic tyrolští vystěhovalci. Ale ne do své milované vlasti, nýbrž jenom na Vsetín. Odjíždějí neradi, tuší, že tam v městě bude jim o kus chleba, kapku mlék, drobek másla a nějaké to vajíčko mnohem hůře, nežli zde na venkově. S nimi ztrácíme třetího už kostelníka v době válečné: Eduarda Pradiho z Levika. Dva své krajany zanechávají nám na zdejšíh hřbitově. Loňského roku 13. dubna zemřela zde Afra Dorigatti, svobodná soukromnice z Mezzocorona ve stáří 48 let a před nedávnem malé jedno děvčátko.

7. září Rekvizice zvonů. Dnes po mši sv. byl s věže sňat větší zvon a odvezen k účelům válečným. Vážil 94 kilogramů. Za každé kilo platí stát 4 koruny. Byl na něm obraz P. Marie s Ježíškem na klíně a na protější straně obraz archanděla Michaela. A nápis: Honori Deo in sanctis ejus (K pocetě boží ve svatých jeho). Na dolním pak okraji nápis: Rev. Dom. Franciscus Ořečovský per Leopoldum franciscum Stranke Olomucii restaurari curavit a 1832. Zvon rozloučil se s farníky tím, že se se čtvrt hodiny oběma zvony vyzvánělo. Před kostelem sešlo se mnoho lidí a se slzami v očích sledovali snímání zvonu s věže. Týž den sebrány také zvony s kaple nejsv. Trojice v Jezerném a s kaple sv. Cyrilla a Methoděje v Léskovém. Odvezeny byly všecky židovské firmě M. Weis, Pešt. S Bohem zvony, drahé zvony, změníte se na kanony.

20. září Kostelníkem od 15. května jest Cyrill Němec, malíř a stolař. Ode dneška bude též hrobařem po zemřelém J. Šupákovi.

Rok 1918

14. března K válečným účelům odebráno z varhan 15 cínových píšťal o váze 25 kg. Rekvizici prováděl zřízenec varhanářské firmy Strmiska v Uh. Hradišti za asistence jednoho vojáka. Stát nahradí za každý kilogram cínu 15 Korun

28. října Konec Války. Samostatný československý stát prohlášen. Uvítali jsme ho slavnými služb. Božími

5. listopadu. Bouře protižidovské. Šulcův a Beckův obchod i hospoda vydrancovány. Židé z Karlovic odejdou

1. prosince. Na ochranu uherských hranic, jakož i kvůli udržení pořádku v obci jsou zde čtyři setniny vojska. Byla obava před drancováním obchodů i soukromých domů nepokojnými živly vrátivšími se z vojny.

26. prosince. Před vánočními svátky roznesla se pověst, že na Boží narození o jitřní bude kostel vyhozen do povětří. Židé prý kohosi podplatili, aby se pomstili, že byli vyrabováni a z obce vypovězeni

(od úst k ústům šla ta zpráva a nejmíc ji roztrušovali ti, kdož by si přáli, aby lidé do kostela nechodili). Pro každý případ byl kostel po celou noc nenápadně hlídán. Ale pověst ukázala se bezpodstatnou. Nic se nestalo. Nebyl sice kostel přeplněný, jako jiná léta v jitřní bývá, přece však bylo mnoho těch, kteří se nedali zastrašiti a přišli, třebaš jim hrozila mučednická smrt pod troskami do vzduchu vyhozeného kostela.

Léta Páně 1919

21. dubna. Dnes – v pondělí velikonoční – byla naše farnost svědkem dojemné a krásné slavnosti. Byly slavně pokřtěny dvě židovky: paní Meisslová a její dvanáctiletá dceruška Emilie. Chrám Páně byl do posledního místečka vyplněn zbožným lidem, přispěchavším ze všech končin rozsáhlé farnosti, aby viděl událost neobyčejnou – křest dospělých. Po křtu sv. měl pan farář promluvu, v níž vybízel pokřtěné ke stálosti u víře. Obřady zanechaly u věřících mocný dojem. Kéž den jejich znovuzrození je pro ně nejšťastnějším dnem v životě, kéž přinese jim štěstí a spokojenost v životě tomto a spásu duší nesmrtelných na věčnosti.

Nový zvon

25. května. dnes v neděli posvěcen byl v kapli sv. Cyrilla a Methoděje nový ocelový zvon. Je 42 centimetrů v průměru a váží 40 kg (Zrekvirovaný zvon vážil pouze 25 kg). Je na něm vyryt nápis: „Svatý Cyrille a Mehode orodujte za nás. R. 1919.“ Dodala ho firma R. Manoušek a spol. v Brně. Stal 572 Kor. Obnos ten sebrali mezi sebou obětaví farníci z okolí kaple. Svěcení vykonal zdejší kooperátor Antonín Kolísek za velmi četné účasti farníků.

4 září. Fara Velké Karlovice jest od 1. Září vyloučena z děkanství Mezříčského a přivtělena k děkanství Vsetínskemu

Léta Páně 1920

19. března. Dnes v 10 hod. jsme pověsili na věž nový zvon, jakožto náhradu za ten, jenž byl r. 1917 vojenskými úřady odebrán. Je ocelový, má 58 cm v průměru a váží 95 kilogramů. Dodala ho firma R. Manoušek v Brně. Zní na ton „a“, kdežto malý zní na „cis.“ Kdyby byl ještě třetí, největší, tak asi 150 kg váhy a zněl na „e“ byl by krásný kvart sextový akord. V budoucnu snad k tomu dojde. Nový zvon stojí 2100 Korun. Obnos se sežene sbírkou mezi farníky. Je posvěcený na jméno Josef. Ponejprv se rozezvučí na Vzkříšení, 3. dubna. Posvětil ho místní farář Fr. Vitásek. Na žádost farního úřadu zaslal na nový zvon p. Dr. Alfred Reich, majitel zdejších hutí 1200 K a pan Theodor Thonet ze Vsetína 300 K.

Léta Páně 1921

V neděli dne 5. června se konala slavnost svěcení kostelních soch Božského Srdce Páně a nejsv. Srdce Panny Marie. Sochy byly v průvodu přineseny do chrámu Páně. Vsetínský kaplan P. Jan Rozehnal vystoupil na kazatelnu a kázal dojemně v úctě boží. J. P a Srov. P. Marie. Potom hrozenkovský pan děkan P. František Odstrčil za přísluhy místních kněží vykonal svěcení a sloužil slavnou mši sv. při níž všichni členové bratrstva přistoupili ke stolu Páně. Slavnostní náladu ještě zvýšila hudba omladiny. Nové sochy budou okrasou naší svatyně. Bratrstvo B. Sr. P., jež ty sochy zakoupilo, vykonal bohumilý čin a jejich horlivost pro čest a slávu Boží je velice chvályhodná. Sochy jsou ze Sádry. Zhotovila je firma Antonín Malík, Brno, Křenová ul. Č. 26. Stály 1000 Kč. Podstavce zhotovil řezbář Hlavica ze Vsetína za 550 K. Oba svícny stály 160 K, celkem tedy stojí sochy 1710 K. zapláceno z ofer bratrstva a soukromých darů farníků. Při slavnosti svěcení byla také na ten účel oběra, která vynesla 421 Kč
Vidi. Dne 22/6 1921, Odstrčil, děkan

15. listopadu odešel osobní kaplan P. Josef Kuchařík za kooperátora do Nového Hrozenkova a sem přišel kooperátor z Nov. Hroz. P. František Pelíšek.

Dne 1., 2., a 3. prosince konalo se zde duchovní cvičení (exercilie). Ve čtvrtek o 3 hod. kázal P. Beránek, farář z Rouštky v jsoucnosti boží a v pátek hned po rorátech v duši. V pátek odpoledne kázal katecheta ze Vsetína P. Valouch o církvi a v sobotu ráno o svátosti pokání. V sobotu odpoledne zdejší kooperátor P. Pelíšek v nejsv. Svátosti Oltářní a v neděli při ranní pan děkan hrozenkovský P. Odstrčil o úctě Božského Srdce Páně. Věřící se cvičení po všechny tři dny hojně zúčastňovali a komunikantů bylo na 800.

Rok 1923

9. září Byl posvěcen nový zvonek na kapli nejsv Trojice v Jezerném. Váží 20kg a stál 1100 korun. 16. září se konaly obecní volby v celé republice. U nás se jednotlivé strany bez volby dohodly tak, že strana lidová obdržela 12 výborů, strana agrární 6 výborů, strana social. Demokratická 5 výborů, strana živnostníků 2 výbory, strana komunistů 2 výbory, strana gážistů 2 výbory a strana invalidů 1 výbor. Jsou nyní ve výboře tyto občané:

Za stranu lidovou:

Janík Jiří, rolník č. 63 v Jezerném I. Náměstek starosty
Minarčík Josef, rolník č. 263, radní
Vašut Cyrill, rolník v Jezerném č. 62, radní
Stavinoha Jan, rolník č. 257
Konařík Michal, rolník v Podřatém č. 218
Tomek Cyrill, rolník č. 113 radní
Martinák František, rolník v Léskovém č. 124
Janíček Josef, rolník č. 312
Malina Josef, rolník na Oslovém č. 58
Novosad Pavel, obuvník v Podřatém č. 447
Vašut Josef, rolník za kostelem č. 275

Za stranu agrární:

Borák František, fojt – starosta obce
Prcín Cyrill, nad učitel v Podřatém, radní
Petřvalský Jan, rolník u kříže.
Podešva Josef, rolník v Léskovém
Jurečka Pavel, rolník v Miloňově, radní
Paprskář Michal, rolník v Podřatém

Za stranu social- demokratickou:

Weingart Rudolf, sklář v Léskovém
Poruba Josef, úředník v Léskovské huti – II. Náměstek starosty
Rückl František, huťský úředník v Léskovém
Košela Jan, sklář v Léskovém
Malý Jan, sklář z Podřatého

Za stranu živnostníků:

Holčák Jan, kovář u kostela – radní
Bača Julius, hostinský v Léskovém

Za stranu komunistů:

Halamiček František, prodavač v konsumě v Léskovém
Chuděj Vincenc, drvař v Léskovém.

Za stranu gážistů:

Weis Alois, pokladník u Reichů

Záruba Štěpán, učitel u kostela

Za stranu invalidů

Horecký Josef, tavič skla v Léskovém č. 338

Krádež v kostele

Dne 2. prosince, ze soboty na první neděli adventní vloupali se neznámi zloději do kostela a ukradli ze svatostánku moustranci a ciborinu. Svaté hostie vysypali na oltář. Krádež zjistil první kostelník, když ráno zvonil klekání. Hned se dostavili četníci, prohlédli místo činu a zahájili bedlivé pátrání po zlodějích.

Zloděj, který před 14 dny vykradl náš kostel byl konečně dopaden. Je to Jan Stoklasa, zdejší rolník v Podřátém až od slovenských hranic. Mladý člověk, ani ne 25 letý. Je teprve 3 roky ženatý, ale za tu dobu promarnil úplně svou polovičku pasek. Poctivé práce se štítí. Ve všech hospodách má mnoho dluhu a v gruntovní knize na jeho stránce není už místa. Do kostela nechodí. Člověk bez Boha.

V kritickou noc byl až do 12 hodin v hostinci naproti kostela a pak šel vykonat svůj bezbožný čin.

Doma monstranci i ciboř rozbil a zakopal v lese na dvou místech. Za týden šel s jedním kouskem stříbrného ciboria do Bytče prodat ho. Zlatník na oko koupil za 40 K – a řekl mu má-li ještě víc, aby přinesl zas. Stoklasa slíbil i přišel. Četníci už byli přichystaní a zloděje odvedli za mříže. Při vyšetřování udával nejdříve, že to má z jedné rabůvky na italské frontě, ale konečně se přiznal a udal místa, kde jsou ostatní věci zakopány. Dle jeho popisu hledali zdejší četníci a také našli. Bohužel neúplné a pozulamované, takže nejsou už k potřebě. Pachatel bude z Bytče převezen do Jíčina k soudu. Soudí se, že dostane nejmíň 5 roků. Jeden člověk však navrhol, aby ho raději postavili v Karlovicích před kostel až půjdou lidé z ranní, a ti by ho už vyplatili podle zásluhy.

25. prosince. nové kostelní nádoby byly dnes ponejprv na oltáři. Stály přes 4000 K. příspěvky se hojně scházejí. Pojišťovna slíbila 500 K.

Rok 1924

25. února Stoklasa Jan, který ukradl v kostele ty posvátné nádoby, byl krajským soudem v Jíčině odsouzen do vězení na 8 měsíců.

8. května Opravují se zdejší varhany. Ladění, čistění a nových 15 píšťal, které byly za války odňaty. Opavu provádí Matěj strniska z Uh. Hradiště. Náklad 2000 Kč. Byla na to ohlášena s kazatelny sbírka, na níž farníci hojně přispívají.

Rok 1925

Dne 12. května 1925 byli z farnosti naši u sv. biřmování 860 os. Na Hrozenkově. Svátost biřmování udílel tam Nejdůstojn. Pan arcibiskup Olomoucký D. Leopold Zrečan. Kěž Duch sv. posílí ty, kteří tuto svátost přijali ve víře a potěší také ve mnohém bolu života.

3. srpna stihla naši farnost povodeň, jaké není pamětníka. V neděli odpoledne 2. srpna začal déšť, přšelo silně celou další noc a v pondělí 3. srpna až přes poledne. Mraky s prudkou vichřicí se hnaly krajem, se strání se valily hojné potoky vod. Všechny poboční bystřiny se neobyčejně rozvodnily a tak naplnily i Bečvu. Bečva už k poledni v pondělí vystupovala místy z břehů a s mohutným hukotem a velikou dravostí hnala spousty špinavých vod. Ve vodě byly unášeny prázdné i plné sudy, bedny a věci všeho druhu. Bečva měnila tok, rvala břehy, zaplavila okolní břehy, pole a luka pískem, kamením a dřevem. V „Léskovém“ i dvě chaloupky stojící na břehu Bečvy byly odneseny. Úplně byl smeten i s okolním břehem dům (hostinec a obchod) Ram. Spinara. Škoda mu později odhadnuta na 100.000 Kč. Stejně velikou škodu asi utrpěl soused Fr. Kratochvíla. Velmi byly poškozeny cesty, silnice mosty. Několik mostů úplně strženo a odplaveno. Mezi nimi také největší most „u pošty“ bude potřeba dlouhé práce a velikých nákladů peněžních, aby bylo nejnnutnější opraveno a znovu vybudováno. Též kus farské zahrady na jižní straně voda sebrala se 2 stromy u potoka. To se stalo v době, kdy chudý zemědělský lid na Valašsku se chystal skliditi ovoce své tvrdé práce. A tu nutno říci k veliké chvále

karlovských farníků, že při tom proti Bohu nereptali, ale těžkou ránu trpělivě nesli. Bůh pomáhal, Bůh pomůže.

4.října Jubileum vldt. P. konsist. Rady a faráře Frant. Vitáska

Oslava jubilea se konala právě v den jeho jmenin. 4. Října. Jest tomu 25 let, kdy byl investován na faru ve Velkých Karlovicích. Jubileum 25 letí farářské činnosti! Podle jeho přání celá oslava byla tichá a prostinká. V kostelíčku našem kázal zdejší kooperátor p. Frant. Pelíšek o významu katolického kněze v lidské společnosti a při tom jubileu vzpomenu. „Velkou“ sloužil jubilant s asistencí za farníky, po ní zapěno. „ Te Deum“. V poledne se sešli na faře zástupcové konkurenčního výboru, obou obecních výborů se svými starosty, zástupce firmy Reichovy, hasičského sboru a místního četnictva. Za děkanátní duchovenstvo přítomen vldúst p. děkan František Odstrčil. Z Nového Hrozenkova. Jménem přítomných a všech karlovských farníků blahopřál p. řídící učitel Dagobert Berg. Po zásluze ocenil namáhavou práci ve zdejší duchovní správě. Vzpomněl osamělosti a sebezáporu v životě kněžském vůbec. Především poukázal na koncentranční chování, snášenlivost našeho jubilanta, pro niž se těší přízni všech farníků. Hrozenkovský p. děkan pronesl pozdrav za děkanátní duchovenstvo jeho senioru. Přál mu, aby se dožil výstavby, nového kostela v Karlovicích. Oslavenec, zřejmě dojat, procítěnými slovy děkoval všem za podporu v jeho úřadě. Vzpomínal: „Byl sychravý a zamížený den podzimní, kdy jsem se stěhoval do této farnosti. A tak tomu bývá i životě lidském. Nesvíí vždy slunce.“ Ale příkře neodsuzoval těch kdo jej kdy bolestně ranili, jeho slova vyzněla smírně. Těž prozradil přítomným, že ve své závěti pamatuje většími peněžitými obnosy. Na novostavbu kostela na potřeby místního chudého kostelíčka, na zdejší chudé, místní Jednotu „Orel“, hasičský spolek. Všeobecně, jest oceňována jeho záslužná činnost na kazatelně, ve zpovědnici v kostele vůbec, ve škole. Kolik za ten čas vykonal zaopatřování, tak obtížných pro jakost terénu a rozlohu karlovské farnosti! Kancelářské práce přes svůj vysoký věk koná sám a koná je přesně a dochvilně. Mnoho cestoval v mladších letech, o svých cestách rád a poutavě vykládá. Kéž by ještě léta pracoval pro spásu nesmrtelných duší svých farníků! Dej to dobrotivý Bůh!

Volby

15. listopadu konány volby do Národního shromáždění. Ve Velkých Karlovicích odevzdáno při volbě do posl. Sněmovny: pro čls. Str. lidovou 640 hlasů, republ. 285 hlasů, soc. dem 289 hl., komun. 237 hl, živnostn. 92 hl., n. stran práce 56 hl., čls. Soc. 42 hl atd., celkem odevzdáno do posl. Sněmovny 1664 hlasů. Při volbě do senátu odevzdáno celkem 1412 hlasů. Z toho dostaly: čls. Lidová str. 568 hl., soc. dem 252 hl., republ. 227 hl., Malé Karlovice: sněmov. Posl.: čls. lid 31 hl., republ. 88., soc. dem. 21 hl., komunist. 15 hl....celkem 451 hl. Senát: Celkem 375 hlasů. Čsl. Lid 258 hl, republ. 67 hl., soc. dem 18 hl., komun. 16hl. atd.

V politickém okrese Vsetín je nejsilnější stranou čls. lidová se 6441 hlasů do sněmov. Posl. (5536 senát, následuje strana republikánská 5212 hl (4408hl), komunistická 2188 (1835), soc. demokrat. 2075hl (1756hl), živnostenská 1216 hl. (1129hl), čls. Soc. 1028 (865hl) atd. V celém okrese Vsetín odevzdáno platných hlasů do posl. Sněmovny 10096 hl. (16244 do senátu)

Při volbách celkem zachován v naší farnosti klid. Jen strana cslov. Soc. vyvěsila plakát, na nichž zesměšňování katoličtí kněží a náboženské úkony.

25. prosince Nový ornát bílý pro náš kostelíček pořízen letos k Vánocům. Členky bratrstva Božsk. Srdce Páně učinily na něj sbírku mezi farníky. Ornát zakoupen od firmy Stadník v Olomouci za 2.000 Kč. Je zhotoven z brokátu, na zadním kříži jest umělecky malován symbolický obraz Nejsvětější Trojice. Ze sbírky byl v krátké době zaplacen. Všem dárčům: „Pán Bůh zaplať.“

Rok 1926

3. dubna Jan Stoklasa, který uloupil v našem kostele monstranci a ciborium, má na spoluvlastnické polovici knihovni vložky čís. 646 katastrální obce vel. Karlovice ještě přece něco „čistého“. Proto vdp. Fr. Vitásek, farář, žádal o poradu Judra K. Barviče, jak by se mohla náhrada na J. Stoklasovi vymoci. Náhradu by mohla pravoplatně vymáhat i mor.-slezská finanční prokuratura, ale to by byla zdoluhavá cesta. Zvolen tedy nejdříve jiný způsob, který se zdařil ochotou viníka. Mezi stranami ujednán smír,

dle něhož J. Stoklasa se zavázal ve 3 splátkách od 1.1.1926 do 1.3.1926 zaplatiti farnímu kostelu ve Vel. Karlovicích celkový obnos 1.672 Kč, když mu byly prominuty úroky v obnosu 203.19 Kč. Tím pohledávka byla vyrovnána. Ze zmíněného obnosu zakoupen nový ornát a zbytku použito k jiným účelům kostelním. Doufejme, že i dobrotivý Bůh odpustil!

10. prosince 1926 Ku konci roku 1926 oznámila zemská politická správa v Brně, že nehodlá nadále povolit plat pro osobního kooperátora ve Vel. Karlovicích z důvodů zásadních a úsporných. Výjimečně byl zde ponechán do konce června 1927. Osobní kooperátor byl na zdejší farnosti od r 1910 nepřetržitě.

Rok 1927

5. června Noční krádež na faře. Za tmavé a bouřlivé noci na Hod boží svatodušní se vloupal na faru neznámý zloděj. Pytláčil vnější tabuli v okně ke hřbitovu a z části okno otevřel. Pak stejně vystačil jednu vnitřní tabuli a okno otevřel úplně. Patrně hledal hlavně peníze, neboť povytahoval všechny zásuvky, kde by peníze mohly býti. Ale našel pouze na několik Kč drobných z kostelního míška, které odcizil. Dále vzal doutníky, buchtu, maso, cukrovinky a dvojce boty. Zmizel také příruční kufřík – soudí se, že si do něho odcizení věci uschoval. Vldstp. Rada a farář spal ve vedlejší místnosti ničeho podezřelého neslyšel i byl na to upozorněn časně ráno kostelníkem, který šel zvonit klekání. Pravděpodobně zlodějem byl místní, s poměry na faře obeznámení člověk – v rozblácené zemi pod oknem byly otisky valašských papučů. Není pamětníka, že by na zdejší faře byla někdy spáchána krádež. Divný vděk za to, že farář je povinen aplikovati“ za farníky.

Nová škola v údolí „Bzovém“

14. června Koncem minulého roku bylo se stavbou začato a letos na jaře byla stavba ukončena. Byla postavena nákladem asi 250 000 Kč. Poslední komisielní jednání bylo konáno na Zelený čtvrtek 14. dubna t.r. za účasti obou interesovaných obcí Nového Hrozenkova a Velkých Karlovic: starostů a radních, zástupců místních školních rad a zástupců obou farních úřadů. Podle založeného protokolu patří do obvodu nové školy všechna katastrální čísla obou obcí, která dosud byla přiškolená k exposituře „na Solání“ Jen dvě krajní čísla z obce Nov. Hrozenkova byla přiškolená ke škole v Nov. Hrozenkovu „u Huti.“ Dosud jest zajištěno circa 150 tisíc Kč státních a zemských subvencí. Zbytek podělen na uhrazení mezi zúčastnění obce dle daňového klíče. Podle stejného měřítka má býti na dále uhrazován výdej na udržování a vedení školy. Jestli ještě představenstvo obou obcí nerozhodnou jinak. Obyvatelstvo přiškolených čísel je vesměs vyznání římsko-katolického. Co se týče vyučování římsko-katol. náboženství na uvedené škole, p. okresním hejtmanem Dem. Kadlecem bylo navrženo a protokolováno: Ve zmíněné škole budou náboženství vyučovat kněží farnosti Velkých Karlovic. A to z těchto důvodů: Kněží z Vel. Karlovic učili až dosud ve škole – exposituře na Solání. Škola nová stojí ve farnosti Vel. Karlovic, z důvodů úsporných, poněvadž nová škola je mnohem blíže farní budově ve Vel. Karlov. nežli farní budově v Nov. Hrozenkově. Na této škole má se započítati s vyučováním ve škol. Roce 1927/1928. A tím se končí osudy pověstní školy na Solání. Nechtě nová škola pracuje dle hesla: „Bohu a vlasti.“

Oprava kostela

15. srpna 1927 Pokrývá se celý kostel šindelem: střecha i věž. Šindel je vařený v karbolínu, aby déle trval. Ve věži se našly památky z dřívějšího pokrývání věže v roce 1886. Byly tam dvě skleněné nádoby a v nich 3 malé skleničky s českým nápisem: Upomínka na firmu S.Reich a spol. v Mariánské huti 12/4/1886. V nádobě se nacházela dále obálka a na ní napsáno, že byly do ní vloženy tehdejší peníze, jež daroval p. Reich, a to 1 fl., 1 ½ fl, 1 1/5 fl, 1 1/10fo, 1 krejcar, čtyřkrejcar a ½ kr. to bylo na obálce napsáno, ale peněz tam nebylo. V nádobě byla konečně listina od tehdejšího faráře jež zní takto: Lecturi salutem in Domino! Ad perpetuam rei memoriam.

Během času zchátral náš milý dřevěný kostelíček opět a protož níže psaný žádal v podzim 1882 za vyšetřující komis, k nížto se teprve z jara 1883 dostavil tehdejší inženýr Schönhöfer z Nov. Jičína a

prohled oba objekty, jak chrám tak farní budovu. Schönhofer byl člověk velmi svědomitý až příliš a proto vzal do svého návrhu toliko jen nejpotřebnější částky a to ještě s delikátní akuratesou. Kostelní opravy došlo vzdor mojím naléhání až z jara v roce 1885 za úřadování nového p. hejtmana Tkanýho (starý hejtman p. Brücl byl v tom ohledně nedbalý a nechal nám vše tuto tak dlouho ležeti v zátiší. Choulostivá byla však oprava ta, neboť ceny jak potřebného materiálu tak výsada řemesnická byly zdejšími poměrům úplně nepřiměřeny. Protož žádný stavitel neodvážil se k této opravě za cenu v návrhu ustanovenou. Obec tedy byla přinucena vzít opravu tyto ve vlastní režii. Na konci roku 1885 byly opravy dohotoveny ačkoli pozdě v podzimku (tedy památka na 1000 leté úmrtí sv. apoštola našeho Meodia. V kostele, co památka od věrného lidu nalézá se kasule za 140 fl a 2 sochy našich sv. věrozvěstů. Hlavní opravy byly: v kostele nová dlážka (kamenná) vyřezání 2 dveří u sakristie (staré nebyly ani 5 střeveců zvýší), nátěr všech dveří a podlahy pod kurem, konečně věže opravit (při prohlídce konané ale uznala se nutnost docela nové věže, která se i stavěla. U fary: představek před kuchyní celý nový. Dlážky a kamna do všech setnic, malování pokojů a natírání dveří a oken. Přístavek u kolně úplně nový. Plot kolem celého obejmu kostela a fary.

Ze se veliké tyto opravy konaly, přísluší především dík tehdejšímu p. Starostovi Sal. Reichovi, ačkoliv židu, kterýž vřele v té věci se zaujímal, ano nejen připadající částku, nýbrž i 200 fl. R.M k tomu účely věnoval. Velmi záhadná otázka však byla: kde vzít peníze? Činilo vše dohromady 2100 fl. Ve schůzi za tím účelem odbývané výborem obecním usneslo se jednohlasně aby se dle daně příspěvky sbíraly. Každému výboru určila se rázka a příslušné čísla. Sbírka provedena pomalu, ale přece. Co mimořádný výdaj jest mi zmíniti kříže na kostelní věž a 4 úhly kostelní. Kříže tyto byly objednány v Jičíně a cena jejich obnášela okolo 300 ft. Mají býti krásná upomínka našim milým potomkům a zároveň nejskvělejší důkaz zbožného a obětavého srdce obyvatelů Karlovických. Kéž by ony byly chloubou a štítem jakož i obranou i pozdějších farníků zdejší farnosti. Pod mocnou ochranou jejich odporuji lid můj dobrý, poslušný, uctivý, zbožný a oddaný jakožto celé jejich další potomstvo řka: Ju hoe signovinces. Ku praporu tomuto ať věrně lne lid Karlovický a neopustí jej nikdy toť vřelé přání mé. Sepsáno ve Vel. Karlovicích v čase vytýčení sv. křížů na chrámu Páně 31. Května 1886 p. Jan Nep. Nepustil, farář

Tohoto roku dne 5., 6., 7., 8. Května napadlo množství veliké sněhu, který sice dlouho nepotrval, ale velikou bídu zanechal, lid i dobytek jeho neměl co jísti, zde se opět náš lidumil p. Starosta Reich postaral a daroval pro lid mnoho zemáků a mouky – pro dobytek slámu.

Náklad celé krytby je rozpočten na 30 000 Kč. Z toho poskytne 10.000 podpory náboženská matice, ostatní zaplatí farníci. Byly také obnoveny a pozlaceny kříže na střeše, čtyři malé i velké na věži. O zdar celého díla se nejvíce zasloužil pan Jiří Janík v Jezerném, jakožto patronátní zástupce a předseda konkurenčního sboru a kostelní hospodáři p. Josef Borák ze mlýna na fojtství a Cyril Vašut z Jezerného.

3.listopadu Svěcení školy v Bzovém

Dnes byla posvěcena nová škola v Novém Hrozenkově v údolí Bzovém a odevzdána svému účelu. Slavnostního úkonu zúčastnil se pan děkan novohrozenkovsky František Odstrčil jako světitel s assisencí místního administratora Antonína Kolíska a kooperátora Františka Pelíška. Byl též přítomen pan okresní hejtman Kadlec ze Vsetína, školní inspektor, učitelstvo z Nového Hrozenkova i z Vel. Karlovice, starostové z obou obcí a mnoho obecnstva. Věřící lid se svými kněžími dostavil se na místo svěcení v procesí, s křížem a korouhvemi i s hudbou za zpěvu zbožných písní a tak se i vrátil do chrámu Páně, kdež byla celá slavnost zakončena sv. požehnáním.

Dnem 1.října odešel na trvalý odpočinek dlouholetý zdejší farář František Vitásek a administrátorem jmenován zdejší kaplan Antonín Kolísek

25.prosince O letošních Vánocích byli farníci mile překvapeni novými jesličkami kostelními. Je to krásné umělecké dílo od firmy Ikona- Dolanský v Olomouci. Stály 1301,5 Kč. Tuto částku zaplatilo Bratrstvo božského Srdce Páně z příspěvků od svých členů. Černoušek, jenž drží pokladničku a kývnutím hlavy děkuje za každý dárek přilákal hojně štedrých diváků.

Rok 1928

1.ledna ustanoven zdejší farářem administrator Antonín Kolísek. Byl zde od roku 1908 kooperátorem, kaplanem, administrátorem a nyní je jmenován farářem. Je rodák z Dolní Němčí u Uh. Hradiště, gymnazium vystudoval v Uh. Hradišti v letech 1896-1904, bohosloveckou fakultu v Olomouci 1904-1908, kde i vysvěcen na kněze 5/7/1908. Jako novokněz poslán sem a zde působil nepřetržitě až dosud

18.ledna Instalace. Toho dne instalován nově jmenovaný farář Antonín Kolísek. Této slavnosti, jaké zde nebyl od roku 1900 shromáždilo se veliké množství farníků, vldp. Děkan František Ostrčil z Nového Hrozenkova, téměř všechno kněžstvo z celého děkanství, ředitel velkostatku p. D. Blumenfeld, pan lesmistr Zapletal, obecní výboři s oběma starosty a rada politické správy ze Vsetína Dr. Kadlec. Po službách Božích a příslušných obřadech pozváni četní vzácní hosté k obědu a za zvuků místní hudby bavili se až do pozdních hodin v srdečné veselosti.

17.května Zdejší chrám Páně se maluje. Doposud byl uvnitř jenom natřen bílou olejovou barvou, což však neodpovídalo svérázu dřevěné stavby. Nyní se maluje tak, aby ráz dřevěné stavby byl i uvnitř zachován. Presbyterář je vyzdoben na způsob intarzie, vykládání dřevem. Při té příležitosti byly dány tři okna od západní strany nové, rovněž jeden trám pod okny naražen novým, poněvadž byly prohnílé, zhotoveny nové dveře venkovní u sakristie od fary, cementovou maltou vyspravena poškozená dlažba, rozviklané lavice upevněny a poškozené opraveny a mnohé jiné menší vnitřní opravy. Obnoveny i obrazy křížové cesty a tři jiné obrazy. Práci malířskou provádí p. Vacula ze Vsetína. Celá ta oprava vnitřku kostela bude stát 25.000 Kč. Uhradí se sbírkami farníků jež se konají každou druhou neděli v kostele

(22.2.1952 Státní památkový úřad píše farnímu úřadu 28.6.1930, č. 1137...Také vnitřní malba kostela, provedená rovněž bez našeho vědomí (jako plot před farou a hřbitovem – vysoký režné pilířky (cihlové) bet. Deskou kryté), je nevhodná, nejvíce byl postižen presbytář dlaždičkovým vzorem, neklidným a vtíravým).

26.září Úmrtí zdejšího kaplana. Na cestě přes Bukorýšku do školy do Tísňav zemřel náhle, raněn mrtvicí, kooperátor p. Jan Vindiš. Byl teprve po vysvěcení a zde byl teprve 10 dní. Zármutek rodičů se nedá vypovědět. Odvezli si ho domů do Frýdlantu a tam byl pochován

20.listopadu nastoupil nový kooperátor p. Frant. Půček. Pišel z Halenkova. Byl vysvěcen r. 1918. Rodem z Hýsly u Kyjova

Posloupnost farářů ve Vel. Karlovicích

14. p. Jan Nep. Nepustil 12/3 1873 – 1900 Odešel za faráře do Spytinova u Uh. Hradiště

15. p. František Vitásek od r. 1900 – 1928. Narozen 1856 ve Zlíně, ordinován 1882. Byl kooperátorem v Lošticích, pak katechetou v Prostějově, potom farářem v Pozdřechově a konečně farářem ve Vel. Karlovicích. Dne 1. Října 1927 odešel do pense a bydlí zde v Reichově bytě vedle místního lékaře. Roku 1933 se odstěhoval do Zlína

16. p. Antonín Kolísek od 1. Ledna 1928. Narozen v dolním Němčí 1883, ordinován 1908, byl jako novokněz poslán sem, zde byl kooperátorem, kaplanem, administrátorem a konečně i farářem. Od 1.1.1946 do pense – bydlí ve V. Karlovicích. Zemřel 24.1.1962 po převozu do nemocnice na Vsetíně.

17. p. František Hamrala, farářem zde od 1.7.1947 a 24.7.1950 odvezen do Želiva (internační tábor pro řeholníky a kněze světské od dubna 1950), pak 5.7.1951 do Hájka u Prahy, kde byl zaměstnán jako vrchní balič ve výrobně Charity umístěné ve františkánském klášteře (Provisorem farnosti byl jmenován 30.7. s platností od 27.7.1950 p. Jan Janíček, kooperátor pana faráře). Po propuštění z tábora byl jmenován administrátorem ve Vysokých Žibřidovicích (mezi Hanušovicemi a Starým Městem pod sněžníkem) od 1.11.1953 do 9.6.1958, kdy po bolestné nemoci zemřel. Pohřben 12.6.1958 v rodné farnosti Hradčovicích za účasti 106 kněží. Pohřbíval generální vikář Glogar. Z farnosti Vel. Karlovice bylo na pohřbu 55 lidí. De inre byl do smrti místním farářem. Bylo úradkem

Božím, že tento vysoce inteligentní muž, horlivý kněz, působivý kazatel, tak brzy (ani 50 let) odešel. Bůh buď jemu odplatitelem. R.I.P.

18. p. Jan Janíček od 27.6.1950 provisor farnosti V.Karl. 12.5.1952 jmenován panem arcibiskupem Josefem Karlem Matochou náhradním místopředsedou pro děkanství Vsetín. Po smrti P. Františka Hamraly od 12.6.1958 administrátorem.

Dne 26.května byla v údolí Bzovém posvěcena nová zvonice a nový zvon. Na zvonici se vybíralo mezi občany a zvon daroval J.M.nejdůst.pan arcibiskup Leopold Trečan. Stal 1000 Kč. Zvonice 80 Kč.

5.srpna Odešel zdejší kooperátor p. Frant. Půček na své dřívější působiště do Halenkova
16. srpna nastoupil nový kooperátor, novokněz P. Frant. Plášek rodem z Hluku u Uh. Hradiště
25.srpna se slavnostním způsobem „otvírala“ a světila nová škola v Tísňavách. Pan farář p. Ant. Kolísek ve slavnostní řeči vyzvedl význam školy pro děti, obec, vlast a církve, vytýčil její úkoly po stránce výchovné a vzdělávací a jadrným způsobem povzbudil občany tísňavské, aby školu v jejím snažení podporovali. Po řečích a proslovech vykonáno svěcení dvou učíren a dvou křížů, jež se v nich měly zavěsiti. Jaké ale bylo překvapení světitele a všech přítomných když vkročili do učíren. V čele třídy zavěšen ohromný obraz presidenta a po jeho bocích stěny přikryty zastíněny dvěma tabulemi. Nezbylo než nově posvěcené kříže zavěsit na boku mezi tabuli a první okno. Národ shromážděný reptal proti jednání vůdcích činitelů (místního řídícího) přítom počínu, ale vše nadarmo. My však doufáme, že přijde jednou den, kdy kříž zazáří opět jasněji nad oblohou naší vlasti a tenkrát dostane se čestnějšího umístění i kříži ve škole tísňavské.

18.srpna Světil se slavnostně nově postavený mramorový kříž na místě tragického skonu P. Jana Vindiše. Po požehnání vyšel z kostela průvod ku zmíněnému místu na Bukorýšce. Promluvu měl a svěcení vykonal P. Štěp. Herat, kooperátor z Vracova, krajan zesnulého. Několika větami nastínil obětavou horlivost zemřelého a pak přešel k významu katol. Kněžství. Lid vracel se zamyšlen dolů, řeč zapůsobila hluboce. Kříž jest předmětem zvláštní úcty poněvadž jež tragická náhlá smrt zaryla se pronikavě do srdce lidu. Stále je ozdoben, ba zahrnut kyticemi a kvítím.

27.října byly volby do Nár. shromáždění a do senátu. Ve Vel. Karlovicích dostali hlasů: lidovci 577, komunisté 312, soc. demokraté 318, republikáni 290, živnostníci 81, nar.socil.61., V Mal. Karlovicích lidovci 245, komun 56, republ. 46, soc-dem 33, nr.soc 10, živnost 3.

Dne 15.prosince Nové zvony. Posvětil místní p. farář P. Ant. Kolísek za asistence místního duchovenstva a účasti velkého množství věřících dva nové zvony. Místo původního zvonu za Války zrekvírovaného zakoupen byl r. 1920 zatímní zvon ocelový (nebylo totiž tenkrát k dostání bronz). Teď když již možno bylo dostati i zvony bronzové, rozhodl se místní p. farář nahraditi dosavadní dva zvony (zmíněný ocelový a původní 30kg vážící zvon) novými, bronzovými. Zakoupeny byly u fy. R. Manoušek, Brno. Protokolárně byly přezkoumány odborným kampanologem vldp. P. Frant. Navrátilem z Kroměříže. Jištěno, že mají ladění harmonické a znějí na E2G2. Větší nese jméno „Václav“, váží 126kg. Je na něm obraz sv. Václava a nápis: „Sv.Václave, nedej zahynouti nám ni budoucím!“ Ke cti sv. Václava v jubilejním roce 1929 věrní farníci karlovští. Menší má jméno „Jiří“, váží 72kg. Je na něm obraz sv. Jiří a nápis: „Ke cti sv. Jiří věnuje P. Jiří Minarčík, děkan v Renotech r. 1929.“ A nad tím nápis „Sv. Jiří, oroduj za nás!“ Cena obou byla 7.000Kč. na řečený obnos se složilo několik velkých dobrodinců. Zdejší rodák P.Jiří Minarčík, děkan v Renotách věnoval 3.000 Kč, místní farář a světitel vld. P. Ant. Kolísek 1.000 Kč, p. Reich, majitel sklárny 1.000 Kč, velkostatek „Forresta“ 1.000 Kč, nejmenovaný dobrodinec 500 Kč a zbývajících 500 Kč uhrazeno bylo částkou, kterou vláda rakouská zaplatila za zvon za války zrekvírovaný. Farníci nemusili přispět ani haléřem, proto plným právem se vyjádřil světitel při své slavnostní promluvě před svěcením, že nové zvony dává svým farníkům jako dárek k vánocům. U příležitosti přimontování nových zvonů bylo opraveno a nově upraveno věžní trámův, jednak proto, že větší zvony potřebují více místa, jednak proto, že bylo již vetché. Zvuk nových zvonů je čistý a jasný. Kéž jsou nové zvony novou vzpruhou náboženského života u nás.

Rok 1930

Dne 20.června se započalo s opravou hřbitovních a farních plotů, dlouhým věkem již zpuchřelých. Vybudován byl plot nový, pevný z jadrného dřeva a v průčelí fary i hřbitova , byl sesílen zděnými sloupy. Technickou stránku, vyměření, dělníky, materiál a finanční zabezpečení obětavě obstaral předseda konkurenčního výboru, lesmistr „Forrestry“, Ing. Fr. Zapletal. Celý náklad činí 20.000 Kč. Na to poskytne podporu jedny třetiny náboženská matice, ostatní zaplatí konkurenční výbor. (Plot. pohledově značně rušivý nadměrnou výškou užitím rezných pilířků betonovou deskou krytých. Pamat. Úřad 28.6.1930).

Dne 31. Srpna otevřena a posvěcena nov měšťanská škola. V každé místnosti zavěšen v průčelí kříž. Slavnost za krásného počasí byla velkolepá. Promluvili starosta obce Prcín, okresní hejtman, okresní školní inspektor, nastávající ředitel měšťanky Hein a místní farář. Krásná ta budova stála přes milion Kč, stát poskytl subvenci 250 tisíc Kč.

Rok 1931

Obecní volby se konaly dne 27.září. bylo zvoleno 30 členů obecního zastupitelstva, a to za stranu republikánskou 4, soc. dem. 8, nezávislou 2, živnost I. 1, živnost II 3, národ. Social. 1, křest. Soc. 2, komunist.2, lidovou 7.

Starostou obce pak zvolen ze strany lidové, pan Josef Minarčík, rolník č. 263

Roku 1931 byly Velké Karlovice zasněženy do 25.března (vrchy do 15.dubna). duben byl dosti vlhký. Od konce dubna nepršelo téměř nic až do 9.srpna. pak přšelo téměř bez větší přestávky do 1.října. říjen byl jasný a suchý až do 25 dne t.m. první sníh přišel 24.září. bylo ho 10-30cm. Brzy roztál přes listopad trvaly silné holomrazy. Od 5. Prosince stálý sníh

Rok 1932

Zajímavým příznakem doby jest hospodářská krise. Zachvátila celý svět a jeví se velice zřetelně i v naší farnosti. Již v prosinci r. 1930 zastaven byl provoz Léskovské huti pro nedostatek objednávek a od té doby se tam nepracuje. Dělnictvo dílem zůstalo doma a hledí si najíti práci v lese, dílem se odstěhovalo do Krásna a jinam. Ceny dřeva poklesly a odbytu rovněž není, vážne tudíž i dřevařství. Dělnictvo minulá léta ve světě zaměstnané s prázdnýma rukama se vrací domů. Mezi lidem není peněz, selský lid trpí prudkým poklesem cen dobytka. Průměrná kráva stojí 600 Kč a přitom 1 kg masa u řezníků za 12 Kč. Všechno možné chtěl socialismus reformovat před léty a sliboval spravedlnost a teď když se dostal k moci neví si rady, poslední věci jsou horší prvních.

Dne 28. Ledna byla ukončena ve farní budově instalace elektrického osvětlení. Zařízeno 10 lamp a 3 vsuvky. Do kostela proud zaveden nebyl pro zamítavé stanovisko Památkového úřadu v Brně.

Elektrizaci obce provádí Středomoravská elektrárna v Přerově.

Rozmachem školství vzrůstá práce farního duchovenstva. „U kostela je“ 12 vyučovacích hodin náboženských. V Miloňově 6 hodin, v Léskovém 8 hodin, v Podřátém 6 hodin, v Tísňavách 6 hodin, ve Bzovém 4 hodiny, na měšťance 6 hodin, celkem 48 hodin náboženství. Dp. Farář vyučuje 16 hodin týdně, kaplan 28 hodin, místní pensista P. Fr. Vitásek 4 hodiny týdně.

Stavba silnice přes Soláň: Letos v srpnu byla začata stavba silnice z Vel. Karlovic přes Soláň do Solance. Silnice má velký hospodářský význam pro naši obec zkracujíc vzdálenost Vel. Karlovic do Val. Meziříčí z 49 km (přes Vsetín) na 34 km. Za stávající nezaměstnanosti jest tato práce velkým dobrodiním pro kraj. Má velký význam strategický poněvadž zkracuje vzdálenost střední Moravy se Slovenskem. Stoupání terénu se zmírní nákladnými serpentínami, takže bude silnice pohodlná. Karlovicím se otvírá nové okno do světa.

Rok 1933

Jubilejní rok 1933 zůstat svět v těžké hospodářské krizi, která se od minulého roku nezmenšila, ba ještě vzrostla. Není práce, není výděleku, není peněz, lid odkázaný na výdělek zápasí s nouzí a rolníci nabírající své výrobky nemohou jich odprodati leč od cenou. Přitom výrobky průmyslové neklesají na ceně. Po celou zimu bylo hlášeno z farnosti přes 700 nezaměstnaných, domáhajících se podpor a stravovacích lístků. Lísky se rozdávaly na obecní kanceláři zpočátku zadarmo později za částečnou práci při opravě obecních cest a úpravě bystřin.

Koupě a úprava hřbitova: Po dlouhé námaze a po překonání všech překážek podařilo se dp. Faráři zakoupiti od obce místní hřbitov. Tím stal se hřbitov majetkem katolické církve se všemi právy a povinnostmi z toho plynoucími. Kup byl zjednan za 300 Kč, ihned proveden a zaknihován. Tím stává se duchov. Správce nejvyšší instancí na hřbitově, který podléhá ve všem jeho správě. První starostí bylo odvodniti celou východní polovinu hřbitova, protože ve hloubce 120 cm byla stojatá voda a neprosakující do hloubky pro silnou vrstvu slínu. Odvodnění bylo odborně projektováno a schváleno státním měřickým úřadem. Je provedeno ve hloubce vesměs přes 2 metry, takže hrobů neohrožuje. Hlavní kanál výtokový jde příkopem vedle východního hřbitovního plotu dolů přes pozemek p. Janička do trativodné studny. Dochovávaní se doposud dalo nahodile, bez plánu a bez vyměřování. Následek toho byl, že nebylo chodníků, stezek a cest, takže do některých míst nebylo přístupu leč přes hroby. Dp. Farář zhotovil pro starý hřbitov provisorní plán a podle něho rozdělil celou plochu na oddělení, která jsou prorytím cestiček vesměs přístupná. Nový hřbitov dal urovnat zavezením jam a dolů. Podle řádného plánu rozvrhl celý nový hřbitov na několik polí, oddělených od sebe širokými pěšinami. Teď se bude pochovávat jen v řadách a podle plánu.

Dne 3 ledna se vzdal varhanického místa při zdejších farním chrámu zasloužilý varhaník p. Karel Dušek, řídící v.v. zastával toto místo 30 roků, Pes vysoký věk svých 82 let vykonával svůj úřad nadmíru horlivě přesně a obětavě. Na jeho místo byl dosazen dosavadní kostelník Frant. Ondrušek, kapelník.

Dne 31. Května odešel z Karlovic Dp. P. František Vitásek, konsistorní a arcibiskupský rada, farář v.v. byl zde 28 let farářem. Roku 1928 odešel do výslužby, ale zůstal ještě 5 let ve zdejší farnosti. Odstěhoval se do svého rodiště, do Zlína

Dne 2. Října se konalo ve Vel. Karlovicích sv. biřmování. Po 24 letech navštívil naši farnost opět nástupce apoštolský – římský – katolický biskup. Byl to Msgr. Jan Stavěl, světící biskup olomucký. Přijel ráno o 7 hod. autem z Nov. Hrozenkova, kde byl ubytován. Přivítal jej dp. Farář Ant. Kolísek, zástupce patronátní Ing. Frant. Zapletal, lesmistr a starostové obou farních obcí p.p. Josef Minarčík a Jan Koňářík. Biřmovanců bylo 850. Byli rozdělení na tři kola po 280. Jeho Milost sloužil nejprve mši sv. a pak o 9. Hod začal svátostný úkon. O jedné hod. odpoledne bylo sv. biřmování skončeno. Milý dojem učinil na farníky J. milost světící biskup. Hlasitě pochválil každého kmotra, před nímž viděl více biřmovanců. Prostě, ale působivě povzbuzoval po sv. úkonu biřmovance, aby s milostí Ducha sv. věrně spolupůsobili. Odpoledne zasedl na faře k obědu, přičemž se zájmem sledoval slova dp. Faráře a okolního duchovenstva o způsobu života farníků a o zdejší pastoraci. Teprve kolem 5 hod odjížděl autem na Nový Hrozenkov, aby příštího dne uděloval sv. biřmování na Halenkově.

Rok 1934

Sv. misie: Ve dnech 5 – 13. Května prožívala farnost dny radostného vzrušení. Konány byly sv. misie. Dva kněží z řádu salvatoriánů z Val. Meziříčí, Dp. Kubáč a dp. Šrahůlek lámali po celý týden chléb slova božího duším upachtěným životním bojem. Slova jejich rázně a nekompromisně stavěla posluchačům před duševní zraky vznešenost a krásu Kristovy nauky, ukazovala správné cesty a kapal hojivý balzám útěchy do duší trpících a malomyslných. Že zdravý náboženský duch ve farnosti neochabuje, nýbrž roste dokazovaly zpovědnice hustě obklopené, chrám Páně naplněný při promluvách do posledního místečka a imponantní zakončení při svěcení kříže. Počet zpovědí byl 3 045, počet sv. přijímání 4 100

Dne 13. Května jako zakončení sv. misí byla slavnost svěcení pomníku padlým ve světové válce. Poněvadž akce světských činitelů pro postavení pomníku padlým vesměs ztroskotaly pro lidskou lehkomyšlnost ba i nesvědomitost a farnost neměla doposud pomníku padlých, rozhodl se dp. Farář Ant. Kolísek zbudovati pomník padlým na hřbitově. Byl postaven prostý avšak vkusný kříž v ceně 2500 Kč na němž budou vyryta jména padlých. Sbírka na tento pomník nebylo náklad bude větším dílem zanesen do režie oprav zdejšího církevního hřbitova. Slavnost svěcení byla velkolepá. Masy karlovského lidu se shromáždily na hřbitově, de dp. Superior P. Kubáč. Dojemným způsobem vysvětlil proč stavíme pomník ve formě kříže. Na to dp. Farář Ant. Kolísek za asistence kooperátora zdejšího vykonal akt svěcení. Místní orelský pěvecký kroužek pod vedením mladistvého varhaníka p. Fr. Ondruška zapěl dvě smuteční písně, orelská kapela zahrála národní hymnu „Kde domov můj“ a lid po třech „otčenáších“ za duše padlých v hlubokém pohnutí odcházel.

8.srpna odešel zdejší kooperátor p. Frant. Polášek na nové působiště do Postřelkova u Zbřeha
9.srpna nastoupil nový kooperátor, novokněz P. Jaroslav Žuja, rodem z Bílovic u Uh. Hradiště

Rok 1935

19. února odchází zdejší kooperátor P. Jaroslav Žuja na nové působiště do Štěpánova u Olomouce. Na jeho místo nastupuje kaplan z Rudy n/Mor. P. Ludvík Kulička, rodák z Rakova u Hranic. Vzdor krátkému pobytu oblíbili si Karlovští P. Žuju tak, že se s ním velmi neradi a těžko končili. Ordinován roku 1934.

Primice: Primice ve Velkých Karlovicích. Krásnou neděli prožili karlovští farníci 14. Července. Jejich rodák P. Ferdinand Kacelle slavil svou primici. Byla to slavnost tak dojímavá a soustředila pozornost nejen farnosti, nýbrž i okolí. Vždyť ve Vel. Karlovicích nebyla již 20 let primice. Za doprovodu hudby vyšel z dřevěného karlovského kostelíčka četný průvod do domku primicianta. Tam srdečně promluvil místní pan farář P. Kolísek k novoknězi i jeho matce – vdově. Pláč ozýval se světnicí, když matka udělovala požehnání synu – knězi za sebe i za otce, který padl ve světové válce na italské frontě. Dlouhý byl průvod, který doprovázel novokněze do kostel k první mši sv. před kostem uvítaly dvě družičky primicianta, a v kostele nadšeně kázal o svatém kněžství universitní profesor dr. Vašek z Olomouce. Potom sloužil novokněz P. Kacelle první mši sv. v přeplněné kostele a na hřbitově nesla se jásavá píseň „Ejhle oltář...“. Z kněží byli přítomní mimo p. Faráře P. Kolíska, kaplana P. Kuličky a slavnostního kazatele dr. Vaška, p. Kanovník Odstrčil z Nov. Hrozenkova se svým vrchním kaplanem p. Čermákem, profesor dr. Col z Mor. Ostravy a dva bohoslovci. Odpoledne uděloval primiciant věřícím novokněžské požehnání. Primice dp. P. Kacelly staly se ve Velkých Karlovicích náboženskou manifestací a ukázaly, jak si Valaši váží svých kněží. Primiciantu voláme na novou dráhu života: Impleat Te Deus omni benedictine coelesti ac terrestri in vinea Domini!

Dne 17. Srpna odešel z Vel. Karlovic dosavadní kooperátor P. Ludvík Kulička, aby působil na vinici Páně v Mysločovicích u Holešova a týž den nastoupil kooperátor. P. Jan Stojaspal rodem z Nivnice u Uh. Brodu. Byl vysvěcen v r. 1932 a působil před tím v Bojkovicích, Brumově a Hněvotíně. Sv. biřmování dne 8. Října uděloval v Novém Hrozenkově sv. Biřmování světicí biskup J.K. Monsgr Jan Stavěl. Ze zdejší farnosti tam bylo 248 biřmovanců.

Rok 1937

Letos bylo velmi mnoho sněhu. Od roku 1909 ho nebylo nikdy tolik, jak tohoto roku. Nová silnice přes Soláň blíží se svému dokončení. Ostré stoupání staré cesty zmírněno serpentínami, zatáčky a oblouky vyrovnány a cesta rozšířena. Kopec v Jezerném u kaple prokopán. Rekonstrukce trvala 4 roky a vyžádala si velikého nákladu. V kostele byly obnoveny sochy p. Marie Lurdské a sv. Jana Nep. Na bočních oltářích.

Dne 20. Června 1937 vysvěcena kaplička v Lopušánkách ke cti Neposkvrněného Početí P. Marie, zbudovaná péčí rodiny Korytářové č. 438. Krásná kaplička zbudovaná, aby se u ní shromažďovali

věřící z té ráztky pod Javorníkem k pobožnostem májovým a jiným, aby si tam tamní pasekáři i četní tam procházející turisté vyprošovali pomoc a ochranu Boží, když mají přes 2 hodiny do kostela. Posvětil P. Jan Stojaspal, kooperátor za hojné účasti věřících.

Dne 1. srpna odešel z Vel. Karlovic dosavadní kooperátor p. Jan Stojaspal na nové působiště do Derfle u Kunovic. Působil zde dva roky. Na jeho místo nastoupil novokněz P. František Voldán, rodák z Malhotic u Všechovic.

Počátkem školního roku 1937/38 ustanovil okresní školní výbor Drahomíru Hoffmannovou výp. Učitelkou katolického náboženství při měšťanské škole zdejší. Kromě toho vyučuje ještě náboženství na trojtřídní škole v Miloňově a ve třech třídách ve škole u kostela. Má tedy 22 hodin a 17.6 km cest týdně, za něž se jí čítají 4 hodiny vyučování. Tedy 26 hodin týdně. Kromě toho učí ještě kooperátor 24 hodin a farář 10 hodin týdně. Celkem je ve zdejší farnosti 28 tříd na sedmi školách.

Rok 1938

Oprava varhan: Koncem dubna provedena generální oprava varhan při čemž pořízen nový měch, jenž sám stál 2 800 Kč. Oprava celá si vyžádala nákladu 5 000 Kč, jenž uhrazen kostelními sbírkami. Opravu provedl Karel Pelikán, varhanář v Uh. Hradišti (nást. Matěje Strmisky.)

Dne 29. května koaly se zde obecní volby. Bylo zvoleno ze strany lidové 10, z republikánské 5, z živnostenské 3, nár. soc. 2, soc. dem. 8 a komun. 2 členové obecního zastupitelstva. Starostou zvolen Josef Minarčík z lidové strany, náměstkem starosty Miroslav Tetter ze soc. dem. Lidová strana má ještě dva radní: Josef Vašut a Pavel Chovaneček.

Kostelní lustry byly pořízeny roku 1892. Loňského roku byly všechny odpadané skleněné přívěšky pořízeny a prořídlé lustry opět doplněny. Stálo to 1 000 Kč

Oprava kostelních lavic. Kostelní lavice byly už hodně sešlé, takže nutně potřebovaly opravu. Při té příležitosti byla i dlažba pod lavicemi i mezi lavicemi vyrovnána a cementem zalita, udělány nové cementové schodky zvenku u zákristie, stěny umyty a vyspraveny barvou, oltáře kde bylo potřeba natřeny i svatostánek uvnitř natřen bílou barvou. Opraveny sochy na oltářích, a to na hlavním oltáři socha P. Marie s Ježíškem a sochy sv. Cyrila a Metoděje, na bočních oltářích socha P. Marie Lurdské a sv. Jana Nepom. Křtitelnice byla obnovena, varhany natřeny, všechny obrazy sňaty a očištěny od prachu, obě zpovědnice a čtyři skříně v zákristiích natřeny. Celá tato generální oprava vnitřku kostela stála 14 000 Kč. Zapláceno kostelními sbírkami.

Nový kooperátor: Dne 1. srpna odešel z Vel. Karlovic dosavadní kooperátor p. František Voldán na nové působiště do Vel. Újezda, a na jeho místo nastoupil novokněz P. Josef Doležel, rodák z Filipova u Zábřeha

Válečné nebezpečí:

22/9 mobilizace do 40 let

30/9 konference čtyř velmocí v Mnichově, která nám nařídila odstoupiti Německu kraje německé, Polsku kraje s obyvatelstvem polským a Maďarsku kraje s obyvatelstvem maďarským.

Ztratili jsme 41.596km² území a na něm 4 922 440 obyvatel. Zbylo nám 98.911km² území a na něm 9 907 096 obyvatel. Ztratili jsme okrouhle třetinu území i třetinu obyvatel. Čechy měří nyní 35.000km² a mají 4 697 999 obyvatel, Morava měří nyní 15 000 km² a má 2 270 000 obyvatel. Celkem 6 967 000 obyvatel. Z toho v Čechách a na Moravě 91,5% Čechů.

18/10 Demobilizace, vojáci se vrací

30/11 Zvolen nový prezident Dr. Emil Hácha po prezidentu Dr. Ed. Benešovi, jenž odstoupil 5/10.

Všecky české politické strany se rozešly a vytvořily pouze dvě strany: Národní Jednota a Národní strana pracuj. lidu. Ministerským předsedou je Rudolf Beran. Slovensko je samostatné a tvoří s námi a s Podk. Ukrajinou Česko-Slovenskou republiku.

Rok 1939

Dne 14/3 prohlásilo Slovensko svůj samostatný stát. ve středu 15/3 obsadilo Německo Čechy a Moravu a zřízen Protektorát Čechy a Morava. Ve Vel. A Malých Karlovicích je na 80 členů německé

pohraniční finanční stráž. Všichni muži české národnosti se přihlásili do jediné politické strany Národního souručenství. Všecka mládež od 17 do 24 let je zapsána do „Mládeže Národního souručenství.

Nový kooperátor: dne 1. srpna odešel z Vel. Karlovic kooperátor Josef Doležel a na jeho místo byl ustanoven novokněz p. Jan Vítovský. P. Doležel byl přesazen do Klenovic na Hané, děkanství Tovačovské.

Svěcení nové hasičské stříkačky: Hasičský sbor v Podtátém si zakoupil novou motorovou stříkačku, jež byla dne 27. srpna slavnostně posvěcena místním farářem za přísluhy zdejších bohoslovců Jos. Čajana a Michala Plánky. Před tímto posvátným obřadem se sloužila mše sv. v kapli sv. Cyrila a Metoděje a svěcení konáno na prostranství před kaplí. Slavnosti se zúčastnilo kromě hasičského sboru v krojích i mnoho věřících z širého okolí. Při mši sv. hrála chvalně známá kapela halenkovská píseň ejhle oltář, již lidé tak rádi zpívají.

Nový Katecheta: Po dva roky učila na měšťance náboženství laická katechetka Drahomíra Hofmannová. Od 1. září byl konečně ustanoven kněz, p. Antonín Frech, naroz. 1903 ve Skočově, ordinovaný 1938. První rok po vysvěcení působil jako kaplan v Brodku u Nezamyslic. Poněvadž na faře není místa, bydlí v soukromém bytě poblíž měšťanské školy. Učí na měšťance 6 tříd, v Miloňově 4 třídy a u kostela 3 třídy, celkem 26 hodin. Farář učí u kostela 4 třídy a v Bzovém 2 třídy, celkem 12 hodin. Kooperátor učí v Léskovém 5 tříd, v Podtátém 5 tříd, a v Tísňavách 3 třídy, celkem 26 hodin. V celé farnosti je 32 tříd.

Rok 1940

Zima byla krutá a dlouhá a velmi mnoho sněhu. Vyhnulo mnoho lesní zvěře a zmrzlo mnoho stromů. Na jaře se musely vykácet skoro všechny ovocné stromy, jistě na 90 %. První pluh na jaře se objevil teprve počátkem dubna. Celé jaro i léto je chladné a deštivé.

Válka: Na podzim roku 1939 vypukla válka mezi Německem a Polskem. Polsko bylo za 18 dní dobyt a zmizelo s mapy Evropy. Východní polovinu obsadilo Rusko, západní polovinu Německo. Nato vypověděly Německu válku dvě velmoci: Anglie a Francie. Přes zimu nebylo zvláštních vojenských operací, ale na jaře udeřilo Německo přes Belgii a Holandsko na Francii, prolomilo všechna opevnění a obsadila Paříž načež Francie složila zbraně a uzavřela s Německem příměří. Zbývá už jenom Anglie – a pak bude po válce.

Sv. missie: 12-19. května: V době, kdy v Evropě duní děla a potoky lidské krve zvlažují zemi, prožívala naše farnost týden svaté radosti, pokoje a míru – sv. missie. Veledušt. Páni missionáři redemptoristé z Čevenky P. Ignác Coufal, P. Josef Kalous a P. Holubníček přijeli v sobotu před sv. Duchem a hned započali sv. missie sv. zpovědi všech školních dětí. V neděli svatodušní před ranní Veni sancte Spiritus, úvodní promluva, mše sv. a společné sv. přijímání veškeré školní mládeže. V pondělí svatodušní byla slavnost prvního sv. přijímání dětí a pak po cel týden ráno i odpoledne scházeli se farníci v hojném počtu do chrámu Páně, aby se tam sytili chlebem slova Božího a duší svou vykoupali v lázni sv. zpovědi k sv. zpovědi přišlo 3115 věřících, u stolu Páně bylo 4250. Na ukončení sv. missií byl posvěcen nový májový kříž, který daroval pan Cyril Křenek, pasekář v Miloňově „na Lotově“. Slavnostní průvod s křížem však utrpěl nepohodou, neboť celé to nedělní odpoledne hrozně přšelo, Bože dobrotivý dej hojnému vzrůstu semenu sv. učení zasetému do srdcí farníků, aby vzrostlo v požehnanou úrodu plnění křesťanských povinností

Přesazení důstp. katechety. Katecheta P. Antonín Frech byl přeložen na Vsetín. Vyučování na měšťance převzal velp. Kooperátor a na obecných školách vypomáhá vyučovat laická katechetka Anna Minarčíková.

Rok 1941

Dne 1. května přeložen zdejší kooperátor Jan Vítovský do Mistřína, pošta Svatobořice u Kyjova. (zemřel 29.6.1967 v Mistříně, tam pohřben).

Do kostela pořízena nová lampa pro věčné světlo za 1300 Kč od fy Neškudla v Jablonném nad Orlicí. Zaplatil je spolek živého sv. růžence ze svých příspěvků.

Nový kooperátor: dne 1.srpna ustanoven sem nový kooperátor Antonín Duda, nar. 1910 v Horním Těrlicku ve Slezsku. Vysvěcen byl r. 1940. Jeden rok působil na Halenkově.

Laickým katechetou pro rok 1941/2 jmenován zdejší rodák Josef Čajan, absolvent učitelského ústavu v Brně. Vyučuje na měšťance v Miloňově, v Léskovém a v Podtátém.

Válka se rozšířila na celý svět. Německo obsadilo Rusko až po Leningrad a Moskvu a poloostrov Krym, v Africe se bojuje v Líbii a v Asii vypovědělo Japonsko válku Anglii a Spojeným Státům severoamerický. Japonsko obsazuje v Tichém Oceáně jeden ostrov po druhém, Filipíny, Sumatru, Javu, Borneo, Celebes a Novou Guineu. Teď je na řadě na východě Austrálie a na západě Indie.

Rok 1942

Zvon odebrán: 8.dubna byl odebrán na válečné účely větší zvon. Byl zakoupen roku 1929 a posvěcen na jméno sv. Václava vážil 126kg a zněl na E2. Byl na něm nápis: „Sv. Václave, nedej zahynouti, nám ni budoucím! – Ke cti sv. Václava v jubilejním roce 1929 věrní farníci karlovští.“

Thuje na hřbitově: Při založení nového hřbitova byla hlavní cesta a příční hlavní cesta osázena kaštany. Bylo to pěkné, zvláště když kvetly, ale nevýhodou bylo, že košatou korunou tvořily ustavičný stín, takže pod nimi nic na hrobech nerostlo. Tyto kaštany stáším a dvěma krutými zimami už dosloužily a byly vykáceny. Místo nich bylo vysázeno 40 nových stromků, thuja. Jest to čistě hřbitovní okrasný strom. Je příjemně bledě zelené barvy a roste štíhle vzhůru, takže neškodí stínem květinám na hrobech. Proti zimě je úplně otužilý, takže ani nejkřutější zima mu neuškodí. Každý ten stromek 120 až 160 cm vysoký stál 60 K. dodal je školkařský závod Horák z Bystřice pod Host. Za 20 – 30 roků bude to překrásná alej, jaké můžeme vidět jenom na městských hřbitovech. Správné jméno zní: *Thuja occidentalis* Malomjany.

Sv. Biřmování: dne 21.zář, za překrásného podzimního počasí, uděloval ve zdejší farnosti sv. biřmování světic biskup Dr. Stanislav Zela. Přijel autem ráno v 8 hod, sloužil biskupskou mši sv. a pak udělil sv. biřmování 840 biřmovancům ve třech kolech. Slavnost se protáhla do 1 hodiny, načež po obědě, o ho. Odjel zase na Vsetín, kdež byl v zámku ubytován. Slavnost zanechala u farníků hluboký dojem. Dej Bůh, aby biřmovanci, posilnění Duchem sv., zůstali vždy věrní své víře a podle té víry i žili zbožně, spravedlivě a bohabojně.

Ve školním roce 1942/3 vyučovali náboženství pouze farář a kaplan. Ale je toho pro dva kněze velmi mnoho. Malba v kostele, od roku 1928 již značně poškozená, byla letos důkladně obnovena, takže je zase jako nová. Oprava stála 6 tisíc K. zapláceno ze sbírek kostelních.

Rok 1944

Letos bylo neobyčejně mnoho sněhu. Ani nejstarší obyvatelé tolik sněhu nepamatují. Zající nadělali mnoho škod na ovocných stromcích. Ochrana pňů nic nepomohla, neboť se dostali až ke koruně stromků. Obec vyplatila 60 tisíc K za odklízování sněhu na silnici. Válka ještě trvá, mnoho zdejších lidí je na práci v Německu potraviny kupované pod rukou se platí ohromnými penězi anebo výměnou za jiné věci. Anglické a severoamerické vojsko se 6.6. vylodilo na normanském pobřeží a zdá se, že tam se válka dobojuje a skončí!

V našich horách, na Javorníku a na Beskydách se ukrývá mnoho partyzánů. Jsou to mladí odvážní lidé, oblečení ve vojenském stejnokroji anebo v občanském šatě a dobře ozbrojeni, které tam vysadila ruská armáda, aby v týle fronty škodili nepříteli. Je přísně zakázáno se s nimi stýkat, poskytnout jim noclehu anebo pokrmu. Zdejší obchodník Dobromil Kovář měl s nimi nějaké styky a byl zato odsouzen k smrti a zde u mosta na jasanu oběšen. Visel tam 24 hodiny a pak odvezen do ostravského krematoria.

Rok 1945

Konec války. Čím více se blížila fronta k našim hranicím, tím více zde přibývalo německého vojska, hlavně přísunový terén, jenž vozil na Slovensko válečný materiál. Jeden takový maďarský oddíl jedoucí na Slovensko byl na Javorníku přepaden partyzány a čtyři maďarští vojáci byli zastřeleni a na druhý den byli na zdejším hřbitově pochováni za přítomnosti celého maďarského oddílu asi 60 mužů i s podplukovníkem a vojenským duchovním. Zde každou noc některý ten vojenský oddíl nocoval, což bylo spojeno s mnohými obtížemi. Domáci se museli uskrovnit a jim dát obytné místnosti na dvoře vojenské vozy, chlěvy, kolny, stodol přeplněny koňmi, pro něž si brali sedláckovo seno atd. Jakmile byli Němci u Žiliny poraženi, začali rabovat slovenské vesnice, které museli opustit a přes Karlovice táhly pak nepřehledné transporty koní a hovězího dobytka. Mnohé kusy slabostí a únavou padly a pošly. Zdejší obyvatelstvo vidělo tak názorně co je čeká, až budou Němci nuceni vyklidit Karlovice. Po pádu Žiliny rozhodlo se německé velitelství uchytil se na Javorníku. Narychlo se zbudovaly zákopy, při čemž museli Karlovjané pomáhat. V tu dobu bylo zde nejvíc vojska. Konečně ve dnech 1. – 3. Května byly dokončeny všechny vojenské přípravy k hájení Karlovic. Děla a kulometry už stály na svých místech podél cesty od Beskydu až ke kostelu, mosty připraveny k vyhození záseky na ulicích dohotoveny a dobytek k odvezení sepsán. Obyvatelstvo, zvláště u hlavní cesty, odvezlo si co se dalo do chalup v horách, anebo aspoň ukrylo ve sklepích. Dne 3/5 se u na Javorníku bojovalo a ze Slovenska dopadly k nám první dělové granáty. Najednou začali Němci s velikým spěchem opouštět Karlovice, a to směrem k Soláni, poněvadž cesty ke Vsetínu byla už u Halenkova, v moci čsl. vojska. S německým vojskem odjeli i bylo už všechno německé vojsko pryč. Neměli ani tolik času, aby vyhodili podminované mosty anebo odvěkli dobytek. Nic nepoškodili. Už v noci přišla z Javorníků údolím Pluskovce československá pěchota a bez boje obsadila Karlovice. Ráno 4/5 objevily se první motorisované ruské oddíly a valily se pak po celý den, nadšeně vítány obyvatelstvem. Zde se Rusové nezastavovali, ale hnali se za Němci a vrzy jsme slyšeli od Soláně dělovou palbu. Zadní německé kolony byly tam dopadeny a pobity, při čemž hospoda Čarták byla hodně poškozena. Hlavní boj byl sveden až u Rožnova, a toto město velmi utrpělo. Směrem ke Vsetínu také nebylo bojů a proto není žádných škod až teprve v Ústí u Vsetína jsou zničeny dva mosty železniční a jeden silniční. Na druhý den 5/5 jsme pochovali s velikou slávou tři padlé vojiny čsl. Armády, kteří byli nalezeni mrtví na Javorníku, a jednoho ruského vojáka, který padl v boji u Rožnova. Na našem byli pochováni také hřbitově tři němečtí vojáci: dva vojáci, které Němci pro zbabělost oběsili u mosta a nechali ho tam viset 48 hodin pro výstrahu ostatním německým vojákům a jeden kterého lidé našli mrtvého na Javorníku. Dne 7/5 podepsalo Německo bezpodmíněnou kapitulaci. Dne 10/5 odpoledne byl zde pochován za nesmírné účasti všeho obyvatelstva i čsl. Armády zdejší rodák Josef Borák z Pluskovce č. 283, který padl jako partyzán v boji o Vsetín ve věku 23 let. Dne 11/5 byl stát jasan u mosta, na němž byl potupně oběšen zdejší obchodník Dobromil Kovář. Ponechán však vysoký peň a naň dali obraz, zvětšenou podobiznu zemřelého a bohatě květinami zdobili. V neděli 13/5 jsme oslavili znovuzrození československé republiky: v kostele slavných Te Deum a odpoledne mohutným průvodem z Léskového ke kostelu s hudbou a oslavnými řečmi. Dne 15/5 zemřel školák Stanislav Lukáš z Podřatého, smrtelně zraněn od vojenské miny, kterou chlapci našli a ta pak vybuchla. Elektrický proud sice nešel z Přerova, ale zdejší UP závody (pila) nám ho aspoň částečně dodávaly, takže jsme mohli 16/5 poslouchat v rozhlase slavný příjezd pana presidenta a vlády do Prahy po šestiletém pobytu v cizině. My všichni Karlovjané jsme přesvědčeni, že ruka Boží nás chránila na přímluvu naší mocné Orodovnice a Patronky našeho chrámu Páně. Jako zázrakem jsme byli zachráněni, když už všechno bylo připraveno k našemu zničení. farníci přinášejí hojné dary na kostel, aby projevíli Pánu Bohu svou vděčnost. Sbírkou vynesla přes 100 tisíc Kč.

Změna faráře: Dne 1. ledna 1946 odešel zdejší p. Farář P. Antonín Kolísek na odpočinek. Nastoupil sem na nové místo jako novokněz. Působil zde nepřetržitě jako kooperátor, kaplan administrátor i jako farář od 18. ledna 1928. Dne 1. ledna 1946 byl jmenován administrátorem zdejší kaplan Antonín Duda, kde sám spravoval farnost do 1. května 1946.

Od 1. května 1946 přišel do V. Karlovic kooperátor novosvěcenec P. Otakar Pělucha. Týž se narodil v r. 1919 v Bojkovicích na Mor. Slovácku. Jeho otec byl četnickým strážmistrem. Rodina žila čas ve

Frýdlantě, nyní v Třebeticích u Kroměříže. P. Otakar studoval a maturoval na arcib. Gymnasiu v Kroměříži r. 1938. Bohoslovecká studia musel jako většina theologů přerušit za války a byl „v Einsalzu“ v Německu na nádenické práci „pro vítězství Říše“, jako tisíce jiných Čechů tam pracoval. Po ukončení války dostudoval na bohosl. CM fakultě za války byl CM bohoslovecká fakulta jako jiné vysoké školy zavřena a v Olomouci se podařilo aspoň udržeti soukromý theologický arcib. Ústav – byl vysvěcen na kněze v Olomouci. 7.4.1946 bisk. Zelver. První mši sv. sloužil v Třebeticích dne 21. Dubna 1946. Ve V. Karlovicích se dal nadšeně do duch. Práce v kostele i ve školách, hrával fotbal mezi mládeží si získal velikou oblibu.

Nový farář: Od 1.7 byl investován na V.K. P. František Hamrala, dosud I. Kaplan v Rožnově p. Radhoštěm. Nar. 3.12.1908 ve Lhotce, fara Hradčovice, okr. Uh. Brod. Studoval 1920 – 1928 na arcib. Gymnasiu v Kroměříži a tam s výborným prospěchem 8. 6. 1928 maturoval. 1928-1933 studoval bohosloví v Olomouci, ord. 2. 4. 1933 nap. Arcib. L. Prečanem. Od 1.5.1933 do 28.2.1934 byl kooperátorem v Krásensku, 1.3.1934 – 30.9.1934 kooperátorem v Morkovicích. 1.10. 1934 – 31.1.1935 admin. Tamtéž. 1.2.1935 – 31.7.1935 kaplanem tamtéž, od 1.2.1935 do 30.4.1935 současně excur. Admin. V Prasklicích, 1.8.1935 – 31.8.1937 koop. V Losticích, 1.9.1937 – 31.5.1939 koop. V Hulíně, 1.6.1939 -30.6.1946 kaplanem v Rožnově p/R.

Cyrilometodějská slavnost: Na Machůzkách na památku tam vzpomenutého boje kříž. V r.1946 už starý kříž by nahrazen novým a dne 7. Července 1946 v neděli po svátku sv. Cyrila a Metoděje posvěcen. Po ranní vyšel od kostela pěkný a velký průvod s místním duchovenstvem na Machůzkách měl kázání nový farář o významu kříže, jež k nám donesli sv. C a M. na to sloužil slavnou mši sv. za lásku a svornost Slovanů za asistence dp. Zdejších kaplanů P. Ant. Dudy a P. Otakara Pěluchy. Odpoledne byla veselice na hřišti na Machůzkách. Slavnost pořádala čsl. Strana lidová.

Pouť na Sv. Hostýn: konána v sobotu a v neděli 27. A 28. poutníci jeli zvláštními vozy – bohužel nákladními, protože dráha zatím jiných nemá. Poutníků bylo na 400 a s hudbou je vedl (i duchovně sytil) dp. P. Otakar Pělucha.

Instalace a pouť: na instalaci se uvolil přijeti sám na p. generální vikář P. Oldřich Karlík, býv. Profesor nového faráře z morálky. Přijel v předvečer 10.8.1946, přenocoval na faře, ráno 11.8. si vyšel do lesů. První mše sv. byla o 7 hod (P. Otakar), druhá o ½ 8 hod. (farář), ranní v 8 hod (P. Duda). Před hrubou šel slavný průvod od fary s dp. Gen. Vikářem. Slavnostní, výstižné opravdu brilantní kázání měl na téma ned. Evang. 9 ned. Po sv. Duchu poslanec Ústavodárného Národního. Shromáždění prof. P. Julius Klimek z Val. Meziříčí, s nímž nový farář politicky spolupracoval. Slavnou mši sv. sloužil nadp. Generální vikář za asistence p. rady Ant. Kolíska (presbyter asistent), vedp. Rady Frant. Janíka ze Starého Jičína, p. Farář Aug. Spurného z Nov. Hrozenkova (jáhen a podjáhen) a přísluhy nového faráře, dp. Dudy, dp. Pěluchy, dp. Drouga z Nového Hrozenkova, dp. Bohoslovce Bezdíčka z Brna a ještě jednoho p. bohoslovce z Nového Hrozenkova a abych nezapomněl, univ. Prof. Dr. Rudolfa Cola. Po družném obědě – při němž byli shora uvedení, dále kostelní hospodáři, otcové chudých, oba předsedové místních národních výborů, známi faráři z Rožnova aj. byl obřad instalace, který provedl nap. Gen. Vikář, který byl přivítán u kostela družičkou Annou Vašutovou a Marií Bambuchovou. Promluvu z kazatelny měl dp. Děkan Jos. Blažek ze Vsetína. To už byl přítomen i dp. Kanovník, děkan a farář z Rožnova P. Jos. Seget, dlouholetý „šéf“ nového faráře. K věřícím promluvil i dp. Gen. Vikář a byl jménem farníků u oltáře pozdraven předsedou kost. Konk. Výboru Jos. Vašutem a předsedou M N V ve Velkých Karlovicích Arnoštem Srohem. Po osvěžení odjel v podvečer nap. Gen. Vikář na Vsetín a i ostatní vzácní hosté se rozjeli.

Výstava Svátostí oltářní na svátek Nanebevzetí Panny Marie. Dopoledne měl kázání vldp. Prof. R Col, odpoledne pro ženy a dívky P Otakar, pro muže a jinochy, farář Col

Odjezd dp. Kaplana. P. Pělucha byl 1.9.1946 jmenován prefektem a supl. Profesorem na arcib. Gymnasiu v Kroměříži. Snažil se odvrátiti toto jmenování, tak se mu zalíbili ve V.K., ale bylo již pozdě. Velmi nerad dne 29.srpna 1946 odjížděl a sliboval, že na V. K. nikdy nezapomene a vždy se sem bude rád vraceti. Byl zde necelé 4 měsíce, ale kus brázdy dobře vyoral. Byl by z něho velmi dobrý kazatel. Tak jsme zůstali s P. Dudou sami a rozdělili jsme se o školy takto: farář „u Kostela“ (10 hodin), v údolí „Bzovém“ 2 hod, obě IV třídy na měšťance (staženy v jednu – 2 hod) celkem 14 hodin. P. Duda

v Miloňově 4 hod, v Podřátém 6 hod., v Léskovém 6 hod., na měšťance po stažené tříd 8 hod, celkem 24 hodin.

Na karlovske hody (10.11.) kázal vldp. Farář z Nového Hrozenkova P. Aug. Spurný

Účastníci instalace a početí:

František Hamrala – nově instalovaný farář

Otakar Pčuncha – jeho kaplan

Josef Blažej – děkan

Antonín Kolísek – farář v.v.

Antonín Duda - administrátor odevzdávateľ

František Janík – farář na Starém Jičíně, rodák z Velkých Karlovic

Instalace elektr. Světla v kostele

Anabase zvonu z kaple v Jezerném

V roce 1942 musel býti odevzdán i zvon z kaple v Jezerném. Mezi svými spolubratry –zvony se dostal do Ostravy k rozřadění – zvony měly 4 skupiny A,B,C,D. do téže sběrný zvonů dostal se i zvonek ze zvonice obce Svárova u Uh. Hradiště. Svárovský zvonek byl dříve zvážen a oceněn značkou C (= starý, cenný zvon). Dozorci sběrné firmy p. Antonínu Vrzalovi – rodáku ze Svárova – bylo zvonku rodné obce líto – i když byla jakási naděje, že jako zvon „C“ značky bude snad ušetřen, ovšem jisté to nebylo. Hledal tedy zvonek stejně veliký a našel zvon z jezerního. Odlepil označkování a zápis o váze ze svárovského zvonu a přilepil to na jezerňanský zvonek, který dosud zvážen nebyl ani označován. Tak dostal náš zvonek zn. C, ačkoliv byl zakoupen až po světové I. Válce . Ovšem musel a byl nyní veden na Svárov (Svárovskému zvonku „pomohl“ p. Vrzal přes plot, přechovával jej u známých v Ostravě a konečně tajně jej dovezl domů a doma uschoval tajně). Náš jezerňanský „památný“ zvon pak putoval mezi jinými starými zvony na fotografování, , natáčení zvonu atp. do Prahy, kde skutečně odborníci odborně fotografovali, natáčeli zvon atd. se všemi zvony tak důkladně, že to vydrželi 3 roky, až Německá říše praskla a tyto zvony přece zachráněny a obce z nichž tyto zvony byly, vyzvány, aby si je v Praze vyzvedly. A hle, obec Svárov, kde začal vyzváněti jejich dotud p. Vrzalem skrývaný zvonek hned po osvobození, dostala vyrozumění, že v Praze mají zvon. Pan Ant. Vrzal vysvětlil věc svým spoluobčanům, zvon z Prahy dovezl domů, uvědomil zdejší farní úřad a farář Frant. Hamrala dojel z Uh. Hradiště bratrovým autem do Svárova a dne 30.9.1946 se zvonek tímže autem dovezl zpět do V.K.. Pan Vrzalovi byl za cestu do Prahy a zpět a nutné výlohy vyplacen obnos 1.200 Kč, což bylo hrazeno darem amerických Karlovjanů na kapli v Jezerném. Tak provází nyní zvonek zase mrtvé a 3 x denně volá k modlitbě.

Nový kalich

Smrt nejdp. arcibiskupa Leopolda Prečana

Pan arcibiskup Prečan zemřel na sv. kopečku 2.3.1947. za jeho vlády studoval bohosloví a jím byl vysvěcen (a z jeho rukou přijal všechna svěcení) nynější farář, který byl od jeho gen. Vikáře investován a instalován. Pan rada Kolísek za jeho vlády se stal farářem i odešel do výslužby, od něho obdržel límec, kores i arcib. Radovství. Pan kaplan Janíček za něho

Nová dlažba v kostele

Karel Žamborský, kulturně – církevní referent

Dr. Pavel Sovica, kom.rol. správy z NV-Brno

Bedřich Hoffmann, člen ZNV v Brně a farář na Horní Bečvě

Odchod dp kaplana Antonína Dudy a příchod nového dp. kaplana – novokněze P. Janíčka

P. Dudovi se zalíbil Bohumín – město. Zažádal o propuštění z arcidiecése olomoucké, které mu nap. Kapitulní vikář udělil a on nežli ndp. Apoštolský administrátor Onderek z Českého Těšína záležitost

vyřídil, byl na měsíc srpen 1947 pro forma jmenován kaplanem ve Starých Hamrech. Odtud se odstěhoval 3. Zářím 1947 po 6 letech působení. Byl velmi obětavý při docházkách do škol – ať se dělo, co dělo, šel nebo jel na kole. Velmi ochotně také zaopatřoval nemocné po kopcích. Byl velmi oblíben. Na novém působišti nechť ho provází Boží požehnání.

Od 1. srpna 1947 byl do V. Karlovic jmenován nový dp. Kaplan, novokněz P. Jan Janíček, rodák z Krompachu – Zábřehu na mor., kde se narodil 1.4.1922. Jeho rodiče se brzy přestěhovali do malé vesničky u Štemberka. Odtamtud navštěvoval české gymnázium v Olomouci, tam maturoval r. 1941 (21.5.). potom studoval teologii ve Vidnavě (Stádlu byl odtedy v území zabraném Německem a i bohoslovci olomoucké arcidiecése z toho území studovali ve Vidnavě) kněžském to semináři bratislavské arcidiecése) a po obnovení ČSR zase studoval v Olomouci na C.M. bohoslovecké fakultě. Palackého university a byl vysvěcen 5.7.1947 nap. Světícím biskupem a kapitulím vikářem stan. Zelon. Na V. Karlovici má pastorační! Bůh dej štěstí!

Nový školní rok:

Školy byly rozděleny takto: farář: 5.tříd „U kostela“, 3 třídy měšťanské školy, dp. Kaplan „Miloňov“ (2 třídy), Léskové (2 třídy), Podřatá (3 třídy), Tísňavy (2 třídy) škola v údolí Bzové svěřena s dovolením konsistoře laické katechetce z Nového Hrozenkova sl. Marii Korytářové, která učí většinu svých hodin ve farnosti novohrozenkovské – Dp. Kaplan učí kromě toho 2 třídy měšťanky.

Sv. Biřmování

Dne 29. 9. 1947 uděloval dp. Vikář ve zdejší farnosti svátost biřmování. Biřmovanců bylo a i s kmotry se chovali velmi pěkně. Pan biskup přijel před 4 hod a po obou kolech měl promluvy, třebaš byl velmi mraven a zachlazen. Po biřmování byl na faře u večere a na noc odjel do Halenkova.

Nový pan arcibiskup

Pha Th Dr Josef Matocha

19.10.1948 Začínáme stavět nový kostel sv. Josefa = Ochránce:

Boží příroda dnes hoří kol dokola přenádhernými barvami. Kéž ještě skvělejším ohněm hoří všechna srdce farníků, aby jeho jasem a teplem ze svých srdcí zbudovali Bohu nejlíbější chrám.

Tož jsme tohoto dne (přidal se ještě pan Josef Baroš, kostelní hospodář) obešli vyhlédnutá místa: Pozemek pí. Petřvalské mezi silnicí, potokem Podřatým, Solanským na j. a Podešvovým majetkem na sev., dále místa na Sihle pí Borákové. Ale panu architektovi učarovalo místo nad Zbrankem, majetek Škorňův, pěkně na malém Kopečku s výhledem na všechny strany – i nám se líbí. Pí Petřvalská, která nás mile pohostila, byla ovšem zklamána – zdarma dávala pole, bude-li kostel na jejím. O výměně kusů s p. Škorňou ani nechtěla slyšet, ač v zásadě by to bylo totéž. Tak necháme to v klidu odpočinout a zatím p. arch. Bude přemýšlet o plánu.

1952

Při čištění obrazů v kostele se zjistilo, že původní malba oltářního obrazu Panny Marie Sněžné je zachována pod přemalbou, kterou provedl syn vsetínského natěrače Vaculy při malby vnitřku kostela r. 1928. Donský farář P. Křivák v Olomouci navrhl renovaci. Tu provedl odborný restaurátor v Brně Otto Stritzko: Sundal nový nátěr, starou malbu vyspravil a doplnil a celý obraz nažehлил na nové plátno. Užasli jsme nad krásou původní malby a karlovským farníkům, kteří již ani nevěděli, že to je původní oltářní obraz se uchová líbezný obraz Matky Boží Panny Marie Sněžné, před kterým se utíkali jejich předkové o přímluvu blahoslavené Panny Marie u Boha.

Dopsána kniha života. Bůh volá. Podepiš! (několik osudů kněží a dobrodinců). 9.6.1958 přichází na farní úřad telegram ze Šumperka: František Hamrál zemřel. Obřady arequim ve Vysokých Žibřidovicích dne 11/6 v 10 h. Pohřeb v Hradčovicích u Uher. Brodu 12/6 v 10 h. Farní úřad

Pohřbíval v Hradčovicích kapitulní vikář prelát Josef Glogar, který řídil arcidiecesi po smrti arcibiskupa Josefa Matochy (+ 2.11.1961 v residenci osamocen a pohřben v tichosti v rodišti Pitíně) do své smrti 11.10.1969. Karlovjané slibovali že nezapomenou. Kéž by nezapomněli na odkaz svého duchovního otce. Provisor P. Jan Janíček ustanoven administrátorem

24.1.1962 umírá náhle po cukrovce dlouholetý kaplan, farář a od 1946 ve výslužby P. Antonín Kolísek, rodák z Dolního němčí. Od 1908 nepřetržitě ve Velkých Karlovicích. Pohřbu se za velikého mrazu se účastnilo 29.1.1962 45 kněží. Pohřbíval halenkovský pan děkan Jaroslav Kuchař. Nad událostmi vždy rozvázně pokýval hlavou a řekl: „Hm, Hm to sú mě věci.“

9. září 1966 jsme vyprovázeli z kaple Cyrilly na Velehradský hřbitov pana preláta, Mons. ThDr. Františka Cínka, profesora Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty v Olomouci, vychovatele kněz. Dorostu, horlitele Cyrilometodějského, bojovníka za jednotu církve v našich zemích po světové válce (1914-1918). Obnovitele – můžeme říct – olomoucké university. 5 let byl vězněn v koncentrači. Táboře v Dachau.

5. října 1967 v 52.roce kněžství odešel na věčnost dlouholetý farář na Starém Jičíně, rodák karlovský P. František Janík, druhý z bratří kněží. Dožil na pensi (v důchodě) u svého dlouholetého kaplana P. Karla Bršlice na faře v Chlebovicích.

7. prosince 1968 byl pohřben ve Valaš. Meziříčí P. Alois Rygal, nar. R. 1906, od roku 1958 mimo duchovní službu jako dispečer sanitních aut v Rožnově pod Radhoštěm.

17.5.1969 vešel do radosti svého Pána služebník dobrý a věrný Mons. Th Dr. Josef kardinál Beroun, arcibiskup pražský, aby přijal odměnu za život pastýře duší, plný práce a utrpení. Tak podává zprávu apoštolský administrátor pražský Dr. František Tomášek, náš bývalý profesor na Palackého universitě v Olomouci. Zemřel v Římě. Odešel v něm jeden z největších nástupců sv. Vojtěcha, který se bude jistě vroucně přimlouvát u Pána za svůj lid.

6. prosince 1969 zemřel v domově sester premonstrátek v Radvanově u Tábora světicí biskup olomoucký Msgr. ThDr. Stanislav Zela, náš světitel. Pohřben 10.12 v Soběchlebích u Lipníka nad Bečvou. Prof. Josef Vrána, kapitulní vikář.

7. června 1974 umírá v Komorní Lhotce u Milosrd. Sester sv. Karla Boromejského bývalý kaplan karlovský. P. Antonín Duda, administrátor v Dobré u Frýdku a v Dobraticích. Za II. Světové války a po ní (1941- 1947)prožíval s farníky všechny zkoušky.

6. dubna 1974 v sobotu před Květnou nedělí předstoupil před svého Mistra a Pána 17. Biskup litoměřický Štěpán kardinál Trochta, nar. 1905 ve Francově Lhotě na Valašsku, vysvěcen v Turíně 1932. 1942-1945 v koncentračních táborech německých. 1947 jmenován Piem XII bisk. Litoměřickým. 1968 pokračuje v řízení diecése. Papežem Pavlem VI jmenován kardinálem. Na jeho pohřbu byl také Karol Wojtylla, kardinál krakovský (nynější papež Jan Pavel II. 1980)

13. ledna 1975 zemřel ve Val. Polance P. Jan Absolon v 82 letech života – náš duchovní vůdce zpovědník – do konce života čilý jako mladík.

23. srpna 1975 odchází na věčnost karlovský rodák kněz kongregace Těšitelů P. František Surala, nar. 1895. Po vysvěcení 1931 v Brně různě v Čechách, ve Vídni mezi Čechy a po roce 1948 v olomoucké arcidiecesi. Pohřben v Kroměříži.

24.10. 1975 umírá na rakovinu Karel Plánka, dlouholetý ministrant ředitel školy v Popovicích. Pohřben ve Vel. Karlovicích do hrobu svého bratra Josefa, salesián. Chovance, který zemřel 1951 po třech letech vězení v Jáchymově. U jeho hrobu Karel stával a četl: Jak těsná je brána, která vede k životu. Byl milý společník kněží.

29. 10.1975 a 2.7.1976 zemřeli: druhá matka P. Jan Janička Anna roz. Jedelská z Chromče, která se dala na nás pět dětí a bratr Rudolf Janíček rolník potom družstevní rolník, trpitel odevzdaný do vůle Boží. Pohřbení v Moravské Huzové.

6.8.1978 zemřel na srdeční záchvat v Castel Gaudolfo Svatý otec papež Pavel VI (Jan Křtitel Montini). Zvolen papežem 21. Června 1963. Jeho předchůdce Jan XXIII. Zvolený 1958 v 77 roce života svolal II. Vatikánský koncil. Pavel VI jej zakončil.

28.IX.1978 po 34 dnech pontifikátu umírá náhle další papež Jan Pavel I. „papež úsměvu“.

16. srpna 1978 zemřel náš další spolubratr, zpovědník, dlouholetý farář na Hovězí. Mezi svými farníky čeká slavné vzkříšení. Mnoho evangelíků připravil ke vstupu do Církve katolické.

9. února 1952 byla na urgenci arcib. Konsistoře odesláno shora tištěné kovové staré farní razítko do konsistoře do Olomouce, aby tam bylo uschováno (jako z ostatních farností) užívalo se asi od r. 1843. První otisky v inventáři jsou z roku 1875.

21. února 1952 Opis částí visitační zprávy, které se týkají lokálie ve Vel. Karlovicích, po generální visitaci farnosti rožnovské 4. Října 1771.

25.2.1952

Změny vnitřku kostela po roce 1771 (podle inventáře)

Matrika generální visitace farnosti rožnovské 4.10.1771 uvádí v inventáři lokálního kostela karlovického dvě stříbrné korunky: na hlavu Panny Marie a pro Ježíška. Podle toho byla snad v pozadí oltáře nebo na oltáři nějaká socha Panny Marie s Ježíškem (!) Podle matriky (str. 235nn) byl jen jeden oltář hlavní. Byl zděný z cihel, barokový asi 2m široký, na tmavozeleno mramorově malovaný. (Uvnitř nynějšího) Korunky byly na obraze P.M, ploché obloučky). Stěny kostela uvnitř bez nátěru barevného. Roku 1824 umístěno na stěny 14 obrazů křížové cesty, nazvané r. 1831 „elende Malerei“. Dnes se jí malíři podivují – pololidová práce. Byla věnována Janem Volkem většinou z vlastních prostředků. 1826 uváděno kromě křížové cesty ještě šest dalších obrazů „bezvýznamných“. Ze stříbra byl kalich s patenou. Z mědi: ostentorium částečně zlacené a stříbřené (od 1840 se vede jako monstrance) i ciborium pozlacené, 1 kalich s patenou pozlacený, druhý (zcela k nepotřebě), pacifikál postříbřený, lampa před hlav. Oltářem (kdysi stříbřená), kaditelnice s lodkou (jistě barokní práce jako monstr. A pacifikál, lodka dosud jest), starý svícen na (u) svatostánku, nádoby pro Samum a sv. oleje – pozlacené, jiné měděnkou sežrané, 2 nádoby na svěcenou vodu, pocínovaná mísa na křestní vodu: Z mosazi 2 tumpety od Jana Volka r. 1824 darované. Ze zvonoviny na věži 2 zvony a 5 zvonků k oltáři a u sakristie. Z cínu: 6 starých svícňů, krucifix na svatostánku, konvičky mešní a nádoby různé (sv. oleje, ke křtu), ornáty i prádlo kostelní, 3 misály použitelné, 1 velký oktáv a 2 Foliové v archivu nebo na choru nepoužitelné. Z jiných předmětů: červen baldachýn se zlatými barvami z damašku, 2 korouhve z červeného kašmíru (?) (r.1831“velmi opotřebované, tedy jistě již hodně staré).Ze dřeva: Soška Vzkříšení (r.1831 jako „úplně odřená“ tedy hodně stará – stejná práce jako sousoší na křtitelnici, viz matrika str. 237), soška kříže zcela prachnivá, velký kříž na mužské straně, menší na ženské straně, varhany s 12 registry (z r. 1817) boční oltář sv. Ondřeje, 2 zpovědnice a různé skříně. 1829 první záznam o oltářním obraze Panny Marie Sněžné a o olt. Obraze sv. Ondřeje na bočním oltáři. Zápis je uváděn se značkou T+, jestli má znamenat, že na tento spis se nemá napříště zapomenout jako snad doposud? V rubrice není uváděno že by byly obrazy v tom roce nově získány. 1830 zjednan dobrodinci positiv se 4 registry 1832 dobrodinci darovaná figura crucis dřevěná asi ku průvodům, starý kříž zcela červotočivý. 1840 dvě malé sošky Matky bolestné a apoštola Jana pod křížem (od 1847 zaznačené na svatostánku).

1854 dvě korouhve nové

1856 farář Feigerle naposledy uvádí 2 velké kříže dřevěné (jako červotočivé) znovu je uvádí farář Nepustil r. 1876, ale se směšnou cenou 5 rak. Zlatých

1859 nalomil se cínový kříž na svatostánku (r. 1872 v opravě)

1849 poprvé o záclonkách k Božímu hrobu. Jestli byl Boží hrob již dříve?

1871 Farář Sychra ještě uvádí oltář. Obrazy (P. M. Sněžné a sv. Ondřeje) Jen dvě korouhve

1872 Farář Jan Nepomucký Nepustil neuvádí oltář. Obrazy. Korouhvi čítá 6, aniž uvedl, zda je v tom roce získal. Nové obrazy v presbytáři – Panny Marie Růžencové a sv. Josefa. Nový kalich s patenou stříbrný. Pořízen nový boční oltář. (zda zasvěcený svému patronu? Na epištolní nebo evangelní straně?)

1873 nová lampa z alpaky před hlavní oltář. Stará vyřazena jako „bez ceny“ (krásná barokní práce) V sakristii nová skříň pro věšení kostelního prádla (od Ignáce Kacerle dělaná)

1876 staré varhany a pozitiv vyřazeny. Nové varhany. Nové obrazy darem získané: sv. Karla Boromejského a Matky Boží (s ptáčkem?)

1877 obraz panny Marie Sedmibolestné a rodina křest. V čas pronásl. nepoznačeno, že by je v tom roce získal

1880 – 1885 značena stará monstrance jako opotřebovaná. 1881 chatrná, 1882 velmi chatrná, 1883 velice chatrná, 1884-1885 velmi chatrná

1885 pacifikál (barokní) opraven

1883 vyřazeny dvě korouhve

1884 vyřazena kadidelnice s loďkou („všední?“)

1885 nová kadidelnice z čínského stříbra s loďkou, nových šest cínových svícňů. 2 obrazy sv. Cyrila a Metoděje, též ornát s obr. Sv. bratří.

1886 nová monstrance v ohni zlacená, lunula stříbrná (v roce 1923 ukradeno)

1889 Nové ciborium stříbrné pozlacené (v roce 1923 ukradeno). Staré mosazné ciborium „nehodí se ku ničemu“ asi barokní práce.

1890 pořízen nový Boží hrob, též schránky na kalichy

1892 Tři lustry skleněné daroval Salomon Reich do kostela (žid).

1893 pořízeny dva nové boční oltáře a nová kazatelna. Snad jen proto, aby se cosi nového pořizovalo? Stará kazatelna zmizela beze stopy. Naposledy se uvádějí dvě sošky P. M. bolestné a sv. Jana.

1894 Nový hlavní oltář. Starý svatostánek přestěhován do boční sakristie, pozadí oltáře odstraněno: obraz Panny Marie Sněžné zavěšen nahoru mezi 3 a 4 zastavení kříž. Cesty, sošky andělů držících obraz P. Marie zmizely, svatozář s monogramem RIA několik let ponechána u odstraněného svatostánku v boční sakristii, pak dána do staré márovny, nyní je na farním sklepě, kde čeká a bude opět zářit okolo jména Panny Marie na obnoveném oltáři

Posudek stát. památkového úřadu o nových oltářích: 8.7.1933 odpověď k č. 285 ze 27.6.1933
 „Novodobé oltáře ve Vašem kostele působí rušivě jak svou formou, tak i nevhodnou polychromií. Aby se jejich nepříznivý účinek aspoň v barevném dojmu poněkud setřel, bylo by záslužno při chystané obnově jednoho oltáře upustiti od tupého šedého nátěru s barevnými proužky a nahraditi jej jemným mramorováním na žlutavém nebo zelenavém podkladě a omeziti se jen na vylacení některých článků a ozdob matným zlatem. Případně mohlo by se mramorování provésti ve dvou odstínech ne však pestře.“

1900 opotřebován jeden kalich stříbrný starý (baroko?) a dva kalichy mosazné (kam se poděly?)

1900 uváděn kostel již natřený zevnitř bílou olejovou barvou

1902 šest nových svícňů na hlavní oltář ze zlatožlutého kovu

1903 nový fialový pluriál

1905 nová kadidelnice

1909 dvě nové korouhve

1912 konvička křestní s táčem

1914 nový pacifikál – dar z Lurd

1916 obrazy Bož. Srdce Páně a Nejčistš. Srdce P. Marie, Dar bratrstva

1918 černé dalmatiky

1921 obrazy nahrazeny sochami Bož. Srdce a Panny Marie

1923 po krádeži zakoupeno nové ciborium

1922 nynější razítko

1924 socha sv. Antonína pod pavlač

1925 kasule s křížem

1927 nové jesličky (betlém) sádrové

1928 malba kostela obnoveny obrazy kříž. Cesty a tři další

1937 obnoveny sochy sv. Jana a Panny Marie Lurdské

1938 lustry doplněny, lavice natřeny a upevněny

1941 Nová lampa na věčné světlo zakoupena (mosazná)

1939 Nový pacifikál

1941 postní obraz na hlavní oltář obnoven

1946 do kostela zavedeno elektr. osvětlení, též lustry elektrifikovány

1947 položena nová dlažba do kostela z umělého kamene bílo – černá. Při tom odstraněny u sakristie takzvané farské lavice a první lavice na obou stranách vpředu

1948 první monstrance baroková, třebas materiálem malé ceny (mosaz), barokní prací velmi pěkná, r.

1885 vyřazená, byla p. farářem Františkem Hamralou dána do opravy, z části pozlacena a zčásti postříbřena a dnes září okolo Těla Páně. Kéž i ostatní barokní části chrámu se obnoví!

1954

Ohrada hřbitova od silnice

Po jednání místního národního výboru ve Velkých Karlovicích se Státním památkovým ústavem v Brně bylo povoleno celou frontu oplocení od silnice před kostelem i farou znovu postavit. Státní památkový ústav v Brně doporučuje nedělat sloupky ani z cihel ani z betonu, ale z neopracovaného přírodního kamene nebo ze dřeva. Umělecký náskres plotu udělal valaš. malíř žijící na Soláni Alois Schneiderka. Plot za dvě léta postaven. Přitom upozorňuje památkový ústav, aby střecha na faře nebyla kryta eternitem.

U příležitosti udělování svátosti biřmování ve Vel. Karlovicích ve dnech 20. A 21. Července 1874

Dědictví otců, na přímluvu Bl. P. Marie, patronky farnosti, zachovej nám Pane!

Mons. Josef Vrána, biskup apoštolský administrátor olomoucký

Karol Wojtyła, nar. 18.5.1920 v Polsku, dělník v kamenolomu a v chemické továrně na kněze vysvěcen 1.11.1946, na biskupa 28.9.1958, arcibiskupem v Krakově 13.1.1964, zvolen papežem 16.října 1978 jako papež Jan Pavel II., uveden v úřad 22. října 1978

1980

Po velkých apoštolských cestách do Mexika a jižní Ameriky v roce 1979 a po návštěvě Francie, konal Svatý Otec Jan Pavel II. Vyčerpávající týdenní cestu v západním Německu (Německé spolkové republiky, kde se setkával také s protestanty. Jeho slova jsou připomenutím sektářům, kteří by chtěli hlásat spásu a povzbuzením pro katolíky: „Jsme povoláni, abychom společně usilovali v dialogu pravdy a lásky o plnou jednotu ve víře, protože jen tak budeme moci společně přistoupit ke stolu Páně. Víra v Krista, která nás ospravedlňuje, nespočívá jen ve víře v Kristovu osobu, nýbrž je to víra ve všechno co je Kristovo. Musíme věřit v něho i v to co je jeho. A je Kristovo? Podle slov Svatého Otce jsou to: Jeho církev, jeho poslání, poselství, svátosti a úřady, zřízené ke službě jeho a k udělování svátostí.“

Ve farnosti (v kostele) přijalo svátost manželství 28 manželských párů. Kéž by pochopili mladí (snoubenci), ale i staří (jejich rodiče, že v oblasti náboženské náleží Církvi určovat vše co se týká náboženského charakteru manželství. To se týká přípravy a přijetí svátosti a obsahu života. Kdo by pohrdal Církví, tu by vážně dopadala slova apoštolova: Budiž tobě jako pohan a publikám (tj. veřejný hříšník).

Pokřtěno bylo 64 dětí. Křest pěkně oznamují rodiče často právě otec. Příchod dítěte do rodiny je pro rodinu velká událost: ale křest upevňuje duchovní společenství – proto rodiče i při té příležitosti přichází ke svátostem.

46 farníků mělo církevní pohřeb. V těch bolestných událostech pro rodiny, teď kdy smrt je často tak náhlá – srdeční infarkty, nám připomíná přípravu na smrt: život v milosti Boží, život v rodinách podle víry, s bližními v lásce, přijímání sv. svátostí pravidelně, úcta a láska k blahoslavené Panně Marii, matce Boží, modlitba za šťastnou hodinu smrti.

1983

Svátost manželství přijalo 15 párů. Jako vždy několik našich nevěst a ženichů mělo svatbu v jiných farnostech často z různých lidských ohledů. Kéž by manželé světu dosvědčovali lásku, jakou má Kristus ke své Církvi a oddanost jakou je oddána Církvi Kristu. Svátý křest byl udělen 44 dětem. Když přijdou rodiče oznámit a požádat o křest, ptá se kněz, zda přijali svátost manželství. Všechno usnadní, aby rodina mohla žít jako „domácí církev“, napojená na Krista. Odmítnutí svátosti manželství ukazuje, že není opravdová vůle katolicky vychovávat dítě. Církevní pohřeb mělo 44 farníků, občanský 3. Odpočiňte v pokoji. Prvních sv. přijímání bylo 33. Rodiče pomáhají dobře připravovat sv. přijímání. Za rok 1983 celkem bylo 8.500. Kéž by z toho zdroje čerpali staří i mladí sílu a pokoj pro sebe, pro rodiny, církev, svět

1984

Svátost manželství přijalo 19 párů. Svátý křest byl udělen 24 chlapcům a 29 dívkám. Církevní pohřeb mělo 53 farníků. Prvních sv. přijímání bylo 31. 2. Září přijalo v našem kostele svaté biřmování 72 biřmovanců. Byli připravováni ti, kteří v tom roce dosáhli čtrnácti let. Svátost uděloval Otec biskup Msg. Josef Vrána, apoštolský administrátor olomouckého arcibiskupství. „Sedmi darů svatý Zdroji, buď nám stálou ochranou, dej nám státi v každém boji s myslí Bohu oddanou.

1985

Karlovský rodák, p. Ferdinand Kacelle, nar. 4.8.1906 ve Velkých Karlovicích, farář v Orlovicích u Vyškova, kde působil 42 let, zemřel 12.6.1985 byl pohřben 19.6.1985 v Orlovicích. Cesta k oltáři šla přes Vídeň, kde studoval české gymnásium. Další úmrtí, které se týkalo celého děkanátu vsetínského 7.7.1985 z vůle Boží odešel k nebeskému oltáři kněz Kristův P. Jaroslav Kuchař, čestný komorník, děkan a farář v.v. v Halenkově. Pohřben 11.7.1985 mezi jeho farníky v Halenkově. Motto oznámení: Budu tě oslavovat na věky, můj Bože, Králi se žalmem 144 bylo zpíváno v pohřební mši svaté. Kněz a děkan věrný a dobrý služebník a správce Božích tajemství. Vejdí v radost svého Pána.

2003

Dne 1.7. tohoto roku nastala v naší farnosti změna pana faráře. V uplynulých letech – od roku 1998, působili v naší farnosti kněží z řádu verbistů.

1998 – 2001 o. Waldemar Grieger

2001 – 2002 o. Milan Šeliga

2002 – 2003 o. Josef Strečka

Nyní byl do farnosti povolán o. Jaroslav Batóg. Otec Jaroslav Batóg pochází z Polska, je členem Společnosti Božího Slova – Verbisté, kněžské svěcení přijal v roce 1996 a poté, jako novokněz působil ve farnosti Vsetín. Do roku 2001 byl misionářem v Angole. Po návratu znovu působil ve farnosti Vsetín jako kaplan.

Poutní slavnosti se o tomto roce konaly 9. 8. a poutním kazatelem byl o. Stanislav Gluck.

2004

V roce 2004 se v našem kostele slavilo veliké jubileum – 250 let od posvěcení kostela. Datum posvěcení napsané nad vnitřními dveřmi kostela je 21. Srpna 1754. My jsme však spojili toto jubileum s poutní slavností ke cti Panny Marie. Na pouť jsme pozvali otce biskupa Josefa Hrdličku.

V listopadu tohoto roku jsme započali první větší opravu v našem kostele. Byla vyměněna celá elektroinstalace a svítidla. Vzhledem k stáří původní elektroinstalace – od roku 1946, byly obavy z možného požáru našeho kostela opodstatněné. Po jednání s památkáři tuto práci provedl náš farník, elektrikář p. Jiří Podešva.

Ve čtvrtek 2. Prosince odpoledne byl do nemocnice odvezen O. Jan Janíček. V noci 3. Prosince O. Jan Janíček zemřel. Ve věku 82 let jako důchodce opustil farnost Velké Karlovice. Rozloučení se konalo při mši svaté ve farním kostele Panny Marie Sněžné ve Velkých Karlovicích v sobotu 11. Prosince. Pohřební obřad vedl otec arcibiskup Jan Graubner. Přijelo se s ním rozloučit více než 40 kněží a mnoho věřících z Karlovic i okolí. O Jan Janíček se narodil 1. Dubna 1922 v Krumpachu (farnost Zábřeh). Na kněze byl vysvěcen 5. Července 1947 v Olomouci. Po vysvěcení působil ve Velkých Karlovicích jako kaplan a poté od roku 1950 jako provisor a od roku 198 jako farář až do svého odchodu do důchodu v roce 1995. Období důchodu prožíval na faře zde v Karlovicích, kde i přes špatný zdravotní stav sloužil mše svaté ještě po roce 2001. V letech 1952 – 1963 byl též místoděkanem děkanátu Vsetín. S důvěrou v milosrdnou lásku odešel ke svému nebeskému Otci, jeho tělo je uloženo do kněžského hrobu na hřbitově ve Velkých Karlovicích. Děkujeme O. Janičkovi za jeho služby mezi námi. Za to, že nám po celou tu dlouhou dobu uděloval svátosti, vedl nás k Pánu Bohu a byl nám tolik let duchovním otcem v době komunistické totality.

„Protože věříme,
že Ježíš umřel i vstal z mrtvých,
věříme také,
že s Ježíšem přivede Bůh k životu i ty,
kdo zesnuli ve spojení s ním.“
(1 Sol 4,14)

2005

2.dubna 2005 zemřel svatý otec Jan Pavel II.. Světským jménem Karol Wojtyła. Papežem byl zvolen 16.10.1978. byl prvním papežem polské národnosti. Jeho pontifikát patřil mezi ty nejdelší, byl papežem téměř 27 let. Narodil se v roce 1920 ve Wadovicích. V roce 1946 byl vysvěcený na kněze, roku 1958 na biskupa a v roce 1967 jej papež Pavel VI. Jmenován kardinálem. Byl jedním z neaktivnějších papežů poslední doby. Podnikl 100 zahraničních cest, z toho 8 cest do svého rodného Polska.

2006

V lednu v naší farnosti proběhla Tříkrálová sbírka. Sbírkou pořádá Charita Česká Republika. Dary vybírají skupiny dobrovolníků, tvořené převážně dětmi pod dohledem pověřené dospělé osoby. Tento rok sbírka vynesla 73.900 Kč. Pán Bůh zaplať za dary, které pomohou lidem v nouzi.

Doba postní je čas přípravy na největší svátky křesťanství – Velikonoce. Jako přípravu na ně, modlíme se pobožnost křížové cesty, ve střed a v neděli pro dospělé, v pátek pro děti.

1.dubna jsme byli pozváni otcem arcibiskupem do katedrály v Olomouci na pouť za nová kněžská a řeholní povolání a za obnovu rodin. Jeli jsme s farníky jedním autobusem. Katedrála v Olomouci je překrásná a o. Jan nás zase povzbudil hezkým kázáním. Děkujeme otci arcibiskupovi za to, že nás zve, abychom se modlili za tak důležitý úmysl.

V tomto roce byl obnoven kříž u Holčáků v Léskovém. 18.5. ve čtvrtek, na večerní mši svaté v 19 hod. byl posvěcen a modlili jsme se zde májovou pobožnost. Pro všechny zúčastněné rodina Holčáková připravila občerstvení. Je dobře, že se stále najdou lidé, kteří se starají o ta místa, která naši předkové postavili ze své zbožnosti.

V neděli 28. Května byla mše svatá sloužena u kaple v Tísňavách. Na závěr májových pobožností jsme se modlili za mariánské ctitele.

4.června přijalo první svaté přijímání 9 našich dětí.

Poutním kazatelem se tento rok stal otec Tadeáš Durajczyk – verbista, který poté odjíždí do práce do Irska.

2007

Na začátku roku se opět konala Tříkrálová sbírka, která tentokrát vynesla 84 771 Kč.

V úterý 20.2. jsme se zúčastnili setkání Fatimského apoštolátu ve Valašském Meziříčí.

1.5.2007 jsme uspořádali zájezd do Polska – Krakova. Nenaplnili jsme celý autobus, odjeli jsme třemi auty. Cesta do Krakova trvá 4 hod, proto jsme vyjeli brzy ráno. Po cestě jsme se krátce zastavili ve Wadovicích – místě narození a života Svatého otce Jana Pavla II. V Krakově –Tegiewnikach jsme měli čas na adoraci, společnou mši svatou ve velkém kostele a křížovou cestu. Je to sanktuárium Božího milosrdenství.

8.5. jsme také zorganizovali pouť do Štípy. Prožili jsme společně v krásném kostele Panny Marie mši svatou. Následovala návštěva ZOO – Lešná. Odpoledne se starší farníci modlili křížovou cestu a děti s rodiči měli u fary táborový oheň. Byl to krásný den prožitý společně napříč generacemi, kdy jsme se farníci spojili v jedno.

10.5. bylo v našem kostele setkání kněží našeho děkanátu. Nejprve byla mše svatá a následovalo setkání v Pastoračním centru. Poutním kazatelem v letošním roce byl o. Alfred Volný, ředitel konuiktu AKS v Olomouci.

8. září nás (opět) zve otec arcibiskup na pouť na Velehrad za nová kněžská a řeholní povolání a za obnovu rodin.

Roráty v době adventní slavíme pro děti v pondělí, středu, pátek večer a ráno v úterý v 6:45 hod.

2008

Na Hod Boží Velikonoční se konal v našem kostele koncert cimbálové muziky Javořina.

V sobotu 5.dubna jsme jeli na pouť do Národního centra Fatimského apoštolátu do Koclířova, kde jsme se společně modlili a získali povzbuzení pro náš každodenní život.

4.května otec arcibiskup Jan Graubner uděloval svátost biřmování. Třináct našich farníků se připravovalo přes 8 měsíců (od září do konce dubna) na přijetí této svátosti. Setkávali jsme se při modlitbě, při četbě Písma svatého a na katechezích. Po mši svaté jsme společně slavnostně poobědvali v hotelu Tatra.

1. června přijalo 9 našich dětí první svaté přijímání.

28. června jsme podnikli farní výlet na sv. Hostýn. Byl to první den prázdnin a na sv. Hostýně byl pro děti připraven program. Bylo hezké počasí a děti si užily hezký den. Modlili jsme se křížovou cestu, prožili společně mši svatou a na závěr jsme se v kostele pomodlili růženec.

Na svátek Cyrila a Metoděje jsme jako obvykle měli dvě mše svaté. První byla v kostele a druhá v kapli Cyrila a Metoděje v Léskovém.

Poutním kazatelem byl o. Jan Kusmír, bývalý misionář v Mexiku, kde strávil několik let. O. Jan je členem společnosti Božího slova, nyní už několik let pracuje v Nitře.

Otec arcibiskup tento rok – 30.8. slavil svoje 60 narozeniny. Jeli jsme do olomoucké katedrály, abychom tam spolu s ním děkovali Pánu Bohu za jeho život.

Olomoucké arcibiskupství organizovalo pouť do Svaté země ve dnech 10. – 19. 10. Této pouti se zúčastnil otec arcibiskup s více než 400 věřícími v diecézi a náš pan farář o. Jaroslav.

V neděli 28.12. byl v našem kostele koncert sboru Harmonia. Sbor zpíval českou mši vánoční Jana Jakuba Ryby.

2009

Tříkrálová sbírka proběhla i letos. Požehnání koledníkům se konalo při mši svaté 8. ledna. Sbírka vynesla 103 294 Kč. I přes to, že slyšíme, že není moc peněz, tak na dobrý úmysl se vybralo víc než v roce 2008.

V úterý 10. 2. se opět konalo setkání Fatimského apoštolátu ve Valašském Meziříčí. Jako obvykle od nás z Karlovic odjížděl autobus, který postupně vyzvedal věřící v celém údolí.

Ve středu 11. 2. byl svátek Panny Marie Lurdské a Světový den nemocných. Tento den pan farář při večerní mši svaté uděloval svátost pomazání nemocných.

8. 5. jsme byli na farní pouti na Svatém kopečku u Olomouce. Po mši svaté rodiče s dětmi navštívili ZOO Olomouc a starší zůstali v poutním kostele na Svatém Kopečku. Odpoledne jsme zajeli do Štemberku, kde nás v místní farní zahradě čekal táborák. Celý den nám přálo počasí a všichni jsme prožili krásný den. Kostel ve Štemberku jsme si se zájmem prohlédli, protože to byl farní kostel našeho bývalého pana faráře O. Jana Janíčka, kde sloužil i svou první mši svatou. Nedaleko tohoto místa žijí ještě příbuzní O. Janíčka

7. června 7 dětí přijalo poprvé do svého srdce svaté přijímání.

Následující týden, každý den večer se děti s rodiči i babičky účastnily mše svaté a svatého přijímání.

9. srpna jsme slavili potní slavnost ke cti Panny Marie Sněžné. Poutním kazatelem byl o. Darius Čarš, misionář z Bolívie. O. Darius odjel na misie jako řeholní bratr a nyní byl vysvěcený na kněze.

Odpoledne při pobožnosti nám udělil novokněžské požehnání.

Ve dnech 26 - 28. 9. přijel do České republiky Svatý otec Benedikt XVI. Je to jeho první návštěva v České republice. Svatý otec přijel v sobotu a odpoledne měl setkání v katedrále Svatého Víta s kněžími a řeholníky při modlitbě nešporů. V neděli měl mši svatou v Tuřanech u Brna, tam přijelo 120 000 věřících. Naše farnost jela na setkání s otcem Benediktem XVI. jedním autobusem. Bylo to nádherné setkání a všechny velice překvapilo (i policisty), že vše proběhlo v důstojném klidu a po celou dobu se nic zlého nikomu nestalo. Poslední den Svatý otec zajel do Staré Boleslavi a sloužil tam mši svatou ke cti Svatého Václava – dne 28.9. Na tuto mši přijela především mládež. Bylo jich tam nad 40 tisíc. V neděli výjimečně nebyla mše Svatá. Otec arcibiskup dal dispenz těm, kteří nejeli do Brna, ale dívali se na přímý přenos v TV.

V sobotu 10. 10. jsme jeli na pouť na Svatý kopeček u Olomouce. O. arcibiskup nás pozval na pouť na obnovu rodin a za nová kněžská a řeholní povolání.

Dobu adventní nám vyplnily roráty – vždy ve středu a pondělí ráno v 6:30 a v pátek v 18:00. Ráno vždy čekala na děti snídaně v pastoračním centru, které připravovaly jejich maminky.

31.12. při večerní mši svaté, která byla mimořádně v 16:30 jsme děkovali Pánu Bohu za celý rok.

V poslední hodině roku 2009 byla možnost pomodlit se před nejsvětější svátostí.

2010

Pokračujeme v opravě fary. Tento rok jsme měli v plánu opravit šindelovou střechu a komíny. Plán se nám splnil a fara má opět krásnou šindelovou střechu včetně nově vystavěných komínů. Vše stálo celkem 980 000 Kč

Na tento účel jsme dostali dotace:

- Z nadace Děti-kultura-sport	255 000 Kč
- Z obce Velké Karlovice	150 000 Kč
- Z Ministerstva kultury	170 000 Kč
- Ze Zlínského kraje	150 000 Kč

Z našich farních peněz jsme doplatili 255 000 Kč.

Jako každým rokem, i letos se v době postní konaly křížové cesty – každou středu po mši svaté, každou neděli v 15 hod odpoledne a pro děti každý pátek na začátku mše sv. Otec Jaroslav vede dětskou křížovou cestu tak, že všechny přítomné děti s ním jdou od zastavení k zastavení a starší děti čtou krátká zamyšlen. Celá křížová cesta trvá 20 – 25 min. pak následuje mše svatá, kde je kázání přizpůsobeno pro dětské posluchače. Křížovou cestu i mši svatou navštěvuje průměrně 20 – 30 dětí. Od 8. května, kdy je státní svátek i svátek Panny Marie zároveň, jsme se s farníky rozhodli vyrazit na příští pouť do Zašové – Mariánské poutní místo, vzdálené od V. Karlovic asi 30 km. Nejdříve jsme autobusem vyjeli na Čarták a odtud jsme putovali po turistické stezce přes lesy do Zašové. Počasí bylo hezké, většinu cesty nám svítalo slunce, jen občas ho vystřídal slabý déšť. Cesta pěšky trvala od 8 hod ráno do 17 odpoledne. V Zašové jsme pouť ukončili mší svatou, kterou sloužil náš pan farář o. Jaroslav Batog. Této pouti se účastnilo 28 našich farníků.

30. května přistoupilo z naší farnosti 10 dětí z III. Třídy poprvé ke svatému přijímání. Bylo to krásná slavnost, kde děti četly čtení a modlily se přimluvy. Děkujeme Pánu Bohu, že zas o 10 dětí více může přijímat Pána Ježíše do svého srdce.

Jako každý rok jsme na začátku srpna slavili svátek Panny Marie Sněžné. Poutním kazatelem byl o. Jan Halama, provinciál slovenské provincie Společnosti Božího Slova.

9. 10. jsme jeli na pouť na Velehrad. Otec arcibiskup nás každý rok zve na pouť za obnovu rodin a nová kněžská a řeholní povolní. I letos jsme s farníky naplnili jeden autobus.

V době adventní, jako duchovní přípravu na příchod Ježíše Krista, jsme se zúčastnili rorátních mší svatých. Každé pondělí a středu ráno v 6:30 a v pátek v 18:00. Ráno po mši svaté mají děti připravenou snídani v pastoračním centru. O snídaně se starají maminky. Téma rorátů bylo: „Čteme Bibli každý den.“

V neděli 26. 12. připravily děti a mládež z naší farnosti Živý Betlém. Bylo to velice krásné představení, ve kterém děti zahrály a zazpívaly příběh narození Ježíše Krista.

V úterý 28. 12. jsme měli setkání dětí u jesliček. Tam jsme si společně zazpívali koledy. Děti pak dostávaly odměny za účast na rorátech a následovalo občerstvení v pastoračním centru.

2011

Začal Nový rok 2011. Rok, který si přejeme, aby byl lepší než ten minulý.

Velikonoce tento rok budou velmi pozdě 24. Dubna a proto i Popeleční středa je pozdě 9. Března. Den před, v úterý 8. Března v Jezerném v hasičském domě konaly se končiny s pochováváním basy. Spolu s farností je připravovalo občanské sdružení Dědictví Velkých Karlovic. Děti mohli si zahrát rodiče se mohli setkat spolu u stolu a pohovořit. Všech lidí bylo možná i kolem 100. Bylo to příjemné odpoledne a večer.

V neděli 13. 3. jeli jsme s celou farností do Ostravy do TV Noe. Odpověděli jsme na pozvání p. Marcela Puváka. Každou neděli v TV Noe mše sv., je transmutována na celou českou republiku. Aby to bylo pestřejší, tak vedení TV Noe zve každou neděli jinou farnost, aby v Ostravě v kostele, který stojí blízko TV Noe, sloužili mši svatou. Nám se podařilo naplnit skoro dva autobusy. Mši svatou sloužil o. Jaroslav Batóg, místní pan farář a ke mši sv. zpívala naše schola. Nakonec zazpívaly Karlovjanky, které byly oblečeny v krojích. Po mši sv. byla možnost prohlídky celého studia TV Noe. Druhou dubnovou neděli odpoledne (10.4) se v pastoračním centru uskutečnila biblická soutěž pro děti od první do deváté třídy. Soutěžící byli rozděleni do třech kategorií. Pro předškoláky bylo připraveno malování obrázků. Otázky v testu byly z knihy Genesis, z Matoušova evangelia a pro starší děti z listu Galatským. Jak dopadla biblická soutěž? Zúčastnilo se i s předškoláky 30 dětí. Celou soutěž s 5 stanovišti a testem dokončilo 24 dětí. A toto jsou vítězové: v nejmladší kategorii vyhrál Lukáš Holčák, kategorie 4.- 6. Třída měla 4 vítěze: Bára a Michal Mužíkovi, Marie Janýšková, Jiří Zvěřina. V nejstarší kategorii vyhrála Marie Vašutová.

Byli i rodiče, kteří pomáhali s organizací nebo si taky sami vyplnili jeden test. Zažili jsme zábavné i poučné společné odpoledne o jedné z postních nedělí.

Na velikonoce O. Jaroslav rozdával při mši sv. dětem čokolády a přitom spočítal, kolik dětí bylo na Hod Boží Velikonoční v Kostele. Bylo jich 104! Je to opravdu krásné číslo.

V tomto roce 8 dětí přistoupilo k 1. Svatému přijímání: Rudolf Drozd, František Hlaváč, Katka Janýšková, Ester Johnová, Klára Skovajsová, Dominik Válek, Lenka Válková, Magda Vašutová.

Tento rok také pokračujeme v opravě fary. Tentokrát jde o vnitřní prostory – omítky, elektroinstalace a taky ústřední topení. Opraveny jsou tři místnosti v patře a chodby v přízemí.

3.7. jsme se oficiálně rozloučili s O. Jaroslavem Batogem, který bude nyní sloužit v pražské farnosti Uhříněves. V úplně plném kostele ukápla nejedna slza, schóla O. Jaroslavovi zazpívala zvláště složenou píseň na rozloučenou, nechyběli ani dárky od farníků na rozloučenou – na památku (krásný obraz Karlovského kostela od malíře Ilji Hartingera) i dárky do nového začátku.

Administrátorem naší farnosti se stal O. Rastislav Kršák.

Letní tábor pro děti proběhl už podruhé začátkem července na louce u Pavelků v údolí Stanovnica. Pobytu (10. – 16.7.) ve stanovém táboře se zúčastnilo 24 dětí a 4 vedoucích z řad naší mládeže. Každý den se účastnili alespoň 2 rodiče. Počasí nám v letošním deštivém létě neuvěřitelně přálo. Před den pršelo jen jednou dopoledne. Noční lijáky jsme přečkali bez úhony. Děti si postavily na potoce hráze a vodní hrátky je bavily nejvíce (koupali jsme se, vyráběli jednoduché vodní mlýnky, lodičky, pozorovali

chrostíky, jepice...) na programu byla netradičně olympiáda, návrat do pravěku s módní přehlídkou vlastnoručně vyrobeného oblečení z rostlinstva, výroba sádrových masek, odlitků stop, luků a šípů, batikování, hledání pokladů. Bodovaná přírodovědná stezka, noční stezka odvahy a hlavně spousta her. Úspěch měla návštěva cirkusu v Novém Hrozenkově – děkujeme sponzorům. Závěr patřil zase společné mši sloužené o. Rastislavem pod širým nebem a poté i táboráku.

Pouť byla letos 7. Srpna. Poutním kazatelem byl generální sekretář o. Nuzík.

Od května do září 2011 byl náš kostel otevřen pro veřejnost v rámci projektu Arcibiskupství olomouckého a Zlínského kraje „Otevřené brány.“ Bylo otevřeno ve smíšeném režimu – v květnu a září jen o víkendech, v červnu, červenci a srpnu denně kromě pondělí. V této době kostel navštívilo 10 300 návštěvníků, v provázení s výkladem se střídalo 5 průvodkyň.

30. října 2011 v 11 hodin uděloval v našem kostele arcibiskup Jan Graubner svátost Biřmování. Týden před slavností, jako duchovní přípravu farnosti, přednesl o. Rastislav každý den přednášku na pokračování „O rozlišování duchů“.

Více než rok se připravovalo 13 kandidátů – nejen dospívajících, ale i dospělí. Přípravu vedl ještě o Jaroslav, který se bohužel už slavnosti nezúčastnil (v jeho Uhříněveské farnosti byla pouť).

Biřmovance tak představil o. Rastislav. Slavnost začala průvodem biřmovanců v karlovských krojích z fary do plného kostela. Otec arcibiskup poděkoval za osobní dopisy biřmovanců a k jejich radosti se jich na nic neptal, byl potěšen krásnou kyticí uvázanou z klobásek. Farní sbor svým zpěvem přispěl ke krásné atmosféře slavnosti. Společný oběd s arcibiskupem i jeho sekretářem o. Nuzíkem se konal v pastoračním centru.

26.12. se konal koncert našeho farního sboru a schóly. Patnáctičlenný sbor zazpíval vánoční koledy A-CAPELLA v úpravě pro 4 hlasy, novější vánoční písně s doprovodem a několik spirituálů. Dvě písničky zazpívaly také děti z malé schóly. Jako host vystoupila Petra Chromická na trubku.

28.12. přijel zazpívat chrámový sbor TIBI ze Zlína.